

**UCHWAŁA NR X/114/2019
RADY GMINY SIEMIATYCZE**

z dnia 30 października 2019 r.

**w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
Siemiatycze**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, poz. 1309, poz. 1571, poz. 1696) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r., poz. 945, z 2019 r. poz. 60, poz. 235, poz. 730, poz. 1009) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, uchwalonym uchwałą Nr IX/52/99 Rady Gminy w Siemiatyczach z dnia 10 września 1999r., zmienionym uchwałami Nr XXIII/239/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. oraz Nr XVII/124/2017, dla części obszaru gminy, w tekście odnoszącym się do uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy a także w części graficznej odnoszącej się do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tekście studium „Część I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze” wprowadza się do punktu 10 o treści: „10. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze dokonanej w 2017 r.” wprowadza się dodatkową treść poprzez dodanie w tytule tabeli rok 2019 oraz :

- w wierszu . 1 i 2 tabeli nową treść,
- w kolumnach: 3, 6 i 7 dodatkową treść, jak w tabeli:

Lp	Ustawowe składniki bilansu terenów określone w art.10, ust 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.) wykonane kolejno:	Miejscowość i	Powierzchnia użytkowa w m ²			
			Funkcje zabudowy			
			Zabudowa mieszkaniowa a jednorodzinna (MN)	Zabudowa zagrodowa (RM)	Zabudowa Usługowa, rzemieślnicza (U/MN, UPM, UT/ML) UP	Zabudowa przemysłowa (P, RU)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sformułowane, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalne w skali części gminy objętej zmianą studium zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje	Klukowo	-	-	5000	5000
2.	Szacunkowa chłonność, położonych na terenie części gminy objętej zmianą studium, obszarów o pełnej zwartej strukturze	Klukowo	-	-	5000	5000

funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy- zgodnie z uchwałami Rady Gminy Siemiatycze Nr XII/92/16 z dnia 27 czerwca 2016 r. oraz Nr VI/88/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze					
---	--	--	--	--	--

2) w tekście studium „Część II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze”:

- a) w rozdziale 4.3. „Kierunki przekształceń i rozwoju usług ” w punk 4.3.5. o treści: „4.3.5 Ustala się tereny oraz cechy i wskaźniki urbanistyczne zabudowy usługowej, rzemieślniczej i przemysłowej z dopuszczeniem zabudowy i mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmując następujące działki lub ich części nr geodezyjny we wsiach ” dodaje się punkt 8 o treści:

Lp.	Miejscowość	Symbol terenu na rysunku studium	Nr działek geodezyjnych (cz. – część działki)	Uwarunkowania zabudowy terenu
1	2	3	4	5
8.	Klukowo	23 UP	103	Przeznaczenie terenu pod budowę strzelnicy sportowej wraz z zapleczem i pełną infrastrukturą z dopuszczeniem przemysłu, składów, rzemiosła, usług (w tym biurowych). Należy uwzględnić ochronę środowiska przed hałasem: a) poziom hałasu przenikającego do środowiska nie może przekraczać dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych przepisami o ochronie i kształtowaniu środowiska, b) zachowanie minimum 150 m odległości źródła hałasu (stanowiska strzelniczego) od budynków mieszkalnych, c) stosowanie ekranów akustycznych np. sztucznych przegród lub odpowiednich nasadzeń drzew i krzewów

2. Do części graficznej „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze – Kierunki” w skali 1:25000 wprowadza się oznaczenie graficzne w postaci symbolu terenu 23 P, będącego przedmiotem zmiany sposobu zagospodarowania, określonego w części tekstowej studium w odpowiednim kolorze wyjaśnionym w legendzie wprowadzonej zmiany.

3. Zgodnie z art. 9 ust. 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018r. poz.1945 z późn. zm):

- 1) zmiana studium dla części obszaru gminy, dokonana została poprzez wprowadzenie do części tekstowej dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, tylko części zakresu uwarunkowań określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.) – obejmującej bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – zgodnie z art.10, ust.1, pkt 7, lit d oraz art.10, ust.5 ustawy, ponieważ w wyniku wprowadzonych zmian odnoszących się do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, inne treści zawarte w części studium odnoszące się do uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze nie uległy zmianie i nie przestają być aktualne na dzień ich sporządzenia.
- 2) zmiana studium dla części obszaru gminy, dokonana została poprzez wprowadzenie ich do wszystkich treści dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, zarówno do części tekstowej jak i graficznej, w wyniku czego, dotychczasowe ustalenia przestają być aktualne.

§ 2. Zmianę studium, o której mowa w § 1 przedstawia:

- 1) jednolity rysunek kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze w skali 1: 25 000, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) jednolity tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, w którym zmiany wprowadzono wytłuszczoną kursywą z odnośnikiem², stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały;

§ 3. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych przez Wójta gminy Siemiatycze uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, wyłożonego do publicznego wglądu, stanowi załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. W części objętej niniejszą uchwałą traci moc uchwała Nr IX/52/99 Rady Gminy w Siemiatyczach z dnia 10 września 1999 r., zmieniona uchwałami Nr XXIII/239/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. oraz nr XVIII/124/2017 z dnia 23 czerwca 2017 r.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Adam Michał Boguszewski

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr X/114/2019
Rady Gminy Siemiatycze
z dnia 30 października 2019 r.

**JEDNOLITY RYSUNEK KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SIEMIATYCZE**

Skala 1:25 000

skala 1 : 25 000

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr X/114/2019
Rady Gminy Siemiatycze
z dnia 30 października 2019 r.

WÓJT GMINY SIEMIATYCZE

STUDIUM

UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMIATYCZE

TEKST JEDNOLITY

Załącznik Nr 2

do uchwały Nr XVIII/124/2017

RADY GMINY SIEMIATYCZE

z dnia 23 czerwca 2017 r.

TEKST JEDNOLITY

Załącznik Nr X/114/2019

RADY GMINY SIEMIATYCZE

z dnia 30 października 2019 r.

Kolejna zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze została dokonana na podstawie uchwały Nr XII/92/16 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, w zakresie określonym w/w uchwałą.

Wprowadzone w 2017 r. zmiany w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze zostały oznaczone pogrubioną kursywą z odnośnikiem[#].

Wprowadzone w 2019 r. zmiany w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze zostały oznaczone pogrubioną kursywą z odnośnikiem².

¹ *Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze*

² *Uchwała Nr X/114/2019 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 30 października 2019 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze*

SIEMIATYCZE 1998/99, 2014, 2017, 2019 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze opracował zespół w następującym składzie:

1. mgr inż. arch. Wiktor Panfiluk	-główny projektant (nr ewid. 557/88 uprawnień do projektowania w planowaniu przestrzennym), koordynator prac, zagadnienia przestrzenne,
2. mgr Anastazja Brzozowska	-zagadnienia demograficzne, infrastruktury,
3. mgr Mikołaj Patejuk	-zagadnienia środowiska przyrodniczego i rekreacji,
4. mgr inż. arch. Joanna Lipska	-zagadnienia przestrzenne, opracowanie graficzne,
5. mgr inż. Czesława Kruszewska	-zagadnienia gospodarki wodnej, ściekowej i odpadami,
6. inż. Elżbieta Kępska	-zagadnienia energetyki i telekomunikacji,
7. mgr inż. Jan Kruszewski	-zagadnienia komunikacyjne,
8. tech. bud. Eugeniusz Pierewoj	-analiza stanu istniejącego zagospodarowania, opracowanie rejestru graficznego decyzji,
9. tech. geod. Barbara Walicka	-opracowanie struktury własności gruntów,
10. tech. ekon. Krystyna Właziak	-prace biurowe i maszynopisanie.

Zmiana studium w roku 2017 oraz 2019 r. została wykonana na zlecenia Wójta Gminy Siemiatycze przez zespół w składzie:

L.p.	Imię i nazwisko	Udział w opracowaniu
1	Tadeusz Januszewski	główny projektant
2	Paweł Babul	urbanistyka, zagadnienia przestrzenne, opracowanie graficzne
3,	Piotr Tomasz Piotrowski	prognoza oddziaływania na środowisko
4	Paweł Januszewski	opracowanie techniczne

SPIS TREŚCI

	Str.
WSTĘP	
1. Podstawa prawna opracowania.....	8
2. Przedmiot studium.....	8
3. Części składowe studium.....	8
4. Opinie do studium.....	8
CZĘŚCI	
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	
SIEMIOTYCZE	
1. Środowisko przyrodnicze.....	11
1.1. Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne oraz struktura użytkowania gruntów	11
1.2. Rzeźba terenu.....	12
1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne.....	13
1.3.1 Budowa geologiczna.....	13
1.3.2. Surowce mineralne.....	14
1.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	15
1.4.1. Wody powierzchniowe.....	15
1.4.2. Wody podziemne.....	17
1.5. Gleby - element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	19
1.5.1. Waloryzacja przyrodnicza gleb.....	19
1.5.2. Waloryzacja użytkowo-rolnicza gleb.....	19
1.5.3. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	21
1.5.4. Melioracje.....	21
1.6 Lasy.....	21
1.7. Warunki klimatyczne.....	23
1.7.1. Temperatura.....	23
1.7.2. Opady atmosferyczne.....	24
1.7.3 Dynamika powietrza atmosferycznego.....	24
1.8. Obszary i obiekty podlegające szczególnej ochronie.....	25
1.9. Zagrożenia i degradacja środowiska.....	26
1.9.1. Zagrożenia wód powierzchniowych.....	26
1.9.2. Zagrożenia powietrza atmosferycznego.....	26
1.9.3. Zagrożenia hałasem i wibracjami oraz elektromagnetycznym promieniowaniem ...	27
1.9.4. Zagrożenia powierzchni ziemi i innych elementów środowiska przyrodniczego.....	27
1.10. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.....	28
1.10.1. Podstawowa struktura funkcjonalno-przyrodnicza gminy.....	28
1.10.2. Główne wnioski do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.....	29
2. Środowisko kulturowe.....	29
2.1. Obiekty zabytkowe i o wartościach kulturowych.....	29
2.2. Stanowiska archeologiczne.....	34
3. Analiza sieci osadniczej i zagospodarowania gminy.....	39
3.1. Sieć osadnicza.....	39
3.2. Zagospodarowanie przestrzenne gminy.....	40
3.3. Struktura własności nieruchomości.....	40

4. Sfera społeczna.....	41
4.1. Potencjał ludnościowy i jego rozmieszczenie.....	41
4.1.1. Ludność i obszar gminy.....	41
4.1.2. Zmiany rozmieszczenia ludności.....	41
4.1.3. Zmiany w stanie i strukturze ludności.....	43
4.1.4. Ruch naturalny ludności.....	45
4.1.5. Migracje ludności.....	46
4.1.6. Źródła utrzymania ludności.....	46
4.1.7. Ludność czynna i bierna zawodowo.....	46
4.1.8. Zatrudnienie.....	46
4.1.9. Bezrobocie.....	48
4.1.10. Przewidywane zmiany w dynamice demograficznej.....	49
4.2. Warunki mieszkaniowe.....	49
4.2.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe.....	49
4.2.2. Ruch budowlany.....	52
4.2.3. Stan techniczny zasobów mieszkaniowych.....	52
4.2.4. Wyposażenie mieszkań.....	53
4.2.5. Struktura własnościowa.....	53
4.2.6. Prognoza potrzeb mieszkaniowych.....	53
4.3. Urządzenia obsługi ludności.....	53
4.3.1. Szkolnictwo.....	53
4.3.2. Wychowanie przedszkolne.....	55
4.3.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	55
4.3.4. Kultura.....	55
4.3.5. Handel i gastronomia.....	56
4.3.6. Sport i rekreacja.....	57
4.3.7. Inne usługi.....	57
5. Sfera gospodarcza.....	57
5.1. Rolnictwo.....	57
5.1.1. Użytkowanie gruntów.....	57
5.1.2. Indywidualne gospodarstwa rolne.....	59
5.1.3. Uprawy rolne.....	61
5.1.4. Hodowla.....	62
5.1.5. Techniczne środki produkcji.....	63
5.1.6. Przewidywane kierunki produkcji rolnej.....	66
5.2. Przemysł i składy.....	66
5.3. Urządzenia obsługi rolnictwa.....	66
5.4. Podmioty gospodarki narodowej.....	66
6. Komunikacja.....	70
6.1. Układ drogowy.....	70
6.1.1. Struktura funkcjonalno-techniczna.....	70
6.1.2. Charakterystyka stanów technicznych dróg.....	72
6.1.3. Charakterystyka ogólna układu drogowego.....	75
6.2. Kolej.....	77
6.3. Komunikacja autobusowa PPKS.....	77
7. Infrastruktura techniczna.....	78
7.1. Elektroenergetyka.....	78
7.1.1. Źródło zasilania.....	78
7.1.2. Linie elektroenergetyczne WN 110 kV.....	79
7.1.3. Sieć średniego napięcia.....	79

7.1.4. Ocena rozwoju systemu elektroenergetycznego.....	79
7.2. Ciepłownictwo.....	80
7.3. Gazownictwo.....	80
7.4. Telekomunikacja.....	81
7.5. Radiotelekomunikacja i teletransmisja.....	82
7.6. Ropociąg.....	82
7.7. Zaopatrzenie w wodę.....	82
7.7.1. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w wodę.....	82
7.7.2. Rozwój wodociągów w latach 1985-97.....	82
7.7.3. Stan zwodociągowania miejscowości w gminie na koniec 1997 r.....	83
7.7.4. Charakterystyka ujęć i stacji uzdatniania.....	84
7.7.5. Pozwolenia wodno-prawne i ustalone strefy ochronne ujęć wody.....	86
7.7.6. Ocena wydajności istniejących ujęć wody.....	86
7.7.7. Zakładowe ujęcia wody głębinowej.....	87
7.7.8. Ogólna ocena zaopatrzenia gminy w wodę.....	88
7.8. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych.....	88
7.8.1 Stan istniejący gospodarki ściekowej.....	88
7.8.2. Ogólna ocena gospodarki ściekowej.....	88
7.9. Gospodarka odpada.....	88
7.9.1. Charakterystyka stanu istniejącego.....	88
7.9.2. Ogólna ocena gospodarki odpadami.....	89
8. Syntetyczna ocena poziomu zaspokojenia potrzeb ludności i zagospodarowania gminy wg stanu z 1997 r.....	90
9. Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym.....	91
9.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy Siemiatycze.....	91
9.2. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających z polityki przestrzennej państwa	92
10.¹ Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze dokonanej w 2017 r.....	94

¹Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMIATYCZE

1. Polityka przestrzenna gminy.....	103
1.1. Kierunki rozwoju gminy i jednostek osadniczych.....	103
1.2. Ograniczenia rozwoju gminy	105
1.3. Szanse rozwoju gminy	105
1.4. Cele rozwoju przestrzennego gminy	106
1.5. Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe	108
2. Kierunki ochrony i wzbogacania walorów środowiska przyrodniczego	109
2.1. Sieć dolin rzecznych.....	109
2.2. Lasy.....	110
2.3. Zieleń urządzona	111
2.4. Obiekty i obszary prawnie chronione.....	112
2.5. Kierunki ochrony sanitarnej środowiska.....	114
3. Kierunki i zadania ochrony dóbr kultury	119
3.1. Ochrona obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych.....	120
3.2. Ochrona stanowisk archeologicznych.....	120
3.3. Tworzenie nowych wartości kulturowych.....	120
4. Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury społecznej i obszarów dla tych potrzeb	121
4.1. Tendencje demograficzne.....	121
4.2. Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa.....	121
4.3. Kierunki przekształceń i rozwoju usług.....	126
5. Kierunki rozwoju ekonomicznego gminy.....	129
5.1. Tworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i jego otoczenia.....	130
5.2. Kierunki rozwoju przemysłu, rzemiosła produkcyjnego, składownictwa, budownictwa i transportu.....	131
5.3. Kierunki rozwoju gospodarki leśnej.....	136
5.4. Rozwój urządzeń turystyki	138
5.5. Obszary przekształceń przestrzennych.....	139
6. Kierunki i zadania rozwoju komunikacji.....	140
6.1 Sieć drogowa.....	140
6.2 Techniczne zaplecze motoryzacji.....	144
6.3 Kolej.....	144
6.4. Komunikacja autobusowa P.PKS.....	145
6.5. Ścieżki rowerowe.....	145
7. Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury technicznej.....	145
7.1. Zaopatrzenie w wodę.....	145
7.2. Odprowadzenie i oczyszczenie.....	148
7.3. Gospodarka odpadami stałymi.....	150
7.4. Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego.....	154
7.5. Kierunki rozwoju ciepłownictwa.....	156
7.6. Kierunki rozwoju gazownictwa.....	156
7.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji.....	158
7.8. Ropociąg.....	158

8. Obrona cywilna i ochrona przeciw pożarowa.....	158
8.1.Obrona cywilna.....	158
8.2. Ochrona przeciw pożarowa.....	159
9.Kierunki działań i zadania władz samorządowych w celu realizacji polityki.....	160

Załącznik nr 3- Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag

WSTĘP

1. Podstawa prawna opracowania

Podstawami prawnymi opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze” są:

- a) art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415; zmiany: z 1996 r. Nr 106 poz. 496, z 1997 r. Nr 111, poz. 726, Nr 133, poz. 885, Nr 141, poz. 943),
- b) uchwała Nr XXI/118/97 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 26 czerwca 1997 r.
- c) umowa o dzieło zawarta w dniu 14 października 1997 r. pomiędzy Zarządem Gminy w Siemiatyczach a głównym projektantem opracowującym projekt studium.

2. Przedmiot studium

Przedmiotem studium są:

1. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z:

- a) dotychczasowego przeznaczenia zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- b) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- c) stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- d) prawa własności gruntów,
- e) jakości życia mieszkańców,
- f) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy:

- a) obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zagrożeniami środowiska przyrodniczego,
- b) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej w tym wyłączone z zabudowy,
- c) obszary zabudowane i które mogą być przeznaczone pod zabudowę,
- d) kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- e) obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

3. Części składowe studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze tworzą:

- a) rysunek uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1:25.000,
- b) rysunek kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1:25.000,
- c) tekst studium,
- d) teczka dokumentów formalno-prawnych.

4. Opinie do studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zaopiniowali:

- 1) Wojewoda Podlaski,
- 2) Zarząd Województwa Podlaskiego,
- 3) Zarząd Powiatu Siemiatycze,
- 4) Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego,
- 5) Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości Urzędu Wojewódzkiego,
- 6) Wydział Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych Urzędu Wojewódzkiego,
- 7) Wojewódzki Konserwator Zabytków,

- 8) Wojewódzki Sztab Wojskowy,
- 9) Komenda Wojewódzka Policji,
- 10) Urząd Ochrony Państwa,
- 11) Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- 12) Zakład Energetyczny Białystok S. A.,
- 13) Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych Oddział Północno-Wschodni w Białymstoku,
- 14) Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- 15) Powiatowy Zarząd Dróg w Siemiatyczach,
- 16) Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Siemiatyczach,
- 17) Zarządy gmin sąsiednich.

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMIATYCZE

Środowisko przyrodnicze

1.1. Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne oraz struktura użytkowania gruntów.

Gmina Siemiatycze położona jest w obrębie dwóch jednostek fizyczno- geograficznych w randze mezoregionów tj. Wysoczyzny Drohickej wchodzącej w skład makroregionu Niziny Północnopodlaskiej oraz Podlaskiego Przełomu Bugu wchodzącego w skład makroregionu Niziny Południowopodlaskiej.

W układzie administracyjnym gmina Siemiatycze położona jest w południowej części województwa białostockiego i graniczy: z gminami: Dziadkowice, Milejczyce, Nurzec Stacja, Mielnik, Drohiczyn i Grodzisk oraz poprzez rz. Bug z gminami Platerów i Sarnaki.

Strukturę użytkowania gruntów gminy Siemiatycze w odniesieniu do określonych lat ilustrują dwa poniższe zestawienia tabelaryczne:

Tabela nr 1

L.p.	Wyszczególnienie	Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych			
		1990 r.		1996 r.	
		ha	%	ha	%
1.	Powierzchnia ogólna	22.714	100,00	22.714	100,00
2.	użytki rolne	16.117	70,9	16.155	71,1
	w tym:				
2.1.	grunty orne	12.658	55,7	12.554	55,3
2.2.	sady	65	0,3	91	0,4
2.3.	łąki	1.770	7,8	1.937	8,5
2.4.	pastwiska	1.624	7,1	1.573	6,9
3.	las	4.898	21,6	4.987	22,0
4.	grunty pozostałe	1:699	7,5	1.572	6,9

Tabela nr 2

Lp	Wyszczególnienie	Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych gminy w gospodarce indywidualnej			
		1990		1996	
		ha	%	ha	%
1,	Powierzchnia ogólna	19.523	100,00	19:349	100,00
2.	użytki rolne	15.511	79,5	15.581	86,5
	w tym:				
2.1.	grunty orne	12.149	62,2	12:114	62,6
2.2.	sady	64	0,3	89	0,5
2.3.	łąki	1.765	9,1	1.918	9,9
2.4.	pastwiska	1.533	7,9	1.460	7,5

1	2	3	4	5	6
3	las	3.381	17,3	3.245	16,8
4	grunty pozostała	631	3,2	523	2,7

Źródło: - Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin 1996 r. - Urząd Statystyczny w Białymstoku - 1997 r.

1.2. Rzeźba terenu

Dominująca część obszaru gminy Siemiatycze położoną jest w obrębie Wysoczyzny Drohickej charakteryzującej się łagodną powierzchnią falistą wyniesioną średnio 170 m n.p.m. Wysokości obszaru Wysoczyzny Drohickej stopniowo wzrastają ku południowi z jednoczesnym zachowaniem łagodnego spadku w kierunku zachodnim.

Wysoczyzna w części południowej kończy się spadając ku rzece Bug kilkudziesięciu metrową stromizną; porożcinaną głębokimi wcięciami erozyjnymi opadającymi ku dolinie Bugu.

Najbardziej charakterystyczną cechą tej jednostki jest jej górowanie nad Bugiem i jego dopływami.

Powierzchnia wysoczyzny morenowej w obrębie obszaru gminy Siemiatycze leży na wysokościach od 130 do 180 m. n.p.m. i poza swoją lekką falistością charakteryzuje się ponadto występowaniem licznych wzgórz moren czołowych, moren martwego lodu, ozów, wzgórz kemowych z poszczególnych etapów recesji lądolodu stadiau mazowiecko-podlaskiego zlodowacenia środkowopolskiego.

Wzgórza moren czołowych w formie ostańców koncentrują się głównie w okolicy Siemiatycz, Boratyńca Ruskiego, Sosnowca, Krupic, Wiercienia Dużego, Skiw i Kłopot-Stanisławów.

Są to formy różnej wielkości w znacznym stopniu zdenudowane, często mało widoczne w terenie. Moreny te nie tworzą wyraźnego pasma wyniesień lecz występują z reguły pojedynczo i osiągają nieznaczne wysokości względne dochodzące od 5 do 15 m. oraz spadki przeważnie poniżej 5 %, miejscami 5 - 10%.

Formy ozowe (wały) przeważnie o przebiegu południkowym koncentrują się głównie w okolicy Rogawki, Krupie, Romanówki i Babików a ich wysokości względne dochodzą do 15 m. W rzeźbie terenu okolic Rogawki występują także pagórki kemowe o wysokościach względnych dochodzących do 5 m.

W stropach obniżen w/w form występują równiny sandrowe, zbudowane przeważnie z osadów piaszczystych. Większe powierzchnie równin sandrowych znajdują się wzdłuż doliny rz. Mahomet na południe od linii Wiercień: - Tołwin oraz w okolicy Wsi Kłopoty-Stanisławy. Mniejsze powierzchnie sandrowe występują także na południowy wschód od wsi Skiwy i Krupice w okolicy wsi Korzeniówki Małej, Rogawki i Anusina. W części północnej powierzchnie sandrowe położone są na wysokościach 150-170 m. zaś w części południowej gminy 130-140 m. n.p.m.

Akcentem urozmaicającym rzeźbę wysoczyzny morenowej są doliny rzek a w szczególności Kamionki, Mahometa, Szysi i Moszczoniej, charakteryzujących się płaską powierzchnią tarasu zalewowego wieku holocenijskiego.

Dolina Bugu stanowiąca mezoregion Podlaskiego Przełomu Bugu w obrębie-gminy Siemiatycze ma przebieg równoleżnikowy a jej szerokość dochodzi do 3-4 km.

Charakteryzuje się płaską powierzchnią dna zbudowanego z osadów aluwialnych o miąższości dochodzącej do kilkunastu metrów.

Do głównych elementów składowych doliny Bugu występujących w obrębie obszaru gminy Siemiatycze należą:

- taras zalewowy - holocenijski użytkowany głównie jako łąki i pastwiska a jego cechą charakterystyczną jest występowanie licznych starorzeczy,

- taras nad zalewowy ze zlodowacenia północno-polskiego, który położony jest na wysokości ca 118-120 m. n.p.m., tj. ca 5 m. ponad dno doliny. Charakteryzuje, się wyspowym występowaniem-(nie zachowuje' ciągłości przestrzennej), znacznym zalesieniem i występowaniem wydym o niewielkich wysokościach względnych dochodzących do kilku metrów,

- stożek napływowy u wylotu doliny Kamionki także ze zlodowacenia północno-polskiego położony na wysokości ca 122-125 m. n.p.m., piaszczysty, zalesiony} znacznie zwydmiony.

Rzeźba terenu poza niewielką częścią obszaru moren czołowych stanowi korzystny element środowiska przyrodniczego dla rozwoju gminy a w szczególności dla rozwoju i funkcjonowania rolnictwa. Średni wskaźnik bonitacji rzeźby terenu w skali 10-cio punktowej JUNG wynosi 6,9 pkt (dla woj. białostockiego 7,7 pkt).

Współczesne procesy geomorfologiczne na obszarze gminy nie powodują istotnych zmian w rzeźbie terenu - zmiany powodowane erozją wodną dotyczą głównie strefy krawędziowej wysoczyzny na styku z doliną Bugu) ale są na tyle znikome, że nie powodują istotnych zmian w konfiguracji terenu, jedynie niewielkie zmiany z jej krajobrazie powodowane są stosunkowo chaotyczną powierzchnią eksploatacją surowców mineralnych.

1.3.Budowa geologiczna i surowce mineralne.

1.3.1.Budowa geologiczna.

Pod względem tektonicznym gmina Siemiatycze położona jest w Niecce Prusko-mazowieckiej Obniżenia Podlaskiego wchodzącego w skład platformy wschodnio-europejskiej.

Dno niecki budują utwory Kredy Górnej, wykształcone w postaci wapieni, margli i kredy piszącej. Na Kredzie zalegają utwory trzeciorzędowe reprezentowane przez piaski glaukonitowe i iły oligoceńskie oraz mioceńskie piaski, mułki i iły z wkładkami węgla brunatnego stanowiące z kolei podłoże pokrywy czwartorzędowej.

Mięszość osadów czwartorzędowych jest zróżnicowana i waha się od ca 70 m. w dolinie Bugu do 150 m. na wysoczyźnie.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez osady zlodowaceń począwszy od podlaskiego do środkowopolskiego przedzielane: utworami interglacialnymi. W rzeczywistości jest to kilka poziomów glin rozdzielonych seria utworów wodnolodowcowych bądź zastoiskowych charakteryzujących się dużą zmiennością zarówno poziomą jak i pionową.

Największy udział w budowie strefy przypowierzchniowej obszaru gminy mają osady zlodowacenia środkowo-polskiego stadiału mazowiecko-podlaskiego (gliny zwałowe) stadiału maksymalnego na powierzchni odsłaniają się jedynie w krawędzi doliny Bugu w okolicy Klekotowa) i są reprezentowane przez:

- gliny zwałowe o największym zasięgu powierzchniowym i mięszości wynoszącej od kilku do 30 m.,
- piaski, żwiry i głazy moren czołowych (wzgórz ostańcowych) występujące w okolicy Siemiatycz, Boratyńca Ruskiego, Sosnowca, Krupie, Wiercienia Dużego, Skiw i Kłopoty Stanisławy,
- piaski i żwiry ozów (wałów) występujących w okolicy wsi Rogawki, Krupie, Romanówki, Bacików i Boratyńca,
- piaski, żwiry lodowcowe z głazami pokrywające spłaszczone kulminacje zbudowane z glin zwałowych. Zajmują one znaczne powierzchnie otaczające formy czołowomorenowe,
- piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe) wg rozmieszczenia przestrzennego jak w pkt. 1.2. (rzeźba terenu),
- piaski, żwiry i mułki pagórków kemowych okolic Rogawki.

Dolinę Bugu budują osady interglacialu emskiego reprezentowane przez piaski i żwiry o mięszości ca 10 m./ które zostały przykryte młodszymi osadami rzecznyymi u schyłku plejstocenu i z holocenu.

W okresie zlodowacenia północno-polskiego w dolinie Bugu akumulowane były aluwialne piaski i żwiry w konsekwencji czego został utworzony taras nadzalewowy Bugu – występuje w okolicy Ogrodnik, Wólki Nadbużanej; Olendrów i Słoch Annapolskich.

Ponadto u schyłku zlodowacenia północno-polskiego u wylotu doliny Kamionki na skutek akumulacji piasków został utworzony znacznych rozmiarów stożek napływowy.

Piaski wydymowe i eoliczne nadbudowujące zarówno ww. tarasy nadzalewowe jak i stożek napływowy rzeki Kamionki również zostały utworzone na pograniczu plejstocenu i holocenu.

Natomiast utwory holocenne budujące głównie tarasy zalewowe doliny Bugu i jego dopływów są reprezentowane przez piaski, mady, torfy i namuły.

Koncentracja torfów w obrębie tarasu zalewowego: doliny Bugu występuje na południe od Słoch Annapolskich i Klekotowa. Natomiast w obrębie wysoczyzny torfy wypełniają głównie niewielkie zagłębienia terenowe w okolicy wsi Moczydły, Kłopoty i Wiercienia.

Utwory holocenne są gruntami słabonośnymi i nie nadają się do bezpośredniego posadowienia obiektów kubaturowych.

1.3.2. Surowce mineralne.

Występowanie surowców mineralnych na obszarze gminy Siemiatycze wiąże się z przestrzennym układem i rodzajem utworów czwartorzędowych. Występują one w przypowierzchniowej warstwie tych utworów i są eksploatowane metodą odkrywkową.

W gminie Siemiatycze zostało udokumentowane następujące złożo surowców mineralnych:

-złoże kruszywa naturalnego grubego „Słochy Annapolskie” o zasobach bilansowych w kat. Ci wynoszących 999 tys. ton., pozabilansowych „C1” 1.653 tys. ton.

Stan zasobów na 1.01.1991 r. wynosił 799,3 tys. ton: Surowiec przydatny dla potrzeb budownictwa drogowego. Dotychczasowy użytkownik złoże tj. DODP Lublin zrezygnował z dalszej eksploatacji a część wyrobiskowa została zrekultywowana. Aktualnie Złoże nie jest eksploatowane.

Na terenie gminy eksploatowane jest wyłącznie kruszywo naturalne grube i drobne (piaski).

Kruszywo naturalne grube (piasek ze żwirem, żwir) występuje w obrębie form czołowo morenowych, ozów i sandrów w postaci: zalegania gniazdowego, soczewek i płatów osadów lodowcowych i wodnolodowcowych.

Do największych wyrobisk tego surowca (oczywiście poza złożem „Siemiatycze” położonym w granicach administracyjnych m. Siemiatycze) należą odkrywki (punkty: eksploatacji) położone w następujących miejscowościach: Kłopoty-Bujny, Krasewicze, Czerepy, Skiwy Małe, Krupice, Rogawka, Słochy Annapolskie, Annapol, Romanówka i Ossolin.

Eksploatacja w wymienionych punktach odbywa się dorywczo ale okresowo intensywnie do głębokości od 3 do 10 m. n.p.m. na potrzeby lokalne. Surowiec ten znajduje zastosowanie w budownictwie indywidualnym i drogowym.

Pozostałe wyrobiska surowców grubych eksploatowane są dorywczo i sporadycznie i mają znaczenie bardzo lokalne.

Piaski występują głównie w południowej i wschodniej części gminy w obrębie moren, sandrów i wydym w formie soczewek i płatów.

Do większych wyrobisk eksploatacji piasków należą odkrywki położone w okolicy wsi Skiwy, Słochy Annapolskie i Słowiczyn. Są one eksploatowane do głębokości 2 - 6,5 m. a surowiec znajduje zastosowanie w budownictwie indywidualnym.

Pozostałe punkty eksploatacji piasków mają znaczenie bardzo lokalne.

Ogółem na terenie gminy znajduje się 78 czynnych okresowo punktów eksploatacji kruszywa naturalnego (wyrobisk), z których z uwagi na wyczerpywanie się zasobów względnie na słabą jakość surowca 38 wyrobisk proponowanych jest do rekultywacji.

Na terenie gminy Siemiatycze zostały wydzielone następujące obszary perspektywiczne występowania kruszywa naturalnego grubego i drobnego dla potrzeb lokalnych:

1. Kłopoty Bujny o zasobach szacunkowych 50 tys. m³,
2. Rogawka o zasobach szacunkowych 25 tys. m³,
3. Romanówka o zasobach szacunkowych 50 tys. m³,
4. Rogawka o zasobach szacunkowych 50 tys. m³,
5. Krupice o zasobach szacunkowych 100 tys. m³,
6. Słochy Annapolskie o zasobach szacunkowych 25 tys. m³,
7. Kajanka o zasobach szacunkowych 25 tys. m³,
8. Siemiatycze Stacja o zasobach szacunkowych 100 tys. m³,
9. Klekotowo o zasobach szacunkowych 25 tys. m³.

Źródło - Państwowe Przedsiębiorstwo Geologiczne „POLGEOL” - Warszawa 1992 r.

1.4. Wody powierzchniowe i podziemne

1.4.1. Wody powierzchniowe

a) Hydrografia

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Siemiatycze należy do dorzecza Wisły i położony jest w obrębie zlewni Bugu.

Główny układ sieci hydrograficznej gminy tworzy rzeka Bug oraz. jej prawobrzeżne dopływy rzeka Kamionka z Mahometem, Szysia i na pewnym fragmencie obszaru rzeka Moszczona. Rzeka Bug i jej

dopływ rz. Moszczona usytuowane są skrajnie w stosunku do obszaru gminy. Rzeką Bug zachowuje przebieg równoleżnikowy wyznaczając jednocześnie południową granicę gminy. Natomiast rzeka Moszczona zachowuje kierunek zbliżony do południkowego wyznaczając na niewielkim swoim przebiegu wschodnią granicę gminy a tym samym stanowi główny ciek odwadniający część obszaru wschodniej gminy.

Dominującą część gminy odwadnia rz. Kamionka mająca swe źródła w okolicy wsi Moczydły wraz ze swoim dopływem rz. Mahomet której źródła znajdują się w okolicy wsi Wiercień. Rzeką Kamionka stanowi główny ciek wodny, płynie przez środkową część gminy z kierunku północnego zachodu ku południowemu wschodowi. Długość rzeki wynosi ca 27,0 km, a powierzchnia zlewni ca 128 km²; Rzeką ha całej długości meandruje. Szerokość koryta waha się od ca 5,0 - 8,0. Kamionka płynie dość głęboko wciętym erozyjnie korytem i przez to jest trudno dostępna.

Należy także nadmienić że rzeka Kamionka przepływa, przez miasto Siemiatycze gdzie w wyniku spiętrzenia jej wód zostały utworzone zbiorniki retencyjne Zalew I i Zalew II, który częściowo położony jest także w dolinie, rz. Mahomet.

Rzeką Szysia mająca swe źródła w okolicy wsi Skiwy Małe płynie południkowo z kierunku północnego na południe odwadniając obszar zachodniej części gminy.

Wszystkie w/w rzeki stanowiące prawobrzeżne dopływy rzeki Bug mimo swojego lokalnego charakteru odgrywają istotną rolę w gospodarce wodnej gminy. Natomiast rzeka Bug z uwagi na peryferyjne położenie, mimo swojego ponadregionalnego znaczenia charakteryzuje się ograniczony wpływem oddziaływania na gospodarkę wodną gminy. Rzeką Bug i jej otoczenie stanowi natomiast potencjalne obszary rozwoju funkcji rekreacyjnej.

Tereny źródłowe omawianych rzek z uwagi na ochronę wód powierzchniowych powinny pozostawać w dotychczasowym użytkowaniu.

Warunki naturalne dolin rzecznych gminy Siemiatycze stwarzają możliwości budowy zbiorników wodnych małej retencji, które oprócz funkcji rolniczej mogą także pełnić funkcję rekreacyjną.

Jednym z obiektów małej retencji na obszarze gminy jest zbiornik wodny Czartajew o powierzchni 4,0 ha i 40 tys. m³ dodatkowej objętości retencyjnej.

b) **Wielkości przepływowe rzek**

Przepływy charakterystyczne i spływy jednostkowe w podstawowych przekrojach głównych rzek gminy Siemiatycze ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 3

Rzeka	Pow. w km ²	Przepływ w m ³ /s					Spl	/Spływy				jednostkowe	
przekrój		NNQ	SNQ	SQ	S	WQ	NN	SN	S	SW	W		
Bug gr. Państwa	30025,2	17,75	25,45	90,3			0,59						
gr. woj. łomżyńskiego	31470,0	18,8	27,C	94,91			1	0,84	3,010				
Kamionka uj. do Bugu							0,59	0,856	3.02C				
	133.0	0.041	0.095	0.94			0.30	0,714					
							8	2	70.6				

Źródło - Regionalny plan gospodarki wodnej z woj. białostockiego Hydroprojekt Warszawa 1982 r. (lata 1961-1975).

Przepływy dyspozycyjne (95 %) wód powierzchniowych w gminie Siemiatycze ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 4

Rzeka przekrój	Pow w km ²	Przepływ w m ³ /s		
		SNQ	Qn ^x	O dyspozycyjne
Bug - gr. woj.	31470,0	27,0	16,7	+ 10,3
	133,0	0,095	0,065	+ 0,030
Kamionka - uj. do Bugu				
Moszczona - uj. do Bugu	93,1	0,083	0,066	+ 0,017

x - przepływ nienaruszalny (wielkość wg kryterium hydrobiologicznego - IMiGW Warszawa -1980 r.) w podstawowych przekrojach SNQ (95 %).

A więc z powyższego zestawienia wynika, że są to zlewnie o nadwyżkach przepływu; dyspozycyjnego (wartości dodatnie). Tym niemniej obszary zlewni rzek będących dopływami Bugu odznaczają się niewielką zasobnością stąd też zaliczane są do obszarów o ograniczonych zasobach wód powierzchniowych.

Najbardziej zasobną rzeką jest oczywiście Bug a jego przepływy dyspozycyjne wynoszą 10,3 m³/sek.

c) **Zagrożenia powodziowe**

Rzędne zasięgu fali powodziowej rzeki Bug w obrębie obszaru gminy przedstawiają się jak niżej:

Na terenie gminy Siemiatycze fala powodziową Bugu zagrożona jest wieś

Tabela nr 5

Miejscowość – miejsce przekroju	Rzędna fali powodziowej	Spadek lustra wody w %	Kilometr rzeki
Zajęczniki	117,34	0,166	180 + 500
Ogrodniki	118,09		185 + 000
Wólka Nadbużna Turna Mała	118,75		189 + 000
Olendry	119,46	0,139	191 + 300
Kol. Osiowo	120,11		195 + 000
	120,67		199 + 000

Ogrodniki i Wólka Nadbużna.

Rzeki: Kamionka, Moszczona i Szysia wg informacji miejscowej ludności nie wylewają.

Sporadycznie szczególnie w czasie wiosennych roztopów zalewane są niżej położone obszary w obrębie tarasu zalewowego.

d) **Stan czystości wód powierzchniowych**

Istniejąca i projektowana klasa czystości wód w rzekach (Zarządzenie Nr 18/71 Prezydium WRN w Białymstoku z dnia 27.05.1971 r.) przedstawia się jak niżej:

rz. Bug

·stan istniejący - na wysokości obszaru gminy Siemiatycze wody nie odpowiadają normom (n. o. n.),

·stan projektowany - od granicy państwa do ujścia rzeki Nurzec II klasa czystości.

rz. Kamionka

·stan istniejący - od źródeł do m. Siemiatycze włącznie II klasa czystości, poniżej miasta aż do ujścia wody pozaklasowe,

·stan projektowany - od źródeł do odcinka ujściowego II klasa czystości na odcinku ujściowym (poniżej miasta) III klasa czystości.

rz. Szysia

·stan istniejący i projektowany na całej długości II klasa czystości.

Na pozostałych ciekach wodnych brak jest badań pomiarowo- kontrolnych, przy czym należy podkreślić, że nie obserwuje się tu wpływu zanieczyszczeń ściekowych związanych z działalnością gospodarczą – przeważnie są to wody zaliczane do II klasy czystości.

1.4.2. **Wody podziemne**

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz węglanowych utworach kredowych.

Wodoność utworów przedczwartorzędowych jest stosunkowo słabo rozpoznana.

W kredzie wody występują przede wszystkim w utworach piaszczystych oraz szczelinach opok, margli i kredy piaszcz. i kredy piaszcz.

Natomiast występowanie wód w utworach trzeciorzędowych ma ściśle powiązanie z piaszczystą serią oligocenu i miocenu o miąższości dochodzącej do 40 m. Powierzchnia utworów wodonośnych

trzeciorzędowych zalega na głębokości 100-150 m. Wody ujmowane z utworów oligoceńskich odznaczają się dobrą jakością i dużą wydajnością w granicach 40-50 m³/h z jednego otworu wiertniczego przy, depresji 10-15 m.

Główne źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze gminy stanowią utwory czwartorzędowe aczkolwiek ich warunki hydrogeologiczne są skomplikowane i niezbyt korzystne z uwagi na dominację glin.

W obrębie utworów czwartorzędowych wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym.

Licząc od dołu są to następujące poziomy wodonośne;

- poziom III - spagowy,
- poziom II - międzymorenowy (II b i II a),
- poziom I - przypowierzchniowy.

Poziom wodonośny III (spagowy) zalega bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych i jest najsłabiej rozpoznany poziomem w utworach czwartorzędowych. Najczęściej spotykana miąższość tej warstwy wodonośnej waha się w granicach 15-25 m. Uzyskane wydajności w studniach kształtują się w granicach 45-60 m³/h przy średniej wydajności ca 48,0 m³/h. Najczęściej spotykana wydajność jednostkowa kształtuje się w granicach 4-10 m³/h/1 m. s. Pod względem bakteriologicznym wody tego poziomu nie budzą zastrzeżeń.

Poziom wodonośny II (międzymorenowy) stanowi podstawowe źródło ujmowania wód podziemnych, w obrębie którego z uwagi na formę rozprzestrzeniania się i warunki hydrologiczne wyróżnia się dwa poziomy - poziom II b i II a. Poziom II b charakteryzuje się korzystniejszymi parametrami występowania.

Wody tego poziomu ujmowane są na różnych głębokościach, przeważnie w przedziale 40-80 m z warstwy wodonośnej o miąższości w granicach 4-36 m. na terenach wysoczyznowych. Wydajność kształtuje się w granicach 12-43 m³/h, średnia wydajność jednostkowa ca 5 m³/h/1 m. s.

Faktyczną głębokość zalegania wód podziemnych i ich wydajność określają poniższe dane charakteryzujące ujęcia wód podziemnych wykonanych głównie w ramach wodociągowania następujących wsi:

- Czartajew 2 studnie - o głębokości 34 i 38 m. i wydajności 56 m³/h przy depresji 2,7 m.,
- Tołwin - 2 studnie o głębokości po 73 m i wydajności 77 m³/h przy depresji 7,3-9,9 m.,
- Baciki Średnie - studnia o głębokości 65,3 m. i wydajności 20 m³/h przy depresji 0,85 m.,
- Boratyniec Ruski - studnia o głębokości 45 m. i wydajności 61,35 m³/h przy depresji 1,8 m.,
- Wólka Nadbużańska (ośrodek wypoczynkowy) - studnia o. głębokości: 30,0 m. i wydajności 16 m³/h przy depresji 6,5 m.,
- Słochy Annapolskie - studnia o głębokości 55 m i wydajności 10 m³/h przy depresji 22,0 m.

Poziom wodonośny I (przypowierzchniowy)

Złożona budowa geologiczna, zmienność litologiczna utworów przypowierzchniowych a także sama morfologia terenu sprawiają, że warunki hydrogeologiczne poziomu przypowierzchniowego są zróżnicowane. Poziom ten występuje na całym obszarze gminy i układa się mniej więcej współkształtnie do rzeźby terenu co dokumentują studnie kopane.

Wody tego poziomu występują zarówno w dolinach rzecznych i zagłębieniach terenowych zbudowanych z piasków i namulów holoceniowych jak i na obszarach wysoczyznowych zbudowanych z piaszczysto-żwirowych i pylastych utworów pochodzenia wodno-lodowcowego (plejstocen).

Ponadto w części wysoczyznowej gminy zbudowanej z glin zwałowych występują wody gruntowe w zamkniętych soczewkach i przewarstwieniach piaszczystych wśród tych glin oraz tzw. wody zawieszone zajmujące lokalne obniżenia stropu glin zwałowych wypełnione łatwo przepuszczalnymi piaskami.

Głębokość zalegania zwierciadła wody w dolinach rzecznych (Bugu, Kamionki, Moszczoniej, Szysy i innych) i zagłębieniach terenowych waha się w granicach 0,2 -1,0 m. lokalnie a głównie w dolinach

suchych 1,5 - 2,0 m Natomiast w przeważającej części wysoczyzny zwierciadło wody zalega głębiej niż 4,5 m., lokalnie w części zachodniej gminy zwierciadło wody występuje nawet na głębokości 14-15 m, a w części wschodniej 20,0 m.

Wody te stanowią podstawowe źródło ujmowania wód w studniach kopanych. Są one szczególnie narażone na zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujmowania wód z poziomu międzymorenowego utworów czwartorzędowych względnie z osadów oligocenu (trzeciorzęd).

Gmina Siemiatycze należy do obszarów o ograniczonych, lokalnie dobrych zasobach wód podziemnych -jednostkowe zasoby wód podziemnych w m³/24h/km² wynoszą od 50 - 200 (do 2318 l/sek/km²).

1.5. Gleby-element wartości rolniczej przestrzem produkcyjnej.

W podziale województwa białostockiego na regiony glebowo-rolnicze (11 regionów wg IUNG – 1988 r.) obszar gminy Siemiatycze położony jest w obrębie dwóch regionów: Bielsko-Drohickiego i Mielnicko-Kleszczelskiego.

Region Bielsko-Drohicki obejmuje tereny położone w północnej, środkowo-zachodniej i południowo-zachodniej części gminy co stanowi ca 65 % całej powierzchni gminy. Pod względem przyrodniczych walorów gleb jak i jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej region Bielsko-Drohicki w obrębie którego znajduje się przedmiotowa, dominująca część obszaru gminy zaliczony jest do najlepszych regionów województwa białostockiego, jest to region, gdzie gleby zostały wykształcone głównie z glin a ich przestrzenne zróżnicowanie jest niewielkie. Stanowi obszar intensywnej gospodarki rolnej.

Natomiast region Mielnicko-Kleszczelski obejmuje tereny wschodnie i południowo-wschodniej części gminy. Wśród skał glebotwórczych dominują piaski i żwiry zwałowe oraz sandrowe. Stanowi obszar o ograniczonych możliwościach produkcji rolnej - przewaga gleb kompleksu żyniego słabego i bardzo słabego.

Ogólnie rzecz biorąc skałą macierzystą gleb obszaru gminy są utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego wykształcone w postaci glin, piasków, lokalnie pyłów oraz w dolinach i zagłębieniach namulów, torfów i piasków rzecznych. Stąd też pod względem składu mechanicznego gleby obszaru gminy zaliczone są do glin lub piasków gliniastych mocnych i lekkich (miejscami pyłów) na glinie, względnie do piasków słabo gliniastych na glinie oraz piasków słabo gliniastych całkowitych lub podścielonych piaskiem luźnym i piasków luźnych całkowitych.

1.5.1. Waloryzacja przyrodnicza gleb

Pod względem typologicznym gleby gminy Siemiatycze są stosunkowo mało zróżnicowane.

Dominującym typem są gleby piaskowe różnych typów genetycznych – bielcowe, rdzawe, brunatne, kwaśne (AB). Gleby te koncentrują się głównie w północno-wschodniej, południowo-wschodniej i południowo-zachodniej części gminy i są zaliczane przeważnie do V i VI klasy bonitacyjnej użytków ornych.

Natomiast gleby pseudobielcowe (A) i gleby brunatne wyługowane i kwaśne (Bw) koncentrują się głównie w północno-zachodniej i środkowo- zachodniej części gminy tworząc znaczne zasięgi powierzchniowe.

Są to gleby wytworzone z piasków gliniastych i gliniasto-pylastych podścielonych płytko i średnio głęboką gliną które w strukturze bonitacji gruntów zaliczane są przeważnie do gleb dobrych i średnich (III b i IV a,b klasa użytków ornych).

Większe zwarte kompleksy tych gleb występują również w środkowowschodniej części gminy w okolicy wsi Baciki Dalsze i Średnie, Kajanka, Altain oraz w południowo-zachodniej części gminy w okolicy wsi Krupice. Natomiast w obrębie dolin rzecznych Bugu, Kamionki, Szysi, Moszczoniej i innych mniejszych cieków i zagłębień terenowych stanowiących użytki zielone występują głównie gleby torfowe i murszowo-torfowe gleby murszowo- mineralne oraz mady.

Gleby użytków zielonych w strukturze bonitacji gruntów w większości zaliczane są do gleb średnich (2 z).

1.5.2. Waloryzacja użytkowo-rolnicza gleb.

a) Udział powierzchniowy i procentowy klas bonitacyjnych w gruntach ornych i użytkach zielonych wg stanu na 1 stycznia 1990 r. przedstawia się jak niżej:

Tabela nr 6

Grunty orne + sady			Użytki zielone		
Klasa		%	klasa	ha	%
IIa	4 .	0,03	iii	58	1,8
lit b	177	2,3			
IV a	2522	19,5	IV	1612	49,0
IV b	3898	30,1			
V.	3536	27,3	V	1189	36,1
VI	2581	20,0	VI	312	9,5
VI z	214	1,7	VI z	118	3,6
Razem	12932	56,9	Razem	3289	14,5

Źródło -Rocznik statystyczny województwa białostockiego - WUS Białystok 1994 r.

Razem użytki rolne (grunty orne + użytki zielone) w gminie wynoszą 16.221 ha, co w stosunku do ogólnej: powierzchni gminy (22.714) stanowi 71,4%.

Przestrzenne rozmieszczenie klas bonitacyjnych, gruntów rolnych w obrębie obszaru gminy jest adekwatne do w/w rozmieszczenia typologicznego gleb.

b) Kompleksy przydatności rolniczej gleb ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne:

Tabela nr 7

Nr komp.	Nazwa kompleksu	ha	%
1	pszenny b. dobry	127	0,9
2	pszenny dobry	21	0,1
3	pszenny wadliwy	4005	27,1
4	żytni b. dobry	3031	20,5
5	żytni dobry	3381	22,8
6	żytni słaby	2585	17,4
7	żytni b. słaby	1157	7,8
8	zbożowo-pastewny mocny	511	3,4
Razem		14818	56,2
Użytki zielone			
1 z	uż. zielone b. dobre i dobre	-	-
2z	uż zielone średnie	1946	61,0
3 z	uż. zielone słabe i b. słabe	1242	39,0
Razem		3188	12,1
Razem użytki rolne		18006	68,3
Gr. rolne nieprzydatne		567	2,2
Tereny pozostałe		7766	29,5
Ogólna pow. geodezyjna		26339*	100

*Ogólna powierzchnia geodezyjna gminy łącznie z miastem Siemiatycze (brak wyodrębnionych zestawień w tym zakresie).

Źródło - Warunki przyrodnicze produkcji rolnej woj, białostockiego - JUNG Puławy 1998 r.

Zestawienie ilościowe w hektarach kompleksów przydatności: rolniczej gleb gminy łącznie z miastem Siemiatycze nie ma istotnego znaczenia w ich rozmieszczeniu przestrzennym na terenie gminy ani też nie rzutuje na ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy.

Przestrzenne rozmieszczenie: kompleksów przydatności rolniczej gleb w obrębie obszaru gminy ściśle wiąże się z przestrzennym występowaniem poszczególnych typów gleb oraz ich bonitacją i tak:

Dominującym kompleksem przydatności rolniczej gleb na obszarze gminy jest kompleks 4-zytni bardzo dobry, który odpowiada przestrzennemu rozmieszczeniu gleb pseudobielicowych (A).

W strukturze kompleksów przydatności rolniczej gleb bardzo dużym udziałem odznacza się kompleks 5, 6 i 7. z tym, że kompleks 5 odpowiada rozmieszczeniu gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych (Bw) a kompleks 6 i 7 glebom piaskowym różnych typów genetycznych (AB).

Znaczną powierzchnię zajmuje również kompleks 8 - zbożowo-pastewny mocny a jego przestrzenne rozmieszczenie powiązane jest z występowaniem gleb pseudobielicowych głównie w północno-zachodniej części gminy.

Rozmieszczenie użytków zielonych ściśle wiąże się z układem dolin rzecznych i obniżen terenowych. Dominuje kompleks 2 z - użytki zielone średnie przy znacznym udziale kompleksu 3 z - użytki zielone słabe i bardzo słabe.

Rozmieszczenie w/w typów gleb zostało omówione w pkt 1:5:1.

1.5.3 Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

a)

Tabela nr 8

Ocena gleby w punktach ^x					
Bonitacja		Przydatność rolnicza		Wskaźnik syntetyczny jakości	
Gr. orne	Uż. zielone.	Gr. orne	Uż. zielone	Gr. orne	Uż. zielone
37,4	35,9	46,4	38,3	41,9	37,1

b)

Tabela nr 9

Wskaźnik bonitacji ^x				Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
jakości i wydajności rolniczej	agroklimat	rzeźby terenu	warunków wodnych	
41,1	9	3,4	2,5	56

x - gmina łącznie z m. Siemiatycze

Źródło - dane JUNG Puławy 1988 r.

Łączna ocena gminy i miasta nie rzutuje na wypaczenie oceny gleb i wielkości wskaźników samej gminy.

Powyższy wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (56,0) lokuje gminę Siemiatycze na 23 miejscu w województwie białostockim - najwyższy wskaźnik 69,8 posiada gmina Drohiczyń, najniższy zaś 44,0 gmina Mielnik, przy średnim wojewódzkim wskaźniku 56,5T krajowym 66,6 pkt.

A więc gmina Siemiatycze w skali województwa białostockiego posiada korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju produkcji rolnej.

1.5.4. Melioracje

Większe kompleksy gruntów zdrenowanych występują wzdłuż doliny rz. Kamionki koncentrując się głównie w okolicy wsi Czartajew (na południowy zachód), Grzyby-Orzepy, Kułygi Jagielki i Czerepy, Krasewicze, Skiwy Duże, Lachówka, Kłopoty-Bujny, Stanisławy Bańki i Patry.

Niewielkie fragmenty gruntów zdrenowanych występują także na terenach położonych między wsią Leszczka i Romanówka.

1.6. Lasy

Według podziału Polski na regiony (krainy) przyrodniczo-leśne lasy gminy Siemiatycze wchodzą w skład Krainy Mazowiecko-Podlaskiej zaliczanej do Dzielnicy Mazursko-Podlaskiej charakteryzującej się występowaniem grądów i lasoborów świeżych bez domieszki świerka, buka i jodły.

W podziale administracyjnym lasów województwa białostockiego lasy gminy Siemiatycze należą do Nadleśnictwa Nurzec z siedzibą w Nurcu - Stacji. Lesistość gminy Siemiatycze przedstawia się jak niżej:

Tabela nr 10

Rok	Ogólna pow. gminy w ha	Powierzchnia lasów w ha			% udział lasów w ogólnej pow. Gminy
		Państwowe	Prywatne	Razem	
1996	22.714	1.742	3.245	4.987	22

x - lasy występujące w indywidualnych gospodarstwach rolnych w granicach gminy.

Lasy państwowe gospodarstwa leśnego wg stanu z 1996 r, zajmują 35 % ogólnej powierzchni lasów a lasy niepaństwowe (prywatne) 65 %. Przestrzenne rozmieszczenie lasów na obszarze gminy jest nierównomierne. Największe kompleksy leśne położone są w północnej i północno-wschodniej części gminy w tym lasy państwowe uroczyska Żurobice i uroczyska Wiercień Duży oraz w środkowo-wschodniej części gminy lasy państwowe uroczyska Baciki, Ossolin i Altain. Niewielki fragment lasów: państwowych znajduje się także w okolicy wsi Czartajew.

Największe kompleksy leśne (prywatne) w południowej części gminy położone są w okolicy wsi Wólka Nadbużna, Turna i Anusin.

Pewna koncentracja niewielkich kompleksów leśnych występuje także w zachodniej części gminy w rejonie wsi Rogawka.

W układzie typów siedliskowych lasów państwowych dominuje Las Mieszany (L.M.), Las świeży (Lśw) i Bór Mieszany świeży (BMśw).

Las Mieszany przy znacznym udziale Lasu świeżego i Boru Mieszanego świeżego dominuje na terenie uroczyska Żurobice.

Natomiast występowanie typów siedliskowych w pozostałych lasach państwowych przedstawia się następująco: w ur. Baciki i ur. Ossolin występują siedliska Lasu Mieszanego, w ur. Altain - siedliska Boru Mieszanego Świeżego a w ur. Czartajew siedliska Lasu Mieszanego przy niewielkim udziale BMśw.

Lasy prywatne występują zarówno na obrzeżach: wymienionych kompleksów lasów państwowych jak i w znacznym rozdrobnieniu powierzchniowym i własnościowym na pozostałych obszarach gminy. Pod względem siedliskowym są one zbliżone do lasów państwowych.

Na siedliskach lasowych (Lasu Mieszanego i Lasu Świeżego) występują głównie drzewostany sosnowo-dębowe ze znaczną domieszką brzozy, grabu, osiki; lipy. klonu.

Natomiast na siedliskach Boru Mieszanego świeżego drzewostan tworzy głównie sosna z niewielką domieszką brzozy i dębu.

Wiek drzewostanów jest zróżnicowany. Dominują drzewostany zaliczane do III klasy wieku (41-60 lat) przy znacznym udziale zarówno drzewostanów II klasy wieku (21-40 lat) jak i drzewostanów powyżej 60 lat.

Lasy występujące na terenie gminy Siemiatycze zaliczane są głównie do lasów gospodarczych (II grupa). Stąd też podstawowa funkcja tych lasów jest produkcja surowca drzewnego na potrzeby gospodarcze kraju oraz potrzeby własne miejscowej ludności.

Jedynie kompleksy leśne położone w okolicy wsi Wólka Nadbużna i Turna Duża zaliczane są do lasów ochronnych o funkcji turystycznej (I grupa) - lasy masowego wypoczynku ludności.

Gospodarka leśna prowadzona jest głównie w oparciu o ustalenia planów urządzenia lasów nadleśnictwa jak i poszczególnych obrębów wsi. Zalesienia na terenie gminy powinny odbywać się zgodnie z ustaleniami granic gruntów polno-leśnych, co w konsekwencji przyczynia się również do poprawy ciągłości przestrzennej ekosystemu leśnego.

W związku z potrzebą opracowania nowej generacji planów urządzenia lasów postuluje się potrzebę uwzględniania w ich treści merytorycznej ustaleń pozaprodukcyjnych lasów, a w szczególności:

- ochrony ekologicznych wartości siedlisk,
- zwiększania różnorodności biologicznej ekosystemu leśnego,
- obejmowania lasów formą- ochronną (wskazania do uznania za rezerwat przyrody, użytek ekologiczny, zespół przyrodniczo-krajobrazowy itp),
- udostępniania i zagospodarowywania turystycznego lasów,
- ochrony różnorodności krajobrazowej i kształtowania walorów estetycznych kompleksów leśnych, ich enklaw i obrzeży oraz tras udostępnionych do ruchu.

Należy także podkreślić, że istniejące drobne kompleksy leśne i zadrzewienia śródpolne stanowią ostoje dla drobnej zwierzyny i ptactwa oraz wzbogacają walory środowiska ekologicznego i krajobrazu gminy.

Lasy na obszarze gminy Siemiatycze (powierzchnia i masa drzewostanowa) nie są zagrożone szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów.

1.7. Warunki klimatyczne

W podziale województwa na krainy klimatyczne (wg S. J. Pióro) obszar gminy Siemiatycze w dominującej swej części zaliczony został do Krainy Wysoczyzn Północnopodlaskich (Wysoczyzna Drohicza). Jedynie dolina Bugu wraz z fragmentem obszaru południowej części Wysoczyzny Drohiczej (łącznie z obszarem m. Siemiatycze) została zaliczona do Krainy Nadbużańskiej charakteryzującej się najlepszymi warunkami klimatycznymi dla rolnictwa (i nie tylko) w województwie białostockim.

Dane liczbowe meteorologiczne w obu w/w krainach różnią się minimalnie z lekką przewagą na korzyść warunków klimatycznych w Krainie Nadbużańskiej. Stąd też rozkład przestrzenny poszczególnych elementów meteorologicznych nie wywiera istotnego wpływu na zróżnicowanie warunków klimatycznych w obrębie obszaru gminy.

Poniższą charakterystykę klimatu obszaru gminy oparto głównie o dane meteorologiczne ze stacji: Siemiatycze, Bielsk Podlaski oraz Boćki i Drohiczyń (opady) z okresu lat 1948-1967 wg opracowania S. J. Pióro „Klimat województwa białostockiego”.

1.7.1. Temperatura

Rozkład roczny temperatury w °C, średnie oraz absolutne maksyma i minima ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 11

L p	Stacja meteorologiczna	Rodzaj obserwacji	Miesiące												Średn. roczna
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	Siemiatycze	R.	-4,3	-3,8	-0,2	7,6	13,3	17	18,3	17,3	13,3	8	2,6	-1,2	7,4
		Max	7,6	-	17,3	-	-	33,6	35,4	35,2	31,7	26,5	18	14,5	
		Mini	-	-28,1	-20,5	-8,5	-5,2	-	5,3	-	-	-9	-19,9	-22,5	
2	Bielsk Podlaski	R.	-4,4	-4,2	-0,6	7,2	12,8	16,5	17,8	16,8	12,8	7,7	2,4	-1,4	6,9
		Max	7,7	10,3	16,5	29,4	30,9	31,7	35	34,5	30,7	26,3	18,3	14	
		Mini	-38	-31,4	-24,1	-9,9	-5,5	0,7	5,4	0,8	-3,1	-9	-19	-23,5	

Istotnym uwarunkowaniem wynikającym głównie z rozkładu temperatury jest to, że:

-przejście średniej dekadowej temperatury przez progi termiczne w Siemiatyczach przypada dla 0° C (okres gospodarczy) na 18.III., dla 5°C (okres wegetacyjny) na 6.IV., dla 15 °C na 27 V. i na 8.IX. dla 5°C w jesieni na 5.XI. i przejście przez 0° na 5.XI!.,

- okres wegetacyjny rozpoczyna się 4-6 kwietnia a kończy 27-28 października, trwa 205-208 dni,
- początek robót polowych przypada na pierwsze dni kwietnia a koniec na I-szą dekadę listopada,

- okres bezprzymrozkowy wynosi średnio ca 160 dni,
- pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio do 70 do 80 dni.

1.7.1. Opady atmosferyczne

Średni roczny rozkład opadów atmosferycznych, sumy maksymalne i minimalne oraz wskaźnik opadowy okresu wegetacyjnego przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 12

I	Stacja meteorol. og.	Rodzaj Obserwacji	Kierunki												Średnia roczna.	Wskaźnik % V-X
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1	Siemiatycze	R.	28	31	26	32	49	74	84	73	48	84	42	37	558	64,9
		Max	52	55	57	60	15	117	224	141	125	89	72	73	764	
		Mini	9	9	5	10	4	38	11	10	3	2	44	16	342	
2	Drohiczyń	R.	31	34	29	34	50	74	78	70	40	34	41	38	553	62,6
		Max	47	60	84	70	156	138	189	129	105	84	76	87	733	
		Mini	10	11	7	8	14	23	3	40	6	1	10	17	353	
3	Boćki	R.	26	36	28	35	54	78	72	74	42	35	39	36	555	64
		Max	44	58	78	59	103	160	179	132	116	95	78	75	681	
		Mini	6	9	5	7	20	19	7	10:00	5	5	17	14	362	

Zjawiska meteorologiczne związane głównie z opadami atmosferycznymi na terenie gminy kształtują się następująco:

- średnia roczna częstotliwość burz (okres 1953-1967) w Siemiatyczach wynosiła 13,3,
- częstotliwość burz gradowych jest niewielka - 2-3 burze,
- średnia roczna wilgotność względna powietrza utrzymuje się y/ granicach od 80 do 82 %,
- średnie roczne zachmurzenie (1953-1967) w granicach 6,4 pokrycia nieba. Liczba dni pogodnych w Siemiatyczach 51,2 a pochmurnych 140,7
- średnia suma godzin usłonecznienia (1953-67) w miesiącach VI-VIII w Białymstoku wynosiła 661,2 co stanowi 43,4 % do całego roku, a w Szepietowie 699,3 (42,6 %).

1.7.2. Dynamika powietrza atmosferycznego

Rozkład średniej częstotliwości wiatrów i prędkości w ml sek na poszczególne kierunki oraz częstotliwość cisz za okres obserwacji 1953-1967 ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 13

L p.	Stacja meteorologiczna	%	Kierunki								Cisza w%
		V/sek	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	
1	Siemiatycze	%	8,6	9	13,6	11,3	11,1	13,3	18,6	14,5	8,8
		V	1,9	2,2	2,7	2,5	2,5	2,7	3	2,4	
2	Bielsk Podlaski	%	6,5	6,7	5,7	10,9	13,6	23,5	20,8	12,3	15,7
		V	2,2	3,0'	3,3	3,3	3,2	4,1	4,0"	2,6	

Częstotliwość wiatrów z kierunków zachodnich (MW, W, SW) w Siemiatyczach osiąga 46,3 % , w Bielsku Podlaskim 56,6 % a wiatrów wschodnich (NE, E, SE) w Siemiatyczach 33,9 % a w Bielsku Podlaskim 25,3 %.

Reasumując należy stwierdzić, że warunki klimatyczne nie stwarzają ograniczeń w rozwoju gospodarczym gminy.

1.8. Obszary i obiekty podlegające szczególnej ochronie

Na obszarze gminy Siemiatycze ochronie prawnej podlegają:

-Obszar Chronionego krajobrazu „Dolina Bugu” odznaczająca się mało zniekształconym środowiskiem o zachowanej równowadze ekologicznej i wysokich walorach krajobrazu naturalnego.

Stanowi element krajowego systemu przyrodniczego o funkcjach ekologicznych, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej i jest potencjalnym obszarem rozwoju wędkarstwa, łowiectwa, turystyki krajobrazowej i wypoczynku pobytowego związanego z w/w funkcjami.

-Pomniki przyrody: (utworzone w 1987 r. i 1969 r.)

·grupa 3 dębów o obwodzie pni 250, 260 i 260 cm , wysokości 20-21 m i wieku około 150 lat położonych w pasie drogowym drogi Białystok - Bielsk Podlaski - Siemiatycze na wysokości wsi Leszczka (nr rej. Woj., 534),

·dąb o obwodzie pnia 305 cm, wysokości 21 m i wieku około 150 lat położony w pasie w/w drogi w pobliżu granicy administracyjnej m. Siemiatycze (nr rej. woj. 535),

·dąb o obwodzie pnia 260 cm , wysokości 20 m i wieku około 150 lat, położony j.w. (nr rej. woj. 536),

·dąb o obwodzie pnia 295 cm, wysokości 20 m i wieku około 150 lat, położenie j.w. (nr rej. woj. 538),

·głaz narzutowy - obwód 6,2 m długość 2,1 m, szerokość 1,4 m., wysokość 0,9 m. położony na gruntach Technikum Rolniczego w Czartajewie.

-Pozostałości parku podworskiego w Bacikach Średnich.

-Użytki ekologiczne:

Na terenie gminy Siemiatycze użytki ekologiczne ekosystemów bagiennych i oczek wodnych, które zostały objęte ochroną w drodze rozporządzenia Nr 9/97 Wojewody Białostockiego z dnia 4 grudnia 1997 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne ekosystemów bagiennych i oczek wodnych i objęcia ich ochroną ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela nr 14

Lp.	Nr ewiden. uż. ekolog.	Obręb geodezyjny	Nr działki	Pow. uż. w działce (ha)	Pow. uż. ekolog (ha)	Właściciel gruntu
Ekosystemy bagienne						
1	128	Totwin	<u>201</u> 44e	0,67	0,67	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
2	127	Totwin	<u>212</u> 55f	0,79	0,79	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
3	128	Totwin	<u>218</u> 61 i	0,87	0,87	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
4	129	Totwin	<u>220</u> 63f	0,75	0,75	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
5	130	Totwin	<u>222</u> 65f	1,06	1,06	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
6	131	Totwin	<u>218</u> 61 k	0,38	0,38	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
7	132	Totwin	<u>223</u> 66b	0,87	0,87	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
8	133	Totwin	<u>223</u> 66i	0,36	0,36	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze

9	147	Osolin	201 44cf	0,30	0,30	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
10	148	Osolin	236 183	0,32	0,32	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze
11	177	Baciki Średnie	588 181m	0,20	0,20	S.p.n-ctwo Nurzec -obręb leśny Siemiatycze

1.9. Zagrożenia i degradacja środowiska

Obszar gminy Siemiatycze charakteryzuje się stosunkowo niewielkim stopniem przekształcenia środowiska przyrodniczego. Źródła powstawania zagrożeń i konfliktów ze środowiskiem przyrodniczym wynikają z:

-rozwoju i funkcjonowania jednostek osadniczych położonych w obrębie obszaru gminy a także poza jej granicami administracyjnymi a zwłaszcza m. Siemiatycze oraz innych jednostek osadniczych położonych w górę rzeki Bugu,

- sposobu składowania i utylizacji odpadów stałych i płynnych,
- intensyfikacji rolnictwa - nawożenie i chemiczna ochrona roślin,
- eksploatacji surowców mineralnych,
- natężenie ruchu i transportu komunikacyjnego.

1.9.1. Zagrożenia wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych został omówiony w pkt. 1.4.1. lit. d niniejszego tekstu.

Potencjalne zagrożenia zarówno dla wód powierzchniowych jak i gruntowych może stanowić brak oczyszczalni ścieków w rejonach grupowego zwodociągowania wsi a także fakt granicznego położenia rz. Bug.

Na stan czystości wód może także negatywnie wpływać działalność związana z produkcją rolną a zwłaszcza nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków chemicznej ochrony roślin.

Zagrożenie dla wód a zwłaszcza wód podziemnych stanowi również nieprawidłowa utylizacja odpadów, a w szczególności tych odpadów, które zawierają różnego rodzaju niebezpieczne związki toksyczne.

1.9.2. Zagrożenia powietrza atmosferycznego

Gmina Siemiatycze charakteryzuje się stosunkowo czystym powietrzem atmosferycznym.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są kotłownie lokalne i paleniska indywidualne oraz transport.

Na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w gminie duży wpływ wywierają także zakłady przemysłowe miasta Siemiatycze a zwłaszcza Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex”.

W strukturze zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego dominują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw stałych, głównie węgla kamiennego, koksu i drewna.

Szacunkowe wielkości emisji zanieczyszczeń w roku 1993 pochodzących z procesów energetycznych w gminie Siemiatycze (łącznie z m. Siemiatycze) i gmin najbliższej położonych (wg obliczeń P. I.O.Ś. w Białymstoku przedstawiają się jak niżej:

Tabela nr 15

Gmina	Wielkość emisji zanieczyszczeń w μ/rok				% udział SO ₂ i pyłu w gminie w stosunku do całego województwa	
	SO ₂	NO ₂	CO	Pył	SO ₂	Pył
Siemiatycze	190	128,1	628,9	179,2	1,323	2.281
Drohiczyn	12,7	3,9	46,6	20	0,088	0,255

Mielnik	76,4	6,1	18,9	11,1	0,53	0,141
Nurzec						
Stacja	4,9	6,6	31,8	12,5	0,034	0,059

Gmina Siemiatycze pod względem emisji pyłu i dwutlenku siarki znajduje się na 8 miejscu w województwie białostockim.

Na terenie gminy należy liczyć się także ze skażeniami pochodzenia komunikacyjnego a zwłaszcza wzdłuż dróg krajowych nr 19 Białystok - Siemiatycze - Lublin, nr 637 Drohiczyń - Adamowo - granica Państwa, nr 690 Siemiatycze - Ciechanowiec i nr 693 Siemiatycze - Milejczyce.

Aktualnie zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu i ołowiu wzdłuż w/w tras jak i innych są niewielkie i nie stwarzają zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi.

Ogólnie rzecz biorąc zanieczyszczenia atmosferyczne na terenie gminy Siemiatycze są o wiele niższe od wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu.

Listę substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania zawiera załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 r. (Dziennik Ustaw Nr 55, poz. 355).

Jednocześnie nadmieniam, że ocena sytuacji radiologicznej w oparciu o wyniki pomiarów skażeń dokonanych przez specjalistyczne jednostki nie wykazała żadnych zagrożeń dla środowiska i ludzi na terenie gminy i całego województwa.

1.9.3. Zagrożenia hałasem i wibracjami oraz elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym

- a) Dopuszczalne natężenie hałasem w środowisku zostało określone w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 września 1980 r. w sprawie ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami.

Główne źródła hałasu stanowi zazwyczaj przemysł i komunikacja. Zagrożenia tego rodzaju hałasem na terenie gminy są praktycznie znikome. Pewne lokalne uciążliwości w tym zakresie mogą wystąpić w rejonie stacji kolejowej Siemiatycze oraz w rejonach funkcjonowania istniejących zakładów produkcyjnych oraz usługowych działających na podstawie wpisu do ewidencji zakładów prowadzących działalność gospodarczą.

W takich przypadkach należy przestrzegać zasady, iż hałas wibracje przekraczające dopuszczalne natężenie nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane.

Natomiast w celu ograniczenia ewentualnych uciążliwości wynikających z nadmiernego hałasu komunikacyjnego należy stosować zabezpieczenia techniczne w trakcie modernizacji przebudowy i budowy dróg głównych w szczególności drogi Nr 19 w miejscach ich szczególnej uciążliwości dla otoczenia co może wymagać uprzedniego wykonania oceny uciążliwości określonej trasy komunikacyjnej.

Na terenach podlegających szczególnej ochronie (obszar chronionego krajobrazu – Dolina Bugu) dopuszczalne natężenie hałasu jako równoważny poziom dźwięku w godz. 6-22 wynosi 40 dBA a w godz. 22-6,30 dBA, zaś max. krótkotrwały poziom dźwięku nie może przekraczać - 65 dBA.

- b) Na obszarze gminy Siemiatycze głównym urządzeniem wytwarzającym elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące szkodliwe dla ludzi i środowiska jest napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV Białystok - Bielsk Podlaski - Adamowo - Siemiatycze - Siedlce.

Od w/w linii WN 110 kV należy zachowywać strefę ochronną o szerokości - min. 14,5 m. od skrajnego przewodu linii przy zalecanej odległości od osi linii 20 m.

1.9.4. Zagrożenia powierzchni ziemi i innych elementów środowiska przyrodniczego.

- a) Zagrożenia powodowane eksploatacją surowców mineralnych

Powierzchniowa degradacja i dewastacja terenów a zwłaszcza rzeźby terenu związana jest głównie z eksploatacją surowców mineralnych.

Wielkość i zakres eksploatacji surowców mineralnych wraz z określeniem w pkt. 1.3.2. niniejszego tekstu.

Ponadto w zależności od głębokości eksploatacji surowców oraz sposobu ich wydobywania (np. sprzętem mechanicznym) istnieje możliwość zarówno zakłócenia układu funkcjonowania wód wglębnych jak i ich chemicznego zanieczyszczenia (smary, oleje itp.).

b) Zagrożenia odpadami

Jednym z poważnych zagrożeń i degradacji środowiska są odpady komunalne i przemysłowe. Odpady te a w szczególności, które nie są odpowiednio składowane (utylizowane) wywierają negatywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego, głównie w formie skażenia wody, gleby, powietrza, niszczenia walorów krajobrazowych łącznie z wyłączeniem z użytkowania określonych terenów rolnych lub leśnych.

Odpady stałe składowane są na zalegalizowanym wysypisku komunalnym o powierzchni 2,8 ha położonym na gruntach m. Siemiatycze. Wysypisko to jest eksploatowane od 1975 r., ilość odpadów - 4 tys., m³/ rok wykorzystanie dotychczasowe wynosi ca 90 %, wymaga modernizacji i rozbudowy.

Na terenie gminy funkcjonują również wysypiska wiejskie nie urządzone zajmujące przeważnie wyrobiska poeksploatacyjne.

Zagrożenie mogą także stanowić przeterminowane środki chemiczne, które składowane były w zaadaptowanym z bunkra mogilniku centralnym w Anusinie.

Zagrożenia odpadami wynikają również z faktu, że na przedmiotowe wysypiska trafiają różne substancje niebezpieczne codziennego użytkowania np. leki, środki owadobójcze, baterie, lampy rtęciowe, smary rozpuszczalne itp.

Celem uniknięcia takich zagrożeń niezbędny jest rozdzielczy system gromadzenia odpadów.

Trudności w znalezieniu odpowiednich miejsc pod wysypiska, wysoki koszt ich urządzania, a także sposób składowania i utylizacji tych nieczystości stanowi realne przesłanki do pogarszania stanu środowiska.

Dlatego też należy organizować składowiska przejściowe z pełną segregacją odpadów tj. ustawianie kontenerów w miejscach wytwarzania odpadów z docelowym ich wywożeniem na wysypisko gminne (komunalne) a także do zakładów bezpiecznego przetwarzania.

We wsiach zwodociągowanych brak jest kanalizacji sanitarnych w tym małych oczyszczalni ścieków co w konsekwencji może doprowadzić do zanieczyszczenia zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych.

W związku z powyższym nieczystości płynne (Ścieki) czasowo powinny być unieszkodliwiane poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach a następnie wywożone do punktu zlewnego komunalnej oczyszczalni ścieków w Siemiatyczach lub innej najbliższej położonej.

1.10. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

1.10.1. Podstawowa struktura funkcjonalno-przyrodnicza gminy.

W strukturze obszaru gminy istotną rolę odgrywają jej przyrodnicze struktury funkcjonalno-przestrzenne tworzące tzw. system ekologiczny gminy.

Do głównych obszarów (struktur) systemu ekologicznego gminy należą:

a) doliny rzek a w tym:

-dolina rzeki Bug jako element wieloprzestrzenny tworzący układ powiązań przyrodniczych o znaczeniu ponadregionalnym (K.E.S.O.CH.) i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, krajobrazowej, gospodarczej i rekreacyjnej,

-doliny rzek - Kamionka z Mahometem, Szysia, Moszczona i inne doliny mniejszych cieków wodnych jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie w/w elementów została omówiona w pkt 1.4.1. i częściowo w pkt 1.2. niniejszego tekstu.

b) Kompleksy leśne

Wszystkie kompleksy leśne jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach ekologicznych gospodarczych i krajobrazowych. W większości lasy te w powiązaniu z ciągami ekologicznymi ekosystemu dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie tych elementów została zawarta w pkt. 1.6. niniejszych uwarunkowań.

- c) Elementami wspomagającymi i współdziałającymi w zakresie funkcjonowania systemu ekologicznego gminy są tereny otwarte o charakterze rolno-osadniczym głównie tereny upraw polowych i zieleni towarzyszącej osadnictwu łącznie z miastem Siemiatycze.
- d) Podstawowym warunkiem rozwoju gospodarczego i zagospodarowania przestrzennego gminy jest zachowanie walorów i funkcjonalności w/w struktur przyrodniczych. W związku z powyższym obszary systemu ekologicznego (strefy ekologicznej) gminy podlegać powinny ochronie przed zainwestowaniem i degradacją głównie sanitarną.
- e) Wszystkie pozostałe obszary tj. poza obszarami systemu przyrodniczego (terenami otwartymi) posiadają warunki abiotyczne do rozwoju różnych form osadnictwa i zabudowy. Przy czym podkreśla się, że są to zarazem obszary o podstawowych wartościach rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwarzające odpowiednie warunki do rozwoju określonych form gospodarki żywnościowej.

1.10.2. Główne wnioski do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

- 1) Utrzymanie wartości i walorów terenów aktywnych biologicznie tworzących system ekologiczny w strukturze przestrzennej obszaru gminy.
- 2) Zachowanie naturalności i ciągłości terenów systemu ekologicznego jako warunku niekolizyjnego ich funkcjonowania z rozwojem zainwestowania gminy.
- 3) Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych w szczególności ujęć wód komunalnych oraz wód rzeki Kamionki i Mahometu, Szysi, Moszczoniej i Bugu przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i nadmierną eksploatacją – stosownie do ustalonych klas czystości i nienaruszalności przepływów biologicznych.

Przy czym wnioskuje się także o potrzebę:

-skutecznego rozwiązywania unieszkodliwiania ścieków w rejonach grupowego zwodociągowania wsi,

-poprawy dyspozycyjności wód w elementarnych zlewniach obszaru gminy.

- 4) Ochrona zabudowy mieszkaniowej (zdrowia ludzi) i walorów przyrodniczych gminy przed negatywnym wpływem różnego rodzaju zanieczyszczeń atmosferycznych - stosownie do obowiązujących norm państwowych.
- 5) Niwelacja zagrożeń hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym, głównie w obszarach stałego zamieszkania ludzi i obszarach rekreacji.
- 6) Ochrona i racjonalne gospodarowanie rolniczą przestrzenią produkcyjną a w tym ochroną przed:
 - zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
 - nieuzasadnionym przeznaczeniem wartościowych gruntów na cele inne niż rolnicze,
 - negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.

2. Środowisko kulturowe

2.1 Obiekty zabytkowe i o wartościach kulturowych

- a) Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków znajdują się w następujących miejscowościach:

Baciki Średnie

pozostałości zespołu dworskiego;

-kaplica drewniana, garaż mur., obora ob. magazyn, mur., decyzja nr WKZ 5340/18/95/97 z dnia 20.05.1997 r. nr rej. 828,

-pozostałości parku, dec. Nr K1. WKZ-5340/26/86/88 z dnia 29.03.1988 r. nr rej. 640.

Klukowo

-dom nr 17, dec. Nr K1.WKZ-5340/16/83 z dnia 28.12.1983 r., nr rej. 549,

Krupice

-dom nr 1, dec. Nr K1. WKZ-5340/15/83 z dnia 27.12.1983 r., nr rej. 548,

Rogawka

-zespół cerkwi grekokat., ob. prawosławnej-filialnej cmentarnej p.w. Nie Ręką Ludzką Uczynionego Obrazu Zbawiciela;

-cerkiew z cmentarzem dec. Nr K1 .WKZ-5340/15/89 z dnia 29.12.1989 r., nr rej. 731,

-dom parafialny drewn., dec. Nr K1 .WKZ-5340/28/89 z dnia 28.12.1984 r., nr rej. 589,

Skiwy Male

-dom nr 6 dec. Nr K1 .WKZ-5340/14/83 z dnia 27.12.1983 r. nr rej. 547.

Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej. Wszelkie prace przy nich i w ich bezpośrednim sąsiedztwie wymagają uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

b) Obiekty o charakterze zabytkowym nie wpisane do rejestru zabytków, uwzględnione w publikacji z 1992 r. „Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, województwo białostockie 3”:

Anusin

·kapliczka, mur. 1916, remont. 1963,

·dom nr 27, drewn. ok. 1925,

·dom nr 29, drewn. 1936,

·dom: nr 50, drewn., 1919, remont.

·dom nr 51, drewn. ,1910

Baciki Blizsze

·zagroda młynarska nr 4:

-młyn wodny z częścią mieszkalną drewn. I. 30 XX w.,

-obora, drewn., I. 30 XX w.,

-spichlerz , drewn., I.30 XX w.

·dom nr 37, drewn. I. 30 XX w.,

·stodoła w zagrodzie nr 5, drewn., 1934.

Baciki Średnie

·leśniczówka, drewn., pocz. XX w.

·gajówka, drewn. I. 30 XX w.

·pozostałości zespołu dworskiego:

-oficyna ob. Państwowe Prewentorium Przeciwgruźlicze, mur. 1914, -rządcówka, ob. dom mieszkalny drewn., pocz. XX w.,

-czworak I, ob. dom mieszkalny, drewn., pocz. XX w.,

-czworak II, ob. dom mieszkalny, mur.-drewn. I. 30 XX w. przebud.

-dom ogrodnika, ob. dom mieszkalny, mur.-drewn., I.30 XX w. przebud., -stajnia, mur.(kon.)-drewn. k. XIX w. nadbud.,

-stajnia z wozownią mur. pocz. XX w.,

-piwnica, mur. k. XIX w. remont.

·zagroda nr 22,

- dom drewn. 1922r.,
- chlew, drewn. pocz. XX w.
- domy nr 18 i 54, drewn. pocz. XX w.
- dom nr 23, drewn. 1922,
- dom nr 27, drewn. 1928,
- dom nr 28, drewn., ok. 1920,
- dom nr 39, drewn. 1921,
- dom nr 51, drewn. 1920.

Boratyniec Lacki

- dom nr 6, drewn. ok. 1914,
- domy nr 9 i 17, drewn. 1922,
- dom nr 18, drewn. 1930-1932,
- dom nr 19, drewn. k. XIX w.

Boratyniec Ruski

- dom nr 31, mur. ok. 1905,

Cecele

- dom nr 8, drew., 1918.

Czartajew

- domy nr 25 i 114, drewn. 1925,
- domy 27148, drewn. k. XtX w.
- domy nr 60 i 96, drewn. ok. 1920,
- dom nr 70, drewn., 1932

Grzyby-Orzepy

- dom nr 15, drewn. 1922 r.
- dom nr 17. drewn., 1864, przebud.

Kajanka

- domy nr 7 i 32, drewn. ok. 1900 r.,
- dom nr 8, mur. k. XIX w.
- dom nr 17, drewn., l.30 XX w.

Klekotowo

- domy nr 5114, drewn., po 1945 r.

Klukowo

- dom nr 24, drewn. ok. 1900 r.

Kłopoty - Bujny

- zagroda nr 23:
- dom, drewn. 1939-1947 r.
- stajnia drewn. k. XIX w.
- stodoła I, drewn. k. XIX w.
- stodoła II, drewn. k. XIX w.
- dom nr 19, drewn. k. XIX w.

·dom nr 20, drewn. 1905 r.

·dom nr 29, mur. 1910 r.

Kłopoty - Stanisław

·zespół kościoła par. p.w. Matki Bożej Różańcowej:

-kościół mur. 1939 r.,

-brama – dzwonnica, mur., 1939 r.,

-kostnica, mur. 1939 r.

Korzeniówka Duża

·zagroda nr 5:

-dom, drewn. 1909 r.

-spichlerz drewn., pocz. XX w.

·domy nr 6110 drewn. k. XIX w.

·dom nr 8, drewn. pocz. XX w. remont.

Krasewicze-Czerepy

·dom nr 5, drewn. k. XIX w.

·dom z częścią gospodarczą nr 6, drewn. 2 poł. XIX w.

·dom nr 8, drewn., 1929 r.

Krasewicze Jagielki

·zagroda nr 7:

-dom, drewn. pocz. XX w. remont. l. 50 XX w.

-chlew, drewn. pocz. XX w. remont, ok. 1970 r.

-stodoła, drewn. pocz. XX w. remont.

·dom nr 18, drewn. 1920

·dom nr 19, drewn. 1922

·dom nr 32, drewn., 1932, remont.

Krupice

·zagroda nr 53:

-dom, drewn. pocz. XX w., remont, ok. 1967 r. -stodoła, drewn. 1893 r. remont.

-wozownia, drewn., pocz. XX w.

Kułygi

·Zagroda nr 3:

-dom, drewn., ok. 1911 r. remont.

-stodoła, drewn. pocz. XX w. remont.

·stodoła w zagrodzie nr 41, drewn. pocz. XX w.

Lachówka

·dom nr 10, drewn. pocz. XX w., remont.

Olendry

·dom nr 3, drewn. 1914 r., przebud. 1942 r.

·dom nr 16, drewn. ok. 1942 r.

·dom nr 46, drewn., ok. 1945 r.

Rogawka

·dom nr 23, drewn. ok. 1927 r.

Skiwy Duże

·zagroda nr 8:

-dom drewn. k. XIX w.

-stajnia, drewn. ok. 1920 r.

-stodoła drewn., pocz. XX w.

Skiwy Małe

·zagroda nr 14:

-dom, drewn. przed 1945 r.

-stajnia drewn. przed 1945 r.

-stodoła drewn. przed 1945 r.

·zagroda nr 16:

-dom, drewn. 1941 r.

-stodoła drewn. 1948 r.

·dom nr 4, drewn. 1906 r.

·dom nr 22, drewn., 1922 r.

·dom nr 23, drewn., ok. 1914 r.

Słochy Annopolskie

·zagroda nr 14:

- dom, drewn., po 1945 r.

- obora drewn. 1 poł. XIX w.

- stodoła, drewn., po 1945 r.

- budynek gospodarczy, drewn. 1 poł. XIX w.

- piwnica, mur.(kam.), k. XIX w.

·zagroda nr 21:

- dom, drewn. k. XIX w.

- piwnica, mur.(kam.), pocz. XX w.

Stare Krasewicze

·zagroda nr 2:

-dom, drewn. 1920-1923 r.

-stodoła, drewn. 1920-1923 r.

·zagroda nr 3:

-dom, drewn. poł. XIX w.

-kurnik, drewn., XIX w.

-spichlerz drewn., k. XIX w.

·dom nr 9, drewn., 1883 r.:

-kuźnia w zagrodzie nr 19, drewn. 1936 r.

·obora w zagrodzie nr 12, drewn. pocz. XX w.

·stodoła w zagrodzie nr 15, drewn. ok. 1900.

·spichlerz w zagrodzie nr 13, drewn., pocz. XX w.

Stare Moczydły

·dom nr 11, drewn. XVII I/XIX w.

·dom nr 18, drewn., pocz. XX w.

Szerszenie

·szkoła, drewn., l.20 XX w.

·dróżniczówka, drewn., ok. 1914 r

·dom nr 26/16b, drewn. , k. XIX w.

·młyn wodny nr 21, drewn., 1908 r.

Tolwin

·zagroda nr 7:

-dom, drewn. 1873 r.

-obora, drewn., 1956 r.

-stajnia, drewn. po 1945 r.

-stodoła I, drewn., I. 30 XX w.

-stodoła II, drewn., pocz. XX w.

-piwnica, mur., pocz. XX w.

-studnia, drewn. 2 poł. XIX w.

·zagroda nr 13 -dom, drewn., 1889 r.:

-obora, drewn., k. XIX w.

-stodoła, drewn. k. XIX w.

·dom nr 3, drewn., k. XIX w.

·dom nr 12, drewn., 1937 r.

·dom nr 19, drewn., 1925 r.

·dom nr 46, drewn., 1928 r.

·stodoły naprzeciwko domu nr 7, ok. 1918 r.

Turna Duża

·dom nr 3, drewn., ok. 1930 r.

·dom nr 15, drewn., poi. XIX w.

·młyn wodny, drewn., poł. XIX w.

Turna Mała

·zagroda nr 14: dom, obora, stodoła, drewn., I. 30 XX w.

·zagroda nr 16:

-chlew, drewn. ok. 1945 r.

-stodoła drewn. ok. 1920 r.

Wiercień Duży

·szkoła drewn., I. 30 XX w.

·zagroda nr 27:

-dom drewn., przed 1886 r.

-stodoła drewn., 2 poł. XIX w.

- domy nr 8 i 13, drewn. 1917 r.
- dom nr 12 drewn. ok. 1920 r.
- dom nr 15, drewn., 2 poł. XIX w.
- domy nr 20 i 34, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 21, ob. szkoła, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 31, drewn., 1948 r.
- dom nr 34 (w podwórzu) drewn., 2 poł. XIX w.

Wólka Nadbużna

- dom nr 30, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 33, drewn., 1941 r.

Zalesie

- szkoła, drewn., ok. 1935 r.
- dom nr 10, drewn. 1920 r.
- dom nr 22, drewn., 1935 r.

c) Cmentarze o wartościach historyczno-kulturowych znajdują się w miejscowościach:

Kłopoty Stanisławy

- cmentarz przykościelny, 1920 r.
- cmentarz parafialny rzymskokatolicki, po 1920 r.

Turna Duża

- cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z okresu I wojny światowej.

Na terenach cmentarzy i parku należy przeprowadzać systematycznie prace z porządkowe i pielęgnacyjne zieleni oraz prace remontowo-konserwatorskie dawnych nagrobków i krzyży, po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2.2. Stanowisko archeologiczne

Badaniami archeologicznymi objęto 90 % powierzchni gminy. Na zbadanym terenie stwierdzone zostało osadnictwo pradziejowe oraz wczesnośredniowieczne i średniowieczne, reprezentowane przez stanowiska archeologiczne.

Główne skupiska osadnicze związane są z doliną Bugu Szysi i ich dopływów. Wyróżniają się tu okolice wsi: Cecele, Krupice, Ogrodniki, Słochy Annapolskie, Czartajew i inne.

Badania wykopaliskowe na stanowiskach archeologicznych na terenie gminy prowadzone były już w XIX w. i kontynuowane również w naszym stuleciu. Do najciekawszych badań wykopaliskowych stanowisk należą między innymi duże cmentarzyska ciałopalne i szkieletowe w Cecelach i Krupicach, datowane na I-IV w. n.e.

Z występujących stanowisk archeologicznych część została wpisana do rejestru zabytków. Na terenach tych nie można prowadzić żadnej działalności naruszającej strukturę zabytków, tj. stanowiska nie powinny być rozkopywane, a na ich terenach nie należy lokalizować inwestycji.

Wszelkie inwestycje prowadzone na terenie (lub w bezpośrednim sąsiedztwie) pozostałych stanowisk należy każdorazowo uzgodnić z Konserwatorem Zabytków Archeologicznych w Białymstoku.

Do rejestru zabytków wpisano następujące stanowiska archeologiczne:

1. Baciki Dalsze	nr rej. 255/A i 256 A - 2 kurhany,
2. Baciki Średnie	nr rej. 259/A - kurhan „kapliczka”,
3. Baciki Średnie	nr rej. 260/A - kurhan,
4. Cecele	nr rej. 37/A, 38/A - 4 kurhany,
5. Czartajew	nr rej. 106/A - cmentarzysko,

6.Krasewicze Czerepy	nr rej. 36/A - cmentarzysko,
7.Korzeniówka Mała	nr rej. 66/A - cmentarzysko,
8.Krupice	nr rej. 34/A - cmentarzysko,
9.Krupice	nr rej. 62/A, 63/A, 63/2, 65/A, 250/1-3 7 kurhanów, osada,
10.Rogawka	nr rej. 33/A - grodzisko, dz. 307/1,
11.Rogawka	nr rej. 245 - kurhan (na cmentarzu parafii prawosławnej),
12.Rogawka	nr rej. 61/A - cmentarzysko,
13.Romanówka	nr rej. 211/A - kurhan,
14.Romanówka	nr rej. 257/A - 2 kurhany,
15.Skiwy Duże	nr rej. 107/A - kurhan,
16.Skiwy Małe	nr rej. 21/124/A - cmentarzysko XI-XIII w. tzw. "Kamionki",
17.Słochy Annopolskie	nr rej. 251/1- 3/A - osada,
18.Stare Krasewicze	nr rej. 222/A - kurhan,
19.Turna Duża	nr rej. 248/1-7/A - osada wczesnośredniowieczna,
20.Turna Duża	nr rej. 249/A - osada wczesnośredniowieczna.

Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy :

Obręb obszaru 53-83

Ogrodniki	stan. I	nr w obrębie obszaru	17
	stan. II	nr w obrębie obszaru	18
	stan. III	nr w obrębie obszaru	16
	stan. IV		
	stan. V		
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	19
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	7
	stan. VIII	nr w obrębie obszaru	8
	stan. IX	nr w obrębie obszaru	9
	stan. X	nr w obrębie obszaru	10
	stan. XI	nr w obrębie obszaru	11
	stan. XII	nr w obrębie obszaru	12
	stan. XIII	nr w obrębie obszaru	13
	stan. XIV	nr w obrębie obszaru	14
	stan. XV	nr w obrębie obszaru	15
	stan. XVI	nr w obrębie obszaru	20
	stan. XVII	nr w obrębie obszaru	26
	stan. XVIII		
	stan. XIX		
Słochy Annopolskie	stan. I		
	stan. II	nr w obrębie obszaru	27
	stan. III	nr w obrębie obszaru	1
Słochy Annopolskie	stan. IV	nr w obrębie obszaru	2
	stan. V	nr w obrębie obszaru	3
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	4
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	21
Wólka Nadbużna	stan. I	nr w obrębie obszaru	22
	stan. II	nr w obrębie obszaru	23
	stan. III	nr w obrębie obszaru	24
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	25

Obręb obszaru 53-84

Anusin	stan. I	brak lokalizacji
--------	---------	------------------

Boratyniec Ruski	stan. I	nr w obrębie obszaru	18
Boratyniec Ruski	stan. II	brak lokalizacji	
Olendry	stan. I	nr w obrębie obszaru	17
Słochy Annopolskie	stan. VIII	nr w obrębie obszaru	1
Turna Duża	stan. I	brak lokalizacji	
	stan. II	brak lokalizacji	
	stan. III	brak lokalizacji	
	stan. IV	brak lokalizacji	
	stan. V	nr w obrębie obszaru	6
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	7
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	9
	stan. VIII	nr w obrębie obszaru	4
	stan. IX	nr w obrębie obszaru	5
	stan. X	nr w obrębie obszaru	3
Turna Mała	stan. I	nr w obrębie obszaru	8
Wólka Nadbużna	stan. V	nr w obrębie obszaru	19
<u>Obręb obszaru 52-82</u>			
Krupice (wczesne średn.)	stan. 13	nr w obrębie obszaru	67
Krupice (wczesne średn.- późne średn.)	stan. 14	nr w obrębie obszaru	68
<u>Obręb obszaru 52-83</u>			
Klukowo	stan. V	nr w obrębie obszaru	19
Krupice	stan. I	nr w obrębie obszaru	1
	stan. I A	nr w obrębie obszaru	2
	stan. II	nr w obrębie obszaru	15
	stan. III	nr w obrębie obszaru	17
	stan. III A	nr w obrębie obszaru	16
	stan. III B	nr w obrębie obszaru	23
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	7
Krupice	stan. V	nr w obrębie obszaru	3
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	4
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	5
	stan. VIII	nr w obrębie obszaru	21
	stan. IX	nr w obrębie obszaru	6
	stan. X	nr w obrębie obszaru	8
	stan. XI	nr w obrębie obszaru	18
	stan. XII	nr w obrębie obszaru	22
Rogawka	stan. I	nr w obrębie obszaru	12
	stan. II	nr w obrębie obszaru	14
	stan. III	nr w obrębie obszaru	13
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	9

	stan. V	nr w obrębie obszaru	10
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	11
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	20
<u>Obręb obszaru 51-83</u>			
Cecele	stan. I	nr w obrębie obszaru	1
	stan. II	brak lokalizacji	
	stan. III	nr w obrębie obszaru	3
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	4
	stan. V	nr w obrębie obszaru	5
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	2
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	34
	stan. VIII	nr w obrębie obszaru	35
	stan. IX	nr w obrębie obszaru	36
	stan. X	nr w obrębie obszaru	37
	stan. XI	nr w obrębie obszaru	38
	stan. XII	nr w obrębie obszaru	39
	stan. XIII	nr w obrębie obszaru	40
	stan. XIV	nr w obrębie obszaru	42
Czartajew	stan. I	nr w obrębie obszaru	12
	stan. II	nr w obrębie obszaru	20
	stan. III	nr w obrębie obszaru	21
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	22
	stan. V	nr w obrębie obszaru	24
Klukowo	stan. I	nr w obrębie obszaru	7
	stan. II	nr w obrębie obszaru	6
	stan. III	brak lokalizacji	
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	28
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	29
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	30
	stan. VIII	nr w obrębie obszaru	31
	stan. IX	nr w obrębie obszaru	32
	stan. X	nr w obrębie obszaru	33
Baciki Średnie	stan. I	nr w obrębie obszaru	1
	stan. II	nr w obrębie obszaru	2
	stan. III	nr w obrębie obszaru	3
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	4
	stan. V	nr w obrębie obszaru	5
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	14
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	15
Leszczka	stan. I	nr w obrębie obszaru	17
Romanówka	stan. I	nr w obrębie obszaru	9
	stan. II	nr w obrębie obszaru	8
	stan. III	nr w obrębie obszaru	10
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	12
<u>Obręb obszaru 50-83</u>			
Kłopoty Bujny	stan. I	nr w obrębie obszaru	10

Kłopoty Patry	stan. I	nr w obrębie obszaru	12
	stan. II	nr w obrębie obszaru	13
	stan. III	nr w obrębie obszaru	14
Kłopoty Stanisławy		nr w obrębie obszaru	11
Moczydły	stan. I	nr w obrębie obszaru	1
<u>Obręb obszaru 50-84</u>			
Wiercień Duży	stan. I	nr w obrębie obszaru	1
Korzeniówka	stan. I	nr w obrębie obszaru	13
Korzeniówka	stan. II	nr w obrębie obszaru	14
Krasewicze Czerepy	stan. I	nr w obrębie obszaru	16
Krasewicze Czerepy	stan. II	brak lokalizacji	
Krasewicze Stare	stan. I	nr w obrębie obszaru	15
	stan. II	nr w obrębie obszaru	18
	stan. III	nr w obrębie obszaru	19
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	17
	stan. V	nr w obrębie obszaru	23
Kułygi	stan. I	nr w obrębie obszaru	25
Skiwy Duże	stan. I	nr w obrębie obszaru	11
Skiwy Małe	stan. I	nr w obrębie obszaru	8
	stan. III	nr w obrębie obszaru	9
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	10
	stan. V	nr w obrębie obszaru	26
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	27
	stan. VII	nr w obrębie obszaru	41
<u>Obręb obszaru 52-85</u>			
Kajanka	stan. I	nr w obrębie obszaru	13
<u>Obręb obszaru 52-84</u>			
Baciki Bliższe	stan. I	brak lokalizacji	
	stan. II	nr w obrębie obszaru	19
	stan. III	nr w obrębie obszaru	10
	stan. IV	nr w obrębie obszaru	14
	stan. V	nr w obrębie obszaru	15
	stan. VI	nr w obrębie obszaru	16
Boratyniec Lacki	stan. I	nr w obrębie obszaru	12
Boratyniec Lacki	stan. II	nr w obrębie obszaru	13
Boratyniec Ruski	stan. III	nr w obrębie obszaru	11
<u>Obręb obszaru 51-84</u>			
Baciki Dalsze	stan. I	nr w obrębie obszaru	13

stan. II	nr w obrębie obszaru	11
stan. III	nr w obrębie obszaru	6
stan. IV	nr w obrębie obszaru	7
stan. V	nr w obrębie obszaru	16

3. Analiza sieci osadniczej i zagospodarowania gminy

3.1. Sieć osadnicza.

Podstawową funkcją gminy jest i pozostanie rolnictwo o specjalności upraw owocowo-warzywnych na potrzeby „Hortexu” w Siemiatyczach oraz uprawa zbóż, ziemniaków, hodowla bydła i trzody chlewnej. Uzupełniającą funkcją jest obsługa turystyki i wypoczynku, głównie w rejonie nadbużańskim oraz szkolnictwo, średnie (Zespół Szkół Rolniczych w Czartajewie).

Sieć osadniczą w gminie tworzy 46 miejscowości wiejskich wchodzących w skład 42 sołectw.

Wielkość miejscowości pod względem wielkości zaludnienia jest następująca:

do 100 osób	– 16 wsi
101 -200 osób	– 17 wsi
201 - 300 osób	– 9 wsi
301 - 400 osób	– 3 wsie
ponad 700 osób	– 1 wieś

Do wsi o największym zaludnieniu (stan na dzień 1997-12-31) należą Czartajew - 727, Siemiatycze Stacja - 389, Słochy Annapolskie - 388, Baciki Bliższe - 312, Romanówka - 262, Boratyniec Ruski - 258, Baciki Średnie - 256, Anusin - 260 i Rogawka - 255 mieszkańców. Pod względem układów przestrzennych wsie przeważnie mają charakter ulicówki i wielodrożnie. Rozpowszechniona jest również rozproszona zabudowa kolonijna. Układ wielodrożnicowy, gdzie zabudowa zwarta rozmieszczona jest przy dwu i więcej ulicach, występuje we wsiach: Kłopoty Stanisławy, Kłopoty Bujny, Skiwy Duże, Cecele, Korzeniówka, Klekotowi, Czartajew, Tołwin, Baciki Bliższe, Baciki Dalsze, Boratyniec Ruski, Siemiatycze Stacja i Anusin.

Ludność obszaru gminy Siemiatycze jest obsługiwana przez ponadlokalny ośrodek rozwoju - miasto Siemiatycze, gdzie są skupione usługi ponadlokalne dla gmin sąsiadujących i lokalne dla gminy Siemiatycze. W gminie wszystkie wsie pełnią funkcje rolnicze z niewielkim programem usług podstawowych. W Wólce Nadbużnej główną funkcją jest funkcja turystyczno - wypoczynkowa i letniskowa.

Sieć osadnicza, pod względem systemu obsługi, ukształtowała się następująco:

Siemiatycze Stacja i Czartajew są ośrodkami z podstawowymi usługami obsługi ludności i rolnictwa o poszerzonym programie.

1. Wsie: Anusin, Baciki Bliższe, Baciki Średnie, Boratyniec Ruski, Cecele, Klekotowo, Kłopoty Bujny, Kłopoty Stanisławy, Krupice, Ogrodniki, Rogawka, Skiwy Duże, Słochy Annapolskie, Szerszenie, Tołwin i Wiercień Duży posiadają usługi z podstawowego programu usług ludności i rolnictwa.

2. Wsie: Baciki Dalsze, Boratyniec Lacki, Grzyby Orzepy, Kajanka, Kłopoty Bańki, Krasewicze, Krasewicze Jagielki, Leszczka, Romanówka, Skiwy Małe, Turna Duża i Wólka Nadbużna są z pojedynczymi usługami elementarnymi takimi jak: sklep, świetlica, zlewnia mleka.

3. Pozostałe wsie nie posiadają usług. Pełnią wyłącznie funkcje produkcji rolniczej.

3.2. Zagospodarowanie przestrzenne gminy.

3.2.1 Mieszkalnictwo

Podstawową formą budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych wsiach gminy jest i pozostanie zabudowa zagrodowa. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zgodnie z ustaleniami miejskiego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, w formie terenów wyznaczonych na ten cel przewidywana jest w Czartajewie, Boratyniu Ruskim i Wólce Nadbużnej. Pod względem zagęszczenia mieszkań, powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkańca oraz liczby izb w mieszkaniu sytuacja na terenie gminy Siemiatycze była gorsza od przeciętnych wskaźników zarejestrowanych na pozostałych terenach wiejskich

w woj. białostockim. Obecny poziom nasycenia w mieszkania wynosi około 30Q mieszkańców. Docelowy liczony wskaźnik europejski winien wynosić 400 mieszkań na 1000 mieszkańców.

Ruch budowlany w zakresie realizacji budownictwa mieszkaniowego jest umiarkowany. Z przeprowadzonych analiz wynika, że nie nastąpi potrzeba znacznego ilościowego wzrostu zasobów mieszkaniowych. Nastąpi natomiast potrzeba wymiany budynków w złym stanie technicznym, modernizacji istniejącej zabudowy oraz podniesienia standardu i doposażenia mieszkań w urządzenia i instalacje techniczne.

3.2.2 Usługi i działalność gospodarcza

W gminie znajdują się następujące obiekty o znaczeniu ponadlokalnym, które należy utrzymać: Zespół Szkół Rolniczych w Czartajewie i Prewentorium Przeciwgruźlicze w Bacikach Średnich. W gminie brak jest placówki opieki społecznej. Ludność gminy korzysta z usług ponadlokalnych w zakresie: szkolnictwa średniego, ochrony zdrowia, kultury, sportu, administracji, obsługi finansowej, ubezpieczeń i innych zlokalizowanych w Siemiatyczach. Również z usług lokalnych o zasięgu gminnym mieszkańcy gminy korzystają z usług zlokalizowanych w Siemiatyczach.

Na terenie gminy nie ma znaczących zakładów przemysłowych. W Siemiatyczach Stacji działa „Pater Firma” produkująca materiały budowlane i styropian. Eksploatacja kruszywa na skalę przemysłową odbywa się ze złoża „Siemiatycze” w Anusinie.

Prowadzona działalność usługowa i produkcyjna nie spełnia wszystkich potrzeb mieszkańców gminy. Szczególny niedorozwój rysuje się w zakresie usług motoryzacyjnych, rekreacyjnych i kulturalnych. Istnieje potrzeba organizacji placówek opieki społecznej oraz organizacji rekreacji i wypoczynku.

Zabezpieczenie terenów pod rozwój usług i działalność gospodarczą w miejscowym planie gminy jest wystarczające, zaś ich lokalizacja nie zawsze odpowiada przyszłym inwestorom. Zarząd Gminy dokonuje zmiany w planie gminy idąc naprzeciw bieżącym potrzebom inwestorskim. Popyt na tereny usługowe z upływem czasu będzie wzrastał. Czynnikiem powodującym popyt będzie modernizacja rolnictwa i zagospodarowanie zbędnej w rolnictwie siły roboczej. Działalność usługowa i gospodarcza będzie również organizowana na terenach zabudowy zagrodowej, we własnych budynkach mieszkalnych i adaptowanych do nowych funkcji budynkach gospodarczych.

3.2.3. Tereny zieleni.

Z terenów zieleni w gminie istnieją:

- a) cmentarze w: Bacikach Bliższych - rzymsko-katolicki, Boratyńcu Ruskim - prawosławny i Rogawce - prawosławny, wymagające zabezpieczenia rezerw terenowych pod dalszy rozwój.
- b) park podworski w Bacikach Średnich, podlegający ochronie konserwatorskiej oraz wymagający rewaloryzacji i zagospodarowania.
- c)

3.3. Struktura własnościowa nieruchomości

W strukturze własnościowej nieruchomości (poza nieruchomościami i gruntami osób fizycznych) w gminie występują:

- a) nieruchomości gminy,
- b) nieruchomości Skarbu Państwa,
- c) nieruchomości Agencji Własności Rolnej,
- d) wspólnoty wyznaniowe,
- e) wspólnota gruntowa,
- f) kopalnie.

3.3.1. Nieruchomości gminy stanowią grunty:

- przekazane w zarząd,
- oddane w użytkowanie wieczyste i stanowiące zasób gruntów.

Obejmują w większości tereny istniejących i projektowanych usług oraz urządzeń komunalnych. Nieruchomości komunalne odgrywają znaczącą rolę dla potrzeb inwestycyjnych. Położenie nieruchomości warunkuje rozwój przestrzenny poszczególnych miejscowości i świadczy o właściwej gospodarce gruntami w gminie.

3.3.2. Nieruchomości Skarbu Państwa stanowią grunty

- przekazane w zarząd,
- oddane w użytkowanie wieczyste,
- Państwowy Fundusz Ziemi,
- Nadleśnictwa Nurzec,
- PKP.

Nieruchomości Skarbu państwa przekazane w zarząd, oddane w użytkowanie wieczyste i stanowiące Państwowy Fundusz Ziemi są niewielkich powierzchni, w rozproszeniu i nie są przydatne do rozwoju struktur przestrzennych. Lasy państwowe Nadleśnictwa Nurzec obejmują głównie obręb wsi Tołwin i Baciki.

W mniejszych kompleksach i w rozproszeniu lasy państwowe występują głównie w części północnej i wschodniej gminy. Istniejące lasy państwowe i prywatne spełniają rolę produkcyjno - gospodarczą i biologiczną w powiązaniu ze strukturą przestrzenną lasów nurzeckich i doliny Bugu. W dolinie Bugu lasy pełnią funkcje lasów rekreacyjnych.

Nieruchomości PKP obejmują tereny szlaku kolejowego przechodzącego obrzeżem wschodnim gminy i wyprowadzonej bocznicy kolejowej do Siemiatycz.

3.3.3. Nieruchomości innych właścicieli.

- a) Nieruchomości Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa położone są głównie w obrębie wsi Czartajew i stanowią grunty rolne użytkowane przez Zespół Szkół Rolniczych.
- b) Grunty wspólnot wyznaniowych położone są we wsiach Baciki Bliższe, Boratyniec Ruski, Czartajew, Stacja Siemiatycze, Rogawka i Tołwin. Są to grunty kościelne i cmentarne należące do kościołów wyznania prawosławnego i rzymsko-katolickiego.
- c) Nieruchomości wspólnot gruntowych znajdują się głównie w obrębie następujących wsi: Baciki Dalsze, Baciki Średnie, Baciki Bliższe, Boratyniec Ruski, Szerszenie, Turna Duża, Turna Mała, Wólka Nadbużna i Ogrodniki.

3. Sfera społeczna

4.1. Potencjał ludnościowy i jego rozmieszczenie

4.1.1. Ludność i obszar gminy

Gmina Siemiatycz obejmuje obszar o powierzchni 227 km² co stanowi 2,3% powierzchni województwa białostockiego i zajmuje 14 miejsce wśród 50 gmin wiejskich.

Według danych statystycznych z 1997 r. w gminie zamieszkiwało 7.088 osób z tego 3.633 mężczyzn oraz 3.455 kobiet. Na 100 mężczyzn przypadało 95 kobiet. Pod względem liczby ludności gmina zajmuje 10 miejsce wśród gmin wiejskich województwa.

Gęstość zaludnienia gminy na 1 km² wynosi 31 i jest większa od przeciętnej wojewódzkiej na terenach wiejskich, wynoszącej 26. Pod tym względem gęstości zaludnienia gmina zajmuje 18 miejsce.

4.1.2. Zmiany rozmieszczenia ludności.

W latach 1970-1997 ludność gminy zmniejszyła się o 2.447 osób tj. 25,7%.

Tabela nr 16

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Kobiet, na 100 mężczyzn
1	2	3	4	5

1970	9.535	4.743	4.792	101
1978	8.723	4.323	4.400	102
1988	7.638	3.865	3.773	98
1990	7.459	3.767	3.692	98
1991	7.334	3.705	3.629	98
1992	7.503	3.809	3.694	97
1993	7.425	3.772	3.653	97
1994	7.288	3.709	3.579	96
1995	7.262	3.712	3.550	96
1996	7.198	3.675	3.523	96
1997	7.088	3.633	3.455	95

W analizowanym okresie największy spadek ludności wystąpił w latach 1970-1988. Po 1988 r. zmniejszyła się dynamika spadkowa ludności poza 1992 r., kiedy miał miejsce wzrost liczby mieszkańców gminy.

W latach 1970-1997 wszystkie wsie na terenie gminy wykazywały tendencję spadkową ludności, co ilustruje załączona tabela.

W strukturze płci ludności gminy w latach 1970 - 1978 niewielką przewagę miały kobiety. Po tym okresie występuje stała tendencja niedoboru kobiet. W 1997 r. na 100 mężczyzn przypadało 95 kobiet.

Ludność gminy Siemiatycze według miejscowości

Tabela nr 17

Lp.	Nazwa sołectwa	1970	1978	1988	1997
1	2	3	4	5	6
1.	Anusin	332	294	259	260
2.	Baciki Bliższe	369	378	320	312
3.	Baciki Dalsze	243	208	185	171
4.	Baciki Średnie	322	292	291	256
5.	Boratyniec Lacki	166	125	108	107
6.	Boratyniec Ruski	271	290	259	258
7.	Cecele	310	278	229	188
8.	Czartajew	936	968	872	727
9.	Grzyby - Orzepy	85	78	59	62
10.	Kajanka	233	231	230	219
11.	Klekotowo	180	156	142	123
12.	Klukowo	217	194	167	154
13.	Kłopoty - Bańki	87	87	84	91
14.	Kłopoty - Bujny	200	153	125	131
15.	Kłopoty - Party	129	121	} 144	117
	Wólka Biszewska	58	39		37
16.	Kłopoty-Stanisław	122	111	118	107
17.	Korzeniówka Duża	90	116	} 140	97
	Korzeniówka Mała	110	42		44
18.	Krupice	369	336	254	231
19.	Kułygi	163	140	117	111
20.	Lachówka	114	97	63	65
21.	Laskowszczyzna	72	59	67	56
22.	Leszczka	85	96	99	103

23.	Ogrodniki	262	239	197	189
24.	Olendry	86	72	66	71
25.	Ossolin	150	136	102	69
26.	Rogawka	379	336	247	255
27.	Romanówka	349	361	258	262
28.	Siemiatycze Stacja	433	458	427	389
29.	Skiwy Duże	112	103	}233	104
30.	Skiwy Małe	174	138		121
31.	Słochy Annopolskie	496	447	389	388
32.	Stare Krasewicze	86	61		58
	Krasewicze Czerepy	47	41	131	26
	Krasewicze Jagielki	62	55		30
33.	Stare Moczydły	102	87	82	86
34.	Szerszenie	185	149	145	123
35.	Tołwin	307	273	240	219
36.	Tuma Duża	280	261	224	207
37.	Tuma Mała	108	93	71	54
38.	Wiercień Duży	176	140	162	119
39.	Wiercień Mały	59	68		70
40.	Wólka Nadbużna	195	184	168	172
41.	Wyromiejki	126	112	103	101
42.	Zalesie	98	80	61	56

4.1.3.Zmiany w stanie i strukturze ludności

Struktura wieku ludności gminy w 1997 r. przedstawiała się następująco:

Tabela nr 18

Wyszczególnienie	Ogółem		Mężczyźni	Kobiety
	osoby	%		
1	2	3	4	5
Ludność ogółem	7.088	100	3.633	3.455
Wiek przedprodukcyjny 0-17	1.691	23,9	887	804
0-2	242	3,4	124	118
3-6	365	5,2	193	172
7-14	769	10,9	401	368
15-17	315	4,4	169	146
Wiek produkcyjny 18 - 64 M/ 59 K	3.692	52,1	2.152	1.540
18-64 M.	2.152	30,4	2,152	X

18 - 59 K	1.540	21,7	X	1.540
Wiek poprodukcyjny_65M/60 i więcej:	1.705	24	594	1.111
65 i więcej M.	594	8,4	594	X
60 i więcej K	1.111	15,6	X	1.111

Tabela nr 19

Wiek	1983	1990	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7
Przedprodukcyjny	1850	1.803	1779		1.723	1691
	24,2	24,2	24,4	24	23,9	23,9
Produkcyjny	4.167	4.004	3.836		3.756	3.692
	54,6	53,7	52,6	52,3	52,2	52,1
Poprodukcyjny	1617	1652	1.673		1.719	1.705
	21,2	22,1	23	23,7	23,9	24,0
Razem	7.634	7.459	7.228	7.262	7.198	7.088

W 1997 r. udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym kształtował się na zbliżonym poziomie.

W latach 1998-1997 występowały następujące tendencje:

- spadek udziału dzieci i młodzieży (0-17 lat),
- spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym (18-59 K/64 M. i więcej),
- wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

Analiza struktury wieku ludności w poszczególnych wsiach w 1988 r. wykazuje, że w połowie wsi występuje większy odsetek dzieci i młodzieży (0-19 lat), a w połowie większy udział ludności w wieku poprodukcyjnym (20-60 K/64 M. i więcej).

Największy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym występuje w Czartajewie, ze względu na lokalizację szkół (podstawowej oraz średniej) a także w Stacji Siemiatycze.

Struktura ludności gminy wg miejscowości - stan w 1988 r.

Tabela nr 20

	solectwa	ogółem	M.	K	ogółem	M	K	ogółem	M	K
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	OGÓŁEM	2.086	1.069	1.017	3.934	2.238	1.693	1.621	562	1.059
1	Anusin	54	24	30	142	78	64	63	23	40
2	Baciki Bliższe	70	26	44	178	104	74	72	25	47
3	Baciki Dalsze	46	24	22	100	59	41	39	11	28
4	Baciki Średnie	81	37	44	156	90	66	54	18	36
5	Boratyniec Lacki	22	14	8	60	31	29	26	8	18
6	Boratyniec Ruski	74	41	33	135	74	61	50	16	34
7	Cecete	48	28	20	103	59	44	78	34	44
8	Czartajew	365	188	177	399	218	181	108	38	70
9	Grzyby-Orzepy	9	6	3	39	25	14	11	4	7
10	Kajanka	74	40	34	120	68	52	36	7	29
11	Klekotowo	36	22	14	70	41	29	36	14	22
12	Klukowo	39	16	23	90	58	32	38	11	27
13	Kłopoty-Bańki	31	14	17	42	23	19	11	4	7
14	Kłopoty-Bujny	31	14	17	62	35	27	32	14	18
15	Kłopoty-Patry	41	20	21	71	40	31	32	15	17
	Wólka Biszewka									
16	Kłopoty Stanisławcy	38	22	16	60	31	29	20	4	18
17	Korzeniówka Duża	43	24	19	65	36	29	32	12	20
	Korzeniówka Mała									
	Krupice	41	21	20	136	72	64	77	33	44
19	Kułygi	26	14	12	59	35	24	32	10	22
20	Lachówka	6	1	5	38	24	14	19	5	14
21	Laskowszczyzna	19	9	10	32	20	12	16	8	10
22	Leszczka	40	13	22	49	27	22	10	1	9
23	Ogrodniki	44	25	19	111	89	42	42	15	27
24	Oiendry	11	7	4	38	25	13	17	4	13
25	Ossolin	27	17	10	50	28	22	25	8	17
26	Rogawka	39	15	24	144	90	54	64	25	39
27	Romanówka	58	37	21	136	80	56	64	24	40
28	Siemiatycze Stacja	137	71	66	215	119	96	75	21	54
29	Skiwy Duże	69	34	35	112	66	46	52	14	38
30	Skiwy Małe									
	Słochy Annapolskie	105	48	57	217	124	93	67	22	45
32	Stare Krasewicze	35	19	16	65	40	25	31	9	22
	Krasewicze-Czerepy									
	Krasewicze Jagielki									
	Stare Moczydły	21	15	6	43	24	19	18	8	10
34	Szerszenie	43	24	19	79	40	39	23	5	18
35	Tołwin	74	42	32	114	65	49	52	23	29
36	Turna Duża	60	23	37	114	57	57	50	20	30
37	Turna Mała	10	3		35	21	14	26	11	15
38	Wierceń Duży	41	23	18	86	44	42	35	13	22
39	Wierceń Mały									
40	Wólka Nadbużna	42	20	22	84	50	34	42	12	30
43	Wyromiejki	28	19	9	51	30	21	24	6	18
42	Zalesie	8	4	4	31	18	13	22	9	13

4.1.4. Ruch naturalny ludności

W latach 1988-1997 ruch naturalny ludności kształtował się następująco:

Tabela nr 21

Wyszczególnienie	1983	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	
									ogółem	na 1000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Małżeństwa	43	56	64	51	43	45:00:0 0	31	43	31	4,8
Urodzenia żywe	110	112	125	97	93	90	76	89-	83	11,5
Zgony	117	93	107	422	124	121	111	116	110	15,3
w tym niemowlęta	2	1	1	4		2	1	1	2	
Przyrost naturalny	-7	-19	-18	-25	: -31	-31	:-35	-27	-27	-3,8

W gminie występuje spadek liczby urodzeń oraz znaczna liczba zgonów, co daje ujemny przyrost naturalny.

4.1.5 Migracje ludności

W latach 1988-1997 wielkość migracji wynosiła:

Tabela nr 22

Wyszczególnienie	1988	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Napływ	128	49	71	90	73	110	96	72
z miast	58	32	37	59	36	71	62	-
ze wsi	70	17	33	29	36	39	33	-
z zagranicy	-	-	1	2	1	-	1	5
Odpływ	239	192	100	137	142	116	108	103
do miast	184	145	59	103	144	94	88	-
na wieś	53	47	41	34	28	22	20	-
za granicę	2	-	-	-	-	-	-	-
Saldo migracji	-111	-143	-29	-47	-69	-6	-12	-26

4.1.6. Źródła utrzymania ludności

Według danych NSP z lat 1970, 1978 i 1988 struktura ludności gminy według głównych źródeł utrzymania przedstawiała się następująco:

Tabela nr 23

Lata	Ludność ogółem		Ludność utrzymuje sie					
			ze źródeł pozarolniczych				z rolnictwa	
			z pracy		z nieznanych źródeł			
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
1		3	4	5	6	7	8	9
1970	9.535	100	1.953	20,5	147	1,5	7.435	78
1978	8.723	100	2.185	25	373	4,3	6,165	70,7
1988	7.638	100	1.835	24	1.606	21, G	0,3035	55;0

W latach 1970-1978 głównym źródłem utrzymania ludności gminy było rolnictwo. W 1988 r. udział zatrudnionych w rolnictwie znacznie zmniejszył się. W okresie tym znacznie wzrósł udział ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł utrzymania.

4.1.7. Ludność czynna i bierna zawodowo

Według danych NSP struktura procentowa ludności gminy wynosiła:

Tabela nr 24

Wyszczególnienie	1970	1978	1988
------------------	------	------	------

1	2	3	4
czynni zawodowo	63,7	61,4	57,8
bierni zawodowo	36,3	38,6	42,2
na 100 czynnych przypada biernych	57	63	73

W okresie 1970-1988 nastąpił spadek aktywności zawodowej ludności gminy.

4.1.8. **Zatrudnienie**

Zatrudnienie ludności gminy w gospodarce narodowej, poza rolnictwem indywidualnym kształtowało się następująco:

Tabela nr 25

Wyszczególnienie	1988	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	797	457	483	505	519	474	521	544
Mężczyźni	432	213	256	308	311	253	-	326
Kobiety	365	244	227	197	208	221	-	218

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w latach 1988-1991 znacznie spadła - o 43 %. Od 1992 r. notuje się stopniowy wzrost liczby pracujących.

Według danych statystycznych z 1997 r. w strukturze zatrudnienia największy odsetek stanowią osoby prowadzące działalność produkcyjną - 39,0 % oraz osoby pracujące w dziale edukacji - 28,5 %.

W latach 1988-1997 największa stabilność zatrudnionych występuje w działach: rolnictwo i leśnictwo, edukacja, ochrona zdrowia oraz transport i łączność.

Liczba osób prowadzących działalność produkcyjną w latach 1988-1994 spadła a w następnych latach ponownie wzrosła.

Największy spadek liczby zatrudnionych wystąpił w dziale handlu, głównie na skutek likwidacji sektora uspołecznionego.

Szczegółowe dane dotyczące liczby zatrudnionych zawiera poniższa tabela.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w poszczególnych działach (wg sekcji EKD) przedstawia się następująco:

Tabela nr 26

Wyszczególnienie		1988 ^x	1994		1996		1997	
a ogółem			osób	%	osób	%	osób	%
b sektor publiczny								
c sektor prywatny								
1		2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	a b c	797	519	100,0	521 275 246	100,	544	100,0
Rolnictwo, leśnictwo	a b c		32	6,2	29 29 -	56	31	5,7
Działalność produkcyjna (przemysł)	a b c	169	88	17,0	143 - 143	27,4	212	39,0
Zaopatrzenie w energię elektryczną, wodę	a b c		2	0,4	2 - 2	0,4	; 1	0,2
Budownictwo	a b c	-	20	3,9	2	0,4	23	4,2
Handel i naprawy	a b c	232	76	14,6	89 1 88	17,1	39	7,2
Transport, składowanie i łączność	a b c	62 25	48	9,2	49 49 -	9,4	41	7,5
Pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości	a b cc		1 -	0,2	-	-	-	-
Administracja publiczna	a b c		49	9,4	-		4	0,7
Edukacja	a b c		149	28,7	155 155 -	29,7	155	28,5
Ochrona zdrowia	a b c		36 .	6,9	35 35 -	6,7	34	6,3
Pozostała działalność	a b c	209	18	3,5	17 17	3,3	4	0,7

x) zatrudnienie wg KGN.

4.1.9. Bezrobocie

W latach 1992-1996 liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła:

Tabela nr 27

Bezrobotni	1992	1993	1994	1995		1997
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	211	256	295	265	191	149
mężczyźni		140	160	134	82	64
kobiety		116	135	135	109	85
Absolwenci		32	31	31	3	5
Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy		24	24	12	11	5
W wieku 18 -44 lata		234	259	241	165	126
Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy		82	84	81	73	57

W latach 1992-1994 notuje się wzrost liczby bezrobotnych. Od 1995 r. następuje spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

W strukturze bezrobotnych do 1994r. przeważali mężczyźni, a od 1995 r. przeważają kobiety.

Wśród bezrobotnych dominują osoby w wieku mobilnym tj. 18-44 lat. W ostatnich latach zmniejsza się liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

4.1.10. Przewidywane zmiany w dynamice demograficznej i wynikające z tego uwarunkowania i konsekwencje dla polityki społeczno-gospodarczej gminy.

Biorąc pod uwagę prognozę rozwoju ludności województwa białostockiego do 2010 r. zawartą w wytycznych ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego należy oczekiwać pogorszenia wskaźników demograficznych w gminie Siemiatycze, tj. sukcesywnego spadku ludności.

Przewiduje się następującą wielkość zaludnienia gminy :

2000 r.	-	7.000	mieszkańców,
2005 r.	-	6.700	mieszkańców,
2010 r.	-	6.400	mieszkańców.

W najbliższej przyszłości przewiduje się utrzymanie dotychczasowych tendencji zmian w strukturze wieku ludności:

- nieznaczny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- utrzymanie wskaźnika ludności w wieku produkcyjnym na dotychczasowym poziomie, ewentualnie niewielki spadek,
- dalszy nieznaczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Postępujący proces starzenia się ludności gminy wymagać będzie podjęcia działań związanych z budową systemu zabezpieczeń społecznych.

4.2. Warunki mieszkaniowe

4.2.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe gminy w latach 1970-1996 kształtowały się następująco:

Na przestrzeni 26 lat-liczba mieszkań w gminie zmniejszyła się o 141. Mimo budowy nowych, ubywa starej i zniszczonej substancji mieszkaniowej. Powstające nowe domy charakteryzują się większą ilością izb oraz powierzchnią użytkową stąd mimo

Tabela nr 28

Wyszczególnienie	1970	1978	1988	1990	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7
Mieszkania	2.335	2.216	2.150	2.189	2.187	2.194
izby	6.820	7.563	7.836	8.022	8.132	8.174

Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	116 826	132.763	145.209	149.228	152.024	153.102
Przeciętna powierzchnia mieszkania w m ² na 1 osobę	12,5	15,7	19,4	20,4	21,6	22
liczba izb w mieszkaniu	2,92	3,41	3,64	3,86	3,72	3,72
liczba osób w 1 mieszkaniu	3,99	3,82	3,48	3,35	3,23	3.17
liczba osób na izbę	1,37	1,12	0,96	0,91	0,87	0,85
liczba mieszkańców na 1000 mieszkań	245	254	281	294	304	310

zmniejszenia się stanu zasobów mieszkaniowych znacznie wzrosła liczba izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań, a także wskaźniki zagęszczenia mieszkań.

Na poprawę wskaźników zagęszczenia ma wpływ także spadek liczby ludności.

Przeciętne wskaźniki zagęszczenia mieszkań w gminie zbliżone są do średnich wojewódzkich na terenach wiejskich.

Zasoby mieszkaniowe oraz wskaźniki zagęszczenia w poszczególnych wsiach są zróżnicowane.

Przedstawiają je poniższe tabele.

Zasoby mieszkań gminy według miejscowości

Tabela nr 29

Lp.	Nazwa sołectwa	Mieszkania				Niezamieszkałe i opuszczone	Izby		
		1970	1978	1988	1966		1970	1978	1938
1	2	3	4'	5	6	7	8	9	10
1	Anusin	90	80	79	74	9	248J	290	297
2	Baciki Bliższe	94	95	93	99	1	277	333	612
3	Baciki Dalsze	63	56	56	56	4	175	188	204
4	Baciki Średnie	76	77	79	78	2	212	244	280
s	Boratyniec Lacki	40	36	35	37	1	141	148	136
6	Boratyniec Ruski	60	67	65	67	1	199-	258	269
7	Cecele	77	73	68	59	11	212	227	225
8	Czartajew	174	192	201	200	1	479	600	577
9	Grzyby-Orzepy	20	19	16	19	1	70	66	59
10	Kajanka	55	51	50	53	4	176	192	188
11	Klekotowo	43	39	35	36		100	108	122
12	Klukowo	52	48	44	46	4	140	170	157
13	Kłopoty-Bańki	16	16	17	29		65	64	140
14	Kłopoty-Bujny	48	89	32	32	6	163	146	143
18	Kłopoty-Patry	29	27	35	24	6	85	85	127
	Wólka Biszewka	14	13		-9	2	43	39	
16	Kłopoty-Stanisławy	29	27	26	28		98	100	109
17	Korzeniówka Duża	23	31	39	29	5	70	106	137
	Korzeniówka Mała	21	11		10		75	35	
18	Krupioe	101	94	88	86	10	265	307	294
19	Kułygi	41	39	37	36	2	114	142	118
20	Lachówka	28	25	22	23	1	88	86	86
21	Laskowszczyzna	17	15	19	16	2	54	51	61

22	Leszczka	22	23	26	26	1	69	77	102
23	Ogrodniki	57	57	54	50	4	135	162	186
24	Olendry	24	21	23	23	2	83	77	90
25	Ossolin	39	37	35	37	6	126	114	107
26	Rogawka	108	96	91	93	7	310	377	327
27	Romanówka	84	79	77	77	6	255	266	277
28	Siemiatycze Stacja	104	107	114	119	4	363	450	472
29	Skiwy Duże	29	26	63	28	1	80	92	249
30	Skiwy Małe	49	42	63	38	3	123	125	
31	Słochy Annopolskie	128	117	110	113	6	279	341	385
32	Stare Krasewice	22	19	43	16	1	61	68	146
	Krasewice- Czerepy	13	12		12	1	43	40	
	Krasewice Jagielki	16	16		12	3	46	57	
33	Stare Moczydły	26	24	22	23	3	79	89	95
34	Szerszenie	44	41	40	37	11	136	146	150
35	Tołwin	79	76	66	68	4	262	263	260
36	Turna Duża	72	69	71	72	1	210	326	231
37	Turna Mała :	32	29	28	30	4	83	92	90
38	Wiercień Duży	39	34	49	33	3	138	122	198
39	Wiercień Mały	15	18		16	2	49	68	
40	Wólka Nadbużna	51	53	50	47	9	127	160	166
41	Wyromiejki	24	27	31	31		84	94	112
42	Zalesie	24	24	21	22	5	74	80	82

Wskaźniki zagęszczenia mieszkań według miejscowości

Tabela nr 30

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba osób na izbę			Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² /1 osobę		
		1970	1978	1988	1970	1978	1988
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Anusin	1,32	1,01	0,87	11,4	15,1	17,8
2.	Baciki Blіszsze	1,33	1,14	1,03	12,3	12,8	17,7
3.	Baciki Dalsze	1,39	1,11	0,91	11,6	15,4	19,1
4.	Baciki Średnie	1,5	1,2	1,04	11,6	14,6	17,9
5.	Boratyniec Lacki	1,17	0,84	0,79	13,7	19,8	23,1
6.	Boratyniec Ruski	1,36	1,1	0,96	10,06	15,4	16,3
7.	Cecele	1,45	1,22	1,02	13,2	13,5	19,6
8.	Czartajew	1,47	1,61	1,29	11	10,3	13,3
9.	Grzyby-Orzepy	1,21	1,18	1	14,6	12,9	17,2
10.	Kajanka	1,31	1,2	1,22	14,1	14,5	15,9
11.	Klekotowo	1,76	1,44	1,16	9,8	12,8	16,3
12.	Klukowo	1,55	1,13	1,06	10,7	13,3	18
13.	Kłopoty-Bańki	1,34	1,36	0,76	14	16,6	27,3
14.	Kłopoty-Bujny	1,17	1,05	0,86	14,8	19,2	25,1
15.	Kłopoty-Patry	1,52	1,42	1,13	11,5	13,6	18,4
	Wólka Biszewka	1,35	1		14	19,6	

16.	Kłopoty-Stanisławy	1,24	1,11	1,08	15,6	19,1	16,4
17.	Korzeniówka Duża	1,29	1,09	1,02	13,2	15,1	21,1
	Korzeniówka Mała	1,47	1,2		12,4	13,2	
18.	Krupice	1,38	1,09	0,86	12,4	17,6	21,1
19.	Kułygi	1,43	0,98	0,99	12,3	17,8	17,5
20.	Lachówka	1,3	1,12	0,73	15,4	15,6	26,9
21.	Laskowszczyzna	1,33	1,16	1,1	11,7	12,6	16,2
22.	Leszczka	1,23	1,25	0,97	12,9	14,2	19
23.	Ogrodniki	1,94	1,48	1,06	9,1	13,3	18,2
24.	Olendry	1,04	0,94	0,73	16	18,9	23,3
25.	Ossolin	1,19	1,19	0,95	14,1	13,2	18,9
26.	Rogawka	1,22	0,89	0,76	14,2	18	23,2
27.	Romanówka	1,37	1,13	0,93	12,6	15,6	20,6
28.	Siemiatycze Stacja	1,17	1,02	0,9	13,7	15,3	19,3
29.	Skiwy Duże	1,4	1,12	0,94	12,3	17	19,9
30.	Skiwy Małe	1,41	1,06		12,5	20,7	
31.	Słochy Annopolskie	1,78	1,28	1,01	10,4	14,3	20,2
32.	Stare Krasewice	1,41	0,9		10,5	15,7	
	Krasewice-Czerepy	1,09	1,03	0,9	14,7	14,8	20,4
	Krasewice Jagielki	1,35	0,96		12	13,5	
33.	Stare Moczydły	1,2	0,98	0,86	12,7	22,2	23,6
34.	Szerszenie	1,27	1,02	0,97	12,4	17,4	18,2
35.	Tołwin	1,16	1,04	0,92	16	19,5	20,4
36.	Turna Duża	1,33	0,8	0,97	13,9	17,3	18,4
37.	Turna Mała	1,3	1,01	0,79	12	15,9	20,4
38.	Wiercień Duży	1,28	1,15	0,81	14,7	18	26
39.	Wiercień Mały	1,2	1		15,1	17,1	
40.	Wólka Nadbużna	1,54	1,15	1,01	12,1	15,4	20,5
41.	Wyromiejki	1,5	1,19	0,92	12,2	16,5	23,8
42.	Zalesie	1,32	1	0,74	12	22,1	26,8

4.2.2. Ruch budowlany

Ruch budowlany w latach 1989-1997 przedstawiał się następująco:

W latach 1989 - 1997 ruch budowlany był zmienny. W okresie tym przybyło 108

Tabela nr 31

Lata	Przekazana do użytku					
	mieszkania		izby		Pow. użytkowa m ²	
	ogółem	w tym w budownictwie indywid.	ogółem	w tym w budownictwie indywid.	ogółem	w tym w budownictwie indywid.
1898	34	34	177	177	3759	3759
1990	17	17	87	87	1867	1.867
1991	7	7	40	40	813	813
1992	14	14	100	100	2346	2.346
1993	3	3	20	20	410	410
1994	15	15	87	87	1897	1897

1995	2	2	12	12	229	229
1996	8	8	48	48	920	920
1997	8	8	48	48	1221	1221
Razem	108	108	619	619	13462	13462

nowych mieszkań, przy czym najwięcej ich powstało w 1989 r.

4.2.3. Stan techniczny zasobów mieszkaniowych

Na stan techniczny mieszkań wpływa zarówno rok budowy jak i rodzaj materiału, z którego są zbudowane.

Według danych NSP z 1998 r. stan zasobów mieszkaniowych przedstawiał się następująco:

Tabela nr 32

Okres budowy	Mieszkania					
	Ogółem	Udział %	o niepalnym materiale ścian		o palnym materiale ścian	
			ogółem	udział %	ogółem	udział %
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	2118	100	892	100	1226	100
przed 1918	46	2,2	3	0,3	43	3,5
1918-1944	395	18,7	22	2,5	373	30,4
1945-1960	723	34,1	151	16,9	572	46,7
1961-1970	419	19,8	287	32,2	132	10,8
1971-1978	272	12,8	219	24,6	53	4,3
1979-1988	263	12,4	210	23,5	53	4,3

Największą liczbę mieszkań wybudowano w okresie powojennym, w latach 1945-1960.

Ponad połowa mieszkań - 57,9 % zbudowana jest z drewna. Najwięcej ich zrealizowano przed 1945 r. i w okresie powojennym, tj. w latach 1945-1960. Po 1960 roku większość mieszkań realizowano z materiałów niepalnych, a jedynie niewielki odsetek z drewna.

4.2.4. Wyposażenie mieszkań w urządzenia i instalacje.

Według danych NSP 1970, 1978 i 1988 wyposażenie mieszkań w instalacje przedstawiało się następująco:

Tabela nr 33

Wyszczególnienie	1970	1978	1988
	udział %		
1	2	3	4
wodociąg	3	12,7	32,3
ustęp splukiwany	2,4	9,4	25,2
łazienka	2,4	10	26,4
ciepła woda	0,2	10,7	26,9
centralne ogrzewanie	2,1	7,8	21

Na przestrzeni 26 zwiększył się standard wyposażenia mieszkań w podstawowe urządzenia i instalacje.

Budowane w ostatnim okresie mieszkania są w większości wyposażone w w/w urządzenia.

4.2.5. Struktura własnościowa

Zasoby mieszkaniowe gminy stanowią głównie własność indywidualną.

W gminie znajdują się mieszkania przy szkołach podstawowych oraz w budynkach byłych szkół podstawowych w następujących miejscowościach:

Tabela nr 34

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkań	Pow. użytkowa w m ²	Liczba osób w mieszkaniu
1	2	3	4	5
1	Baćiki Średnie (dawna szkoła)	1	50	2
2	Czartajew	5	240	9
3	Klekotowo	1	50	1
4	Kłopoty Bujny	1	60	3
5	Krasewicze (dawna szkoła)	2	64	2
6	Szerszenie	1	37	4
7	Wiercień Duży(dawna szkoła)	2	72	4
	Razem	13	573	25

4.2.6. Prognoza potrzeb mieszkaniowych

Z prognozy demograficznej wynika, że do 2010 r. w gminie nie wystąpi potrzeba ilościowego wzrostu zasobów mieszkaniowych. Wystąpi natomiast potrzeba modernizacji istniejącej zabudowy o niskim standardzie Wyposażenia jej w urządzenia i instalacje techniczne oraz wymiany budynków w złym stanie technicznym.

Rozwój turystyki na terenie gminy może spowodować realizację obiektów pensjonatowych, a także przystosowanie obiektów istniejących do rozwoju agroturystyki.

4.3. Urządzenia obsługi ludności

4.3.1. Szkolnictwo

1) Szkoły średnie

W gminie znajduje się Zespół Szkół Rolniczych w Czartajewie, który stanowi obiekt o znaczeniu ponadlokalnym. W roku szkolnym 1997/98 do szkoły uczęszczało:

uczniów	-	391
oddziały	-	13
pomieszczenia do nauczania	-	14
nauczyciele	-	24
liczba uczniów na		
pomieszczenia do nauczania	-	28
oddział	-	30

W szkole znajduje się:

- Technikum Rolnicze - szerokoprofilowe,
- Technikum Ogrodnicze - szerokoprofilowe,
- Liceum Ekonomiczne - rachunkowość i finanse.

Szkoła posiada internat na 152 miejsc.

Tabela nr 35

	1990	1991	1992	1993	1994	y1995	1996	1997
liczba uczniów	299	271	332	335	489	380	383	357

Na przestrzeni lat liczba uczniów zmieniała się:

Przedstawione dane wskazują na spadek w ostatnich latach, zainteresowania młodzieży zawodami rolniczymi.

W przyszłości należałoby dostosować profil nauczania w szkole do zmieniającego się zapotrzebowania.

2) Szkoły podstawowe

W gminie Siemiatycze znajduje się 6 szkół podstawowych w tym 5 szkół z klasami I-N/III. W roku szkolnym 1997/98 w szkołach tych uczyło się 735 dzieci. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach wynosiła:

Tabela nr 36

I. p.	Miejscowość	Uczniowie	Pomieszczenia do nauczania				Nauczyciele pełnozatrudnieni	Oddziały	Liczba uczniów	
			razem	izby	prac.	Sala gimn. gimnast.			p.d.n.	oddz.
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Czartajew	228	14	12	2	-	17	11	16 6 8 7	21 9 12
2	Cecele Filia	26	4	4	-	-	3	3		
3	Klektowo	62	8	8	-	-	8	5	7	
4	Kłopoty Bujny	67	10	6 4	1	1	7	5		1
5	Szerszenie	210	11		6	1	13	9	19	23
6	Tołwin	142	9	9	-	-	10	8	16	18
	Razem	735	56-	45	9	2	58	41	13	18

Zagęszczenie uczniów w szkołach jest zróżnicowane. Małe zagęszczenie, występuje w szkołach położonych w miejscowościach, w których uczy się niewiele dzieci: Cecele, Klektowo, Kłopoty Bujny. Wskaźniki zagęszczenia są tu niższe od średnich wojewódzkich na terenach wiejskich.

Nieco Większe zagęszczenie uczniów występuje w szkołach znajdujących się w miejscowościach: Czartajew, Szerszenie i Tołwin. Wskaźniki zagęszczenia są tu wyższe od średnich wojewódzkich na terenach wiejskich, lecz nie przekraczają średnich dla całego województwa.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w latach 1990-1997 kształtowała się następująco:

Tabela nr 37

Wyszczególnienie	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Liczba uczniów	915	842	832	816	782	762	724	735
Liczba szkół	8	7	7	7	7	7	6	6
w tym . z klasami I -VIII		5	5	5	5	5	5	5

Na przestrzeni 17 lat zlikwidowane zostały 2 szkoły ze względu na zmniejszenie się liczby dzieci.

4.3.2. Wychowanie przedszkolne

W gminie działa 6 ognisk przedszkolnych przy szkołach podstawowych w miejscowościach: Czartajew, Cecele, Klekotowo, Kłopoty Bujny, Szerszenie i Tołwin.

W 1997 r. do przedszkoli tych uczęszczało 96 dzieci.

4.3.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie gminy funkcjonują następujące obiekty:

- Wiejski Ośrodek Zdrowia w miejscowości Siemiatycze Stacja. W 1997 roku personel służby zdrowia stanowili: 1 lekarz i 2 pielęgniarki.
- Państwowe Prewentorium Przeciwgruźlicze w Bacikach Średnich - obiekt o znaczeniu ponadlokalnym.

W gminie brak jest zorganizowanego domu pomocy społecznej:

4.3.4. Kultura

W gminie Siemiatycze w 1997 r. działalność w zakresie kultury prowadziły:

-
- placówki biblioteczne - 7,
w tym:
biblioteka - 1,
filie -2,
punkty biblioteczne - 4.

W okresie od 1990 r. nastąpiło pogorszenie się wyposażenia gminy w placówki biblioteczne, co ilustrują poniższe dane.

Tabela nr 38

Wyszczególnienie	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Placówki biblioteczne	20	21	16	12	9	9	7	7
Księgozbiór w tys. woluminów	42	32,9	44,4	34,3	34,9	35	35,3	36,1
Czytelnicy bibliotek	2301	1936	2359	2106	1359	1414	1306	1297
Wypożyczalnia w tys. woluminów	46,1	40,1	51,7	45,5	37,1	37,6	31,4	303

Placówki kultury znajdują się w następujących miejscowościach

Tabela nr 39

Lp	Nazwa wsi	Obiekt	Własność
1	2	3	4
1	Anusin	światlica	mienie gminy
2	Baciki Bliższe	światlica	wsi Baciki Bliższe
3	Baciki Dalsze	światlica	gminy Siemiatycze

4	Baciki Średnie	świetlica w remizie	gminy Siemiatycze
5	Boratyniec Ruski	świetlica	gminy Siemiatycze
6	Cecele	świetlica	prywatne
7	Czartajew	świetlica	gminy Siemiatycze
8	Czartajew	biblioteka	w lokalu Pom. Gosp. Roi. Czartajew
9	Grzyby	świetlica	prywatne
10	Kajanka	świetlica	gminy Siemiatycze
11	Klekotowo	świetlica	gminy Siemiatycze
12	Klukowo	świetlica	prywatna
13	Kłopoty Bańki	świetlica	prywatna
14	Krupice	poczta + świetlica + biblioteka	gminy Siemiatycze
15	Leszczka	świetlica	prywatna
16	Ogrodniki	świetlica	wspólnota gruntowa wsi Ogrodniki
17	Rogawka	świetlica	gminy Siemiatycze.

4.3.5. Handel i gastronomia

1	2	3	4
18	Romanówka	świetlica	U.G. Siemiatycze
19	Skiwy Małe	świetlica	prywatna
20	Słochy Annopolskie	świetlica w remizie	gminy Siemiatycze
21	Szerszenie	biblioteka w szkole podstawowej	gminy Siemiatycze
22	Tołwin	świetlica w remizie	prywatna
23	Turna Duża	świetlica	gminy Siemiatycze

W 1997 r. w gminie funkcjonowało 20 sklepów w tym: w tym 11 sklepów prowadzonych przez osoby fizyczne, a 9 przez G.S. „Samopomoc Chłopską”.

Sklepy znajdowały się w następujących miejscowościach:

1. Anusin, mienie komunalne (prywatny),

2. Baćiki Średnie własność G.S. „Samopomoc Chłopską”
3. Czartajew: 1 G.S. "Samopomoc Chłopska",
1 prywatny,
1 kiosk spożywczy,
4. Klekotowo, sklep G.S.,
5. Kłopoty Stanisławy, własność GS „Samopomoc Chłopską”,
6. Krupice G.S. „Samopomoc Chłopską" (bud.) - prywatny,
7. Ogrodniki, własność wspólnota gruntowa (G.S.),
8. Rogawka, własność prywatna 2 sklepy,
9. Słochy Annapolskie, mienie komunalne GS „Samopomoc Chłopską” 2,
10. Skiwy Duże, G.S. „Samopomoc Chłopską”,
11. Stacja Siemiatycze własność G.S. „Samopomoc Chłopską,
12. Tołwin własność wsi prywatny,
13. Turna Duża, mienie komunalne (prywatny),
14. Wiercień Duży własność wsi (prywatny),
15. Wólka Nadbużna, mienie komunalne (prywatny).

Na terenie gminy funkcjonują 2 mini bary gastronomiczne na stacji PKP oraz w miejscowości Leszczki przy Szosie.

4.3.6. Sport i rekreacja

1) Sport

W gminie znajdują się boiska sportowe przy szkołach podstawowych w miejscowościach: Czartajew, Szerszenie.

Urządzenia sportowe o znaczeniu ponadlokalnym znajdują się w Siemiatyczach.

2) Rekreacja

W gminie Siemiatycze obszarem turystycznym jest dolina Bugu, która została objęta Statusem Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obecnie tereny rekreacyjne znajdują się w rejonie wsi Wólka Nadbużna Istnieją tu ośrodki wczasowe na 413 miejsc noclegowych. Bazę tę stanowi zespół domków turystycznych* które są czynne w sezonie letnim.

W 1997 r. z noclegów korzystało 1,390 osób, liczba udzielonych noclegów wynosiła - 14.220.

3) Możliwości rozwoju rekreacji

Walory środowiska przyrodniczego i kulturowego stwarzają warunki do rozwoju różnorodnych form rekreacji:

- wypoczynku codziennego i świątecznego,
- wypoczynku pobytowego,
- turystyki.

Koncentracja bazy rekreacyjnej wystąpi w rejonie wsi Wólka Nadbużna. We wsiach , położonych w dolinie rzeki Bug należy przewidzieć rozwój agroturystyki.

Rozwój turystyki i wypoczynku wymagać będzie realizacji bazy noclegowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi: infrastruktura techniczna, komunikacja, usługi.

4.3.7. Inne usługi

1) Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach:

Baciki Średnie,
 Kłopoty Bujny,
 Krupice,
 Ogrodniki,
 Słochy Annopolskie,
 Tołwin.

2) Obiekty sakralne w miejscowościach:

Boratyniec Ruski - kościół,
 Kłopoty Stanisławy - kościół zabytkowy,
 Rogawka - cerkiew zabytkowa,
 Tołwin - kaplica.

3) Kłopoty Stanisławy: cmentarz przykościelny,

cmentarz rzymskokatolicki parafialny.

Rogawka - cmentarz prawosławny przy cerkwi zabytkowy.

5. Sfera gospodarcza

5.1. Rolnictwo

5.1.1. Użytkowanie gruntów

a) Użytkowanie gruntów w granicach administracyjnych gminy przedstawia się następująco:

Tabela nr 40

Wyszczególnienie:	1966			1997		
	Ogółem	Udział w %	w tym gospod. indywid.	Ogółem	Udział %	w tym gospod. indywid.
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogólna	22.880	100	18.638	22.714	100	19.549
Użytki rolne	16.282	71,2	14.929	16.104	70,9	15.618
grunty orne	12.765	-	11.953	12.516	-	12.133
sady	97	-	96	91	-	89
łąki	1.633	-	1.463	1.565	-	1.929
pastwiska	1,787	-	1.417	1.565	-	1.467
Lasy	4.904	21,4	3.193	5.068	22,3	3.381
Pozostałe	1.694	7,4	510	1.542	6,8	850

W strukturze użytkowania dominują użytki rolne, które zajmują 70,9 % powierzchni, wśród ich grunty orne zajmujące 77,7 % powierzchni użytków rolnych.

Niewielką powierzchnię zajmują sady. W skali województwa gmina | zajmuje 10 miejsce. Stanowi ona bazę surowcową Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex”.

Gmina charakteryzuje się mniejszą lesistością - 22,3 % w stosunku do średniego wskaźnika wojewódzkiego Wynoszącego 32 % powierzchni.

Podstawową formą własności gminy jest własność prywatna. Do sektora prywatnego należy 86,1 % gruntów.

W strukturze użytkowania w sektorze prywatnym znajduje się 97,0 % użytków rolnych oraz 66,7 % lasów.

W okresie 10 lat nieznacznie zmniejszyła się ogólna powierzchnia użytków rolnych w tym gruntów ornych i sadów. Zwiększyła się natomiast powierzchnia terenów leśnych:

W gospodarstwach indywidualnych nastąpiło powiększenie powierzchni gruntów z wyjątkiem sadów, których powierzchnia zmniejszyła się nieznacznie.

b) Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Występujące na terenie gminy grunty rolne posiadają następujące klasy gleb.

Tabela nr 41

Klasa gleby	Grunty orne		Użytki zielone	
	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5
Ogółem	12.932	100	3.289	100
III			58	1,8
lita	4	0,03		
III b	177	1,4		
IV			1.612	49
IV a	2,522	19,5		
IV b	3.898	30,1		
V	3.536	27,3	1.189	36,1
VI	2.581	20	312	9,5
VI z	214	1,7	118	3,6

Uwaga: Stan w dniu 1 stycznia 1990r.

W strukturze gruntów ornych znaczny udział mają grunty klasy IVa i IV b (49,6%), a ponadto klasy V (27,3 %) i VI (20,0 %).

W strukturze użytków zielonych przeważają grunty klasy IV (49,0 %). Znaczny udział mają też użytki zielone klasy V (36,1 %).

5.1.2 Indywidualne gospodarstwa rolne

a) Wielkość gospodarstw indywidualnych i działek rolnych według grup obszarowych wynosiła:

Tabela nr 42

Grupy obszarowe	1998		1996					
	liczba gospodarstw		liczba gospodarstw		powierzchnia w ha ^x			
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Użytków roln. rolnych	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem do 1	1389	100.0	1556	100	16856	100	13728	100
1-2	7	0,5	171	11	80	0,5	56	0,4
2- 3,3-5	9	0.6	80	5.1	167	1	115	0,8
5-7	131	9.4	65	4,1	236	5,6	167	1,2
7 -10	206	14.8	187	12	954	8,8	762	5,6
15-paź	335	24,1	200	12,8	1478	17,8	1203	8,8
	369	26,6	295	19.0	3000	256	2459	17.9
15-20			294	19	4323	20	3559	25,9
20-30	x 332	23.9	162	10,4	3.376		2787	20,3
30-50			79	5,1	2.258	13,4	2563	18,7
50-100			22	1,4	920	5,5	59	

			1	0,1	64	0,4		
						5,5		
						0,4		0,4

Uwaga: x) powierzchnia wg siedziby użytkownika

xx) 15 i więcej ha

W 1996 r. w gminie było 1.556 gospodarstw w tym 1.385 indywidualnych gospodarstw rolnych, tj. gospodarstw o powierzchni przekraczającej 1 ha oraz 171 działek rolnych o powierzchni od 0,1 do 1,0 ha łącznie.

Udział działek rolnych w ogólnej liczbie gospodarstw wynosił 11,0 % i zajmowały one niewielką powierzchnię - 0,5 %.

W ogólnej liczbie indywidualnych gospodarstw rolnych najliczniejszą grupę tworzyły gospodarstwa o powierzchni 3-15 ha, stanowiące 62,8 ha i skupiające 57,8 % powierzchni.

Gospodarstwa większe o powierzchni powyżej 15 ha stanowiły 17 % i skupiały 39,3 % powierzchni.

W gminie znajduje się tylko jedno duże gospodarstwo rolne o powierzchni 64 ha w tym 59 ha użytków rolnych.

W okresie 1988-1996 r. liczba działek rolnych wzrosła bardzo znacznie - o 164 , natomiast liczba indywidualnych gospodarstw rolnych pozostała na tym samym poziomie.

W strukturze gospodarstw rolnych ponad dwukrotnie zwiększyła się liczba gospodarstw do 5 ha . W pozostałych grupach obszarowych wystąpił spadek liczby gospodarstw.

Biorąc pod uwagę powierzchnię gospodarstw największy udział - 25,6 % mają gospodarstwa o powierzchni 10-15 ha oraz gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha - 19,3 %.

Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 12,1 ha i jest równa średniej wojewódzkiej na terenach wiejskich. Pod względem udziału użytków rolnych średnia w 1 gospodarstwie gminy wynosi 9,6 i jest niższa od średniej wojewódzkiej na terenach wiejskich, wynoszącej 10,1.

b) Jakość gruntów użytkowanych w indywidualnych gospodarstwach rolnych według danych PSR w 1996 r. przedstawiała się następująco:

Tabela nr 43

Wyszczególnienie	Województwo -wsie	Gmina
1	2	3
Wskaźnik jakości gruntów	0,5	0,5
średnia liczba działek przypadających na 1 gospodarstwo	4,3	4,1
średnia powierzchnia działki w gospodarstwie w ha	2,9	3
Średnia odległość od siedliska do najdalej położonej działki w km	3,7	3,2

c) Kierunki i cele produkcji indywidualnych gospodarstw rolnych w 1996 r. kształtowały się następująco:

Tabela nr 44

Gospodarstwa	Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych
Ogółem	1.382
Według kierunku produkcji:	
roślinna	334
zwierzęca	310
mieszana	712
Według celu produkcji:	
nie prowadzące produkcji	15
produkujące wyłącznie na własne potrzeby	40
produkujące głównie na własne potrzeby	356
produkująca głównie lub wyłącznie na sprzedaż	967
Uzyskujące dochody wyłącznie z produkcji rolniczej	171

W kierunkach produkcji dominują gospodarstwa mieszane - 52 %. Pozostałe gospodarstwa w zbliżonym procencie ukierunkowane są na produkcję roślinną - 24 % i produkcję zwierzęcą - 22 %

Gospodarstwa rolne produkują w 70 %, głównie tub wyłącznie na sprzedaż. Na potrzeby własne (głównie lub wyłącznie) produkuje 26 % gospodarstw. Niewielki odsetek gospodarstw nie prowadzi produkcji.

Dochody wyłącznie z produkcji rolniczej utrzymuje jedynie 12,4 % gospodarstw.

d) Typy gospodarstw rolnych

Według danych PSR z 1996 r. w gminie wystąpiły następujące typy indywidualnych gospodarstw rolnych.

Tabela nr 45

Typ gosp.	Wyszczególnienie	Ogółem	%
1	2	3	4
	Ogółem	1.382	100
I	rolnicze	766	55,4
II	rolniczo-pracownicze	46	3,3
III	pracownicze i pracowniczo - rolnicze	223	16,2
IV	emerytów i rencistów	252	18,2
V	z pozarolniczą działalnością gospodarczą	20	1,5

VI	utrzymujące się z niezarobkowych ródeł utrzymania innych niż emerytura i renta	11	0,8
VIII	pozostałe	64	4.6

Uwaga: Typy gospodarstw rolnych ustalono biorąc pod uwagę udział dochodów z działalności rolniczej w dochodach ogółem oraz źródeł utrzymania członków gospodarstw domowych.

W ogólnej liczbie indywidualnych gospodarstw dominują gospodarstwa rolnicze - 55,4 %. Znaczny udział zajmują gospodarstwa emerytów i rencistów -18, 2 %, a także pracownicze i pracowniczo-rolnicze - 16,2 %.

5.1.3 Uprawy rolne

Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosiła:

Tabela nr 46

Wyszczególnienie	1986		1996	
	Ogółem	%	Ogółem	%
1	2	3	4	5
Ogółem	12051	100	10423	100
Zboża	7864	65,2	7182	68,9
w tym: pszenica	876	-	826	-
żyto	3916	-	2985	-
jęczmień	281	-	111	-
owies	1590	-	1051	-
pszenżyto		-	481	-
mieszanki zbożowe		-	1720	-
gryka, proso i inne zboża	64	-	8	-
Kukurydza	82	0,7	118	1,2
Strączkowe jadalne na ziarno	6	0,1	10	0,1
Ziemniaki	1872	15,5	1073	10,3
Przemysłowe	24	0,2	15	0,1
w tym : buraki cukrowe	21	-	15	-
rzepak i rzepik	3	-	-	-
Pastewne	1759	14,6	1679	16,1
Pozostałe	444	3,7	346	3,3
w tym: warzywa	157	-	124	-

truskawki	141	-	70	-
-----------	-----	---	----	---

W ciągu lat powierzchnia zasiewów zmniejszyła się o 1.528 ha, tj. o 13,5%. Udział poszczególnych upraw pozostał na zbliżonym poziomie.

W strukturze zasiewów dominują zboża zajmujące 68,9 % obszaru upraw, wśród których znaczny udział ma żyto - 28,6 %, mieszanki zbożowe - 16,5 % oraz owies - 10,1 %.

Znaczny udział w zasiewach mają rośliny pastewne - 16,1 % oraz ziemniaki - 10,3 %

W powierzchni zasiewów niewielki udział mają uprawy warzyw i owoców - 3,5 %, których powierzchnia zmniejszyła się, w tym truskawek - dwukrotnie.

a) zbiory i plony zbóż i ziemniaków w gospodarstwach indywidualnych wynosiły:

Tabela nr 47

Wyszczególnienie	Zbiory w dt	Plon z 1 ha w dt					
		Gmina Siemiatycze		Województwo			
				ogółem		gminy wiejskie	
				1996	1997	1996	1997
1	2	3	4	5	6	7	8
Zboża ogółem	165.614	23,1	23,3	23,3	24,6	23,1	25
w tym: żyto	59.700	20	21	20,8	21,6	20,7	21,4
pszenica	24.637	29,8	26,5	27,5	28,5	27	21,6
jęczmień	2.697	24,3	24	24,1	25,4	23,9	20,5
owies	23.122	2	22	21,6	22,5	21,5	22,3
pszenżyto	12.418	25,8	25,6	28,4	29,5	27,9	22
mieszanki zbożowe	43.000	25	26,0	23,8	24,7	23,7	24,5
gryka	40	5	4,0	8,1	7,9	8,5	8,5
Ziemniaki	217.819	203	170	216	162	217	159

Uwaga: dt - ilość jednostek wagowych danego ziemiopłodu.

W 1997 r. w porównaniu z 1996 r. nastąpił znaczny spadek plonów ziemniaków. Było to zgodne z tendencją spadkową w całym województwie. Na spadek produkcji ziemniaków miały wpływ złe warunki pogodowe.

W analizowanym okresie wystąpił także spadek plonów niektórych zbóż: pszenicy, jęczmienia, pszenżyta i gryki.

Mimo tendencji spadkowej, płody wyżej wymienionych zbóż oraz ziemniaków były w gminie wyższe w porównaniu z przeciętnymi plonami w gminach wiejskich województwa.

W omawianym okresie wystąpił wzrost plonów żyta oraz mieszanek zbożowych.

5.1.4 Hodowla

a) Pogłowie zwierząt w gospodarstwach indywidualnych wynosiło:

Tabela nr 48

Wyszczególnienie	1986		1996			
	ogółem sztuk	na 100 ha użytków rolnych	gmina		województwo	
			ogółem sztuk	na 100 ha użytków rolnych	na 100 ha użytków rolnych	
1	2	3	4	5	6	7
bydło	9439	62,4	7760	54,4	52,3	55,1

w tym cielęta	1768		1388			
jałówki, byczki i buhaje	2709		2323			
krowy	4962	32,8	4049	28,4	26,5	27,9
trzoda chlewna	12455	82,3	8596	60,3	60,3	61,2
w tym: lochy	1090	7,2	390	5	5,3	5,4
owce	4413	28,2	286	2	5,4	5,5
konie	1052	7	425			
kozy			19			
króliki			160			
zwierzęta futerkowe			10			
drób			20518			
w tym: kury	30449		19437			
gęsi			259			
kaczki			495			
indyki			327			

Stan pogłowia zwierząt gospodarskich wskazuje na znaczny spadek hodowli w okresie 10 lat. Największy spadek wystąpił w hodowli owiec, a także koni. Wskaźniki obsady zwierząt (oprócz owiec) w 1996 r. były zbliżone do średnich wojewódzkich, a w obsadzie krów przewyższały je.

b) Liczba gospodarstw rolnych rowadzących produkcję zwierzęcą według danych PSR w 1996 r. wynosiła:

Posiadające zwierzęta	1.245
w tym: bydło	1.092
w tym krowy	1.072
trzodę chlewną	898
konie	336
owce	66
Nie posiadających podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich	217
Nie posiadających zwierząt gospodarskich	137

W gminie hodowlę zwierząt gospodarskich prowadzi 90 % gospodarstw rolnych. W obsadzie zwierząt dominuje bydło i trzoda chlewna.

5.1.5 Techniczne środki produkcji

Wyposażenie gminy w 1996 r. w techniczne środki produkcji przedstawiało się następująco:

a) ciągniki w rolnictwie według grup obszarowych użytków rolnych tj. wielkości gospodarstw rolnych.

Tabela nr 49

Wielkość gospodarstw	Ogółem	W tym indywidualne gospodarstwa rolne
	w ha	
1	2	3
Ogółem	1.065	1.044
do 1	2	-
1-2	4	4
2-5	60	60

5-7	100	96
7-10	215	215
10-15	304	304
15 -20	203	200
20-30	120	120
30-50	42	42
50 -100	3	3
200-500	12	-

Największy udział wyposażenia w ciągniki miały większe obszarowo gospodarstwa rolne.

b) samochody i przyczepy w rolnictwie

Tabela nr 50

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym indywidualne gospodarstwa rolne
1	2	3
samochody osobowe	743	714
w tym starsze niż 10 lat	268	268
samochody ciężarowo- osobowe	69	64
i ciężarowe do 2 ton w tym starsze niż 10 lat	41	40
samochody ciężarowe	17	16
powyżej 2 ton w tym starsze niż 10 lat	8	8
Przyczepy ogółem	464	450
w tym starsze niż 10 lat	271	257
w tym przyczepy o ładowności	35	31
powyżej 6 ton	24	20
w tym starsze niż 10 lat		

W wyposażeniu gospodarstw dominują stare samochody ciężarowe i przyczepy mające ponad 10 lat.

c) maszyny i urządzenia rolnicze w gospodarstwach rolnych według danych PSR z 1996r.

Tabela nr 51

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym indywidualne gospodarstwa rolne
1	2	3
Kombajny zbożowe	53	51
w tym: starsze niż 10 lat	18	16
Kombajny ziemniaczane	52	55
buraczane	2	2
Silosokombajny	13	12
Rozsiewacze nawozów	502	499

Rozrzutniki obornika	630	625
Kosiarki ciągnikowe	491	489
Ładowacze chwytakowe	85	82
Kopaczki do ziemniaków	513	512
Sadzarki do ziemniaków	299	298
Przyczepy zbierające	272	269
Prasy zbierające	67	67
Opryskiwacze ciągnikowe		
połowę	354	351
sadownicze	6	5
Dojarki		
bankowe	380	379
rurociągowy	7	7
Schładzarki do mleka		
konwiowe	129	129
zbiornikowe	51	49
Sortowniki	15	15
Linie technologiczne	2	2
Agregaty uprawowe	4	2

d) zasoby siły pociągowej w gospodarstwach rolnych według danych PSR z 1996 r.

Tabela nr 52

Wyszczególnienie	W jednostkach pociągowych	Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	
		Gmina	Województwo - wsie
1	2	3	4
Ogółem	6.152	44	39
żywa	301	2	2
mechaniczna	5.851	42	37
w tym gospodarstwa indywidualne	6.122	44	38
żywa	301	2	2
mechaniczna	5.821	42	36

W gospodarstwach rolnych gminy dominuje wyposażenie w. siłę pociągową mechaniczną Wyposażenie to jest lepsze od średnich wskaźników wojewódzkich na terenach wiejskich.

Wyposażenie gminy w żywą siłę pociągową kształtuje się na poziomie średnich wskaźników województwa.

5.1.6Przewidywane kierunki produkcji rolnej

W gminie Siemiatycze należącej do rejonu o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej przewiduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków produkcji, tj. uprawę zbóż, roślin pastewnych, ziemniaków; warzyw i owoców oraz hodowli zwierząt (trzody chlewnej, bydła, drobiu).

5.2 Przemysł i składy

Na terenie gminy główna baza produkcyjno-magazynowo-składowa koncentruje się w miejscowości Siemiatycze Stacja. Znajdują się tu:

- Wytwórnia Wód Gazowanych i Rozlewnia Piwa Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”,

- Piekarnia G.S. „Samopomoc Chłopska”
- Magazyn Artykułów Masowych G.S. „Samopomoc Chłopska”,
- „Pater Firma” Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Produkcji Kostki,
- Firma Usługowo-Remontowo-Budowlana prywatna,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Węglopol” Produkcja - Handel - Eksport - Import,
- Hurtownia Artykułów Przemysłowych prywatna,
- Spółdzielnia Transportu Wiejskiego, baza samochodowa.

5.3. Urządzenia obsługi rolnictwa

Obsługę rolnictwa w gminie zabezpieczają:

1) Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Siemiatyczach - zlewnie mleka w

miejsowościach:

Anusin,

Baciki Bliższe,

Cecele,

Grzyby Orzepy,

Klekotowo,

Kłopoty Stanisławy,

Leszczka,

Ogrodniki,

Rogawka,

Słochy Annopolskie,

Skiwy Duże,

Tołwin,

Wiercień Duży.

2) Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego - Punkt Skupu Żywca w Siemiatyczach Stacji.

5.4. Podmioty gospodarki narodowej

Według danych Urzędu Statystycznego w 1998 r w gminie zarejestrowanych było 216 jednostek gospodarczych z tego 206 stanowiły sektor prywatny oraz 10 sektor publiczny. Jednostki te prowadziły działalność w następujących działach:

Tabela nr 53

Selekcja EKD	Ogółem	Spółki prawa handlowego	Spółki cywilne	Osoby Fizyczne
1	2	3	4	5
Ogółem	216	2	6	192
Rolnictwo i Iśnictwo	48	-	1	17
Działalność produkcyjna	70	-	2	68
Budownictwo	32	1	-	31
Handel i naprawy	51	1	2	48
Transport, składowanie i łączność	17	-	1	10
Pośrednictwo finansowe	36	-	-	3

Obsługa nieruchomości Edukacja	6	-	-	6
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	2	-	-	1
Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i Indywidualna	9	-	-	2

Uwaga: Stan w dniu 25.VI.1998 r.

W gminie działalność gospodarczą prowadzi; głównie osoby fizyczne.

W 1997 r. działalność gospodarcza prowadzona była w następujących miejscowościach:

·Anusin -10 osób

- murarstwo, 2
- betoniarstwo, 1
- kombajnowanie zbóż, 1
- transport drogowy, 1
- malarstwo, 1
- handel stały, 2
- handel okrężny, 2

·Baciki Bliższe - 8 osób

- murarstwo, 3
- mechanika pojazdowa, 2
- malarstwa, 1
- handel stały, 1
- handel okrężny, 1

·Baciki Dalsze - 3 osoby

- transport drogowy, 1
- handel stały, 1
- handel okrężny, 1

·Baciki Średnie - 7 osób

- murarstwo, 1
- instalarstwo c. o.,2
- handel stały, 1
- ścinka drzew, 2
- produkcja części samochodowych, 1

·Boratyniec Lacki -1 osoba

- handel okrężny

·Boratyniec Ruski - 3 osoby

- stolarstwo, 1
- handel stały, 2

·Cecele - 2 osoby

- mechanika pojazdowa, 1
- usługi inseminacyjne, 1
 - Czartajew-15 osób
- stolarstwo, 1
- murarstwo, 1
- blacharstwo, 2
- dekarstwo, 1
- mechanika pojazdowa, 1
- transport drogowy, 2
- handel stały, 2
- handel okrężny, 2
- usługi gastronomiczne (bar), 1
- galwanizacje, 1
- przewóz osób, 1
 - Kajanka - 5 osób
- stolarstwo, 2
- betoniarstwo, 1
- transport drogowy, 1
- handel stały, 1
 - Klekotowo - 2 osoby
- stolarstwo, 1
- transport drogowy, 1
 - Klukowo - 3 osoby
- murarstwo, 1
- mechanika pojazdowa, 1
- handel stały, 1
 - Kłopoty-Bańki - 6 osób
- murarstwo, 1
- mechanika pojazdowa, 1
- transport drogowy, 4
 - Kłopoty-Bujny - 2 osoby
- handel stały, 1
- szycie cholewek, 1
 - Kłopoty-Patry-2osoby
- murarstwo, 1
- kombajnowanie zbóż, 1
 - Kłopoty-Stanisławy - 2 osoby
- mechanika pojazdowa, 1
- handel okrężny, 1
 - Korzeniówka -1 osoba

- kombajnowanie zbóż, 1
 - Krupice - 2 osoby
- betoniarstwo, 1
- handel stały, 1
 - Kułygi -1 osoba
- handel okrężny, 1
 - Lachówka -1 osoba
- kombajnowanie zbóż, 1
 - Laskowszczyzna -1 osoba
- handel okrężny, 1
 - Leszczka -10 osób
- stolarstwo, 1 .
- kotlarstwo, 1
- handel okrężny, 5
- handel stały, 2
- usługi gastronomiczne (bar), 1
 - Ogrodniki - 2 osoby
- wyrób pieców, 1
- wyrób i sprzedaż wyrobów z wikliny, 1
 - Olendry -1 osoba
- objazdowy skup zwierząt, 1
 - Rogawka - 9 osób
- stolarstwo, 1
- męchanika pojazdowa, 2
- handel okrężny, 3
- handel stały, 3
 - Romanówka - 15 osób
- tartak, 1
- stolarstwo, 6
- murarstwo, 2
- blacharstwo, 2
- instalarstwo c.o., 1
- malarstwo, 1 .
- handel okrężny, 1
- ścinka drzew, 1
 - Siemiatycze Stacja - 26 osób
- piekarnia, 1
- stolarstwo, 1
- murarstwo, 5 •
- betoniarstwo, 1

- ślusarstwo, 2
- przewóz osób, 1
- naprawa instal. samochodowych, 1
- handel stały, 4
- handel okrężny, 7
- usługi gastronomiczne {bar}, 1
- ścinka drzew, 2
 - Skiwy Małe -1 osoba
- przewóz osób, 1
 - Słochy Annopolskie -14 osób
- stolarstwo, 1
- murarstwo, 1
- betoniarstwo, 1
- blacharstwo, 1
- mechanika pojazdowa, 1
- transport drogowy, 2
- wyrób filców, 1
- usługi koparką 1
- handel stały, 1
- przewóz osób, 1
- produkcja usługowa, 1
- produkcja artykułów spożywczych, 1
- wyrób siatki, 1
 - Stare Karasewicze -1 osoba
- wulkanizacja, 1
 - Stare Moczydły -1 osoba
- mechanika pojazdowa, 1
 - Szerszenie-3 osoby
- murarstwo, 1
- malarstwo,. 1 .
- handel okrężny, 1
 - Tołwin - 2 osoby
- murarstwo, 1
- usługi akwizycyjne, 1
 - Turna Duża -5 osób
- stolarstwo, .1
- dekarstwo, 1
- instalatorstwo c.o.,1
- handel stały, 1
- handel okrężny, 1

- Wiercień Duży -1 osoba
- transport drogowy, 1
- Wólka Nadbużna -10 osób
- dekarstwo 2,
- kombajnictwo zbóż, 1
- transport drogowy, 1
- handel stały,2
- usługi gastronomiczne (bar), 1
- dekarstwo, 1
- tłumacz języka, 2
- Wyromiejki -1 osoba
- handel okrężny, 1

W 1997 r. największa liczba jednostek gospodarczych koncentrowała się w miejscowościach:

Siemiatycze Stacja	20
Czartajew	15
Romanówka	15
Słochy Annopolskie	14
Wólka Nadbużna	10
Anusin	10
Rogawka	9
Baciki Bliższe	8
Baciki Średnie	7

6. **Komunikacja**

System komunikacyjny w gminie Siemiatycze stanowią:

- sieć drogowa,
- linia kolejowa,
- komunikacja autobusowa PPKS

6.1. **Układ drogowy**

6.1.1. **Struktura funkcjonalno-techniczna**

6.1.1.1. **Drogi krajowe**

Nr S 19 (Kowno) granica państwa - Budzisko - Suwałki - Białystok - Lublin - Stalowa Wola wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1996 r. w sprawie ustalenia sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. Nr 12, poz. 63) międzyregionalna III klasy technicznej, zaliczona do dróg ekspresowych, z dopuszczeniem kursowania pojazdów o obciążeniu 100 kN/oś.

Nr 637 Warszawa - Sokołów Podlaski - Drohiczyn - Radziwiłłówka - granica państwa, wg uchwały nr 192 Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1985 r. w sprawie zaliczania dróg do kategorii dróg krajowych (M.P. Nr 3, poz. 16 z 1986 r.), regionalna IV klasy technicznej, z dopuszczeniem kursowania pojazdów 100 kN/Oś na odcinku do Siemiatycz i 80 kN/Oś na odcinku Siemiatycze - granica państwa.

6.1.1.2. **Drogi wojewódzkie**

Według rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 14 lipca 1986 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 151, zał. Nr 1 z dnia 29 sierpnia) na terenie gminy Siemiatycze istnieją następujące drogi wojewódzkie V klasy technicznej:

03 812 Drohiczyn - Korzeniówka - Kłopoty Stanisławy - Dziadkowice,
 03 813 Siemiatycze - Czartajew - Kłopoty Stanisławy - Grodzisk - Sypnie - granica województwa (Pobikry),
 03 824 Wiercień - Kłopoty Patry - droga 03 812,
 03 825 Kłopoty Bujny - Lachówka,
 03 826 droga 690 - Kułygi - Krasowicze,
 03 827 droga 03 812 Zalesie - Morze - droga 690,
 03 832 droga 690 - Czartajew - droga 03 813,
 03 835 Siemiatycze - Rogawka - Korzeniówka Duża - Miłkowice - Rotki- droga 03 834,
 03 836 Skiwy Duże - Ceceie - Rogawka,
 03 837 Siemiatycze - Krupice - Drohiczyn,
 03 838 Klekotowo - Krupice - Rogawka,
 03 845 Turna Mała - Ogrodniki - Klekotowo,
 03 862 Siemiatycze - Tołwin - Hornowo - Osmolą - Dziadkowice,
 03 865 Żerczyce - Żurobice,
 03 866 Wiercień Duży - Tołwin,
 03 867 Tołwin - Kajanka,
 03 868 Baciki Bliższe - Ossolin,
 03 869 Baciki Bliższe - Baciki Dalsze ,
 03 870 Siemiatycze - Boratyniec Lacki - Grabarka - Werpól - Litwinowicze,
 03 872 Siemiatycze - Boratyniec Ruski - stacja kolejom Siemiatycze,
 03 873 Boratyniec Ruski - Szerszenie - Homoty,
 03 893 Anusin - Olendry,
 03 894 droga 637 - Turna Duża.

6.1.1.3. Drogi gminne

Według uchwały nr XVI/105/86 Wojewódzkiej rady Narodowej w Białymstoku z dnia 21 października 1986 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz lokalnych miejskich w województwie białostockim (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 12, poz. 140) oraz rozporządzenia Nr 7/97 Wojewody Białostockiego z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zaliczenia dróg na terenie gminy Siemiatycze do kategorii dróg gminnych (Dz. Urz. W. B. Nr 20, poz. 87):

03 12 001	Rogawka - droga 690
03 12 002	droga 03862 - droga 19 - droga 03813
0312 003	Boratyniec Ruski - Baciki Bliższe
03 12 004	Lachówka - Krasewicze Czerepy
0312 005	droga 03824-granica gminy (Żurobice)
03 12 006	Baciki Dalsze - Kajanka
03 12 007	Baciki Bliższe - Słowiczyn
03 12 008	Boratyniec Lacki - droga 03 873
03 12 009	Baciki Dalsze - Romanówka - droga 03 866
0312010	Boratyniec Ruski - Boratyniec Lacki
03 12 011	Siemiatycze - droga 03 12 003

0312012	Korzeniówka Mała - Ceceie
03 12 013	Stare Moczydły - Kłopoty - Stanisławy
03 12 014	Krasewicze Jagielki - droga 03 826
03 12 015	Wiercień Duży - Lachówka - Kłopoty Bujny
03 12 016	Wiercień Duży+Wyrorriiejki - Czartajew
0312 017	Słochy Annopolskie- Siemiatycze
03 12 018 .	Słochy Annopolskie - droga 03 845
03 12 019	Grzyby - Krasewicze Czerepy
03 12 020	Sikwy Duże - granica gminy (Narajki).
03 12 021	Wyromiejki - droga 19
03 12 022	Cecele - Grzyby HOrzępy
03 12 023	droga 19 - Laškowszezyzna
03 12 024	Romanówka - Leszczka .
03 12 025	Rogawka - granica gminy (Bujaki)
03 12 026	droga 637 - droga 03 893 do wsi Olendry
03 12 027	droga 03 894 - Ariusin; granica gruntów wsi Olendry
03 12 028	droga 03 812 - Korzeniówka Duża

6.1.1.4. Wnioski dotyczące struktury funkcjonalno - technicznej.

Z analizy układu drogowego wynika, że zapewnia on połączenia pomiędzy wszystkimi jednostkami osadniczymi.

6.1.2 Charakterystyka stanów technicznych dróg

6.1.2.1. Drogi krajowe przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 54

Nr drogi	Odcinek drogi		Długość	Nawierzchnia twarda ulepszona bitumiczna
	od km	do km	km	km
19	236 + 806	244 + 310	7.504	7.504
	252 + 495	254 + 613	2.118	2.118
637	133 + 115	135 + 591	2.476	2.476
	139 + 556	142 + 515	2.959	2.959
690	47 + 404	56 + 600	9.196	9.196
693	27 + 656	34 + 055	6.399	6.399
		Razem	30.652	30.652

6.1.2.2. Drogi wojewódzkie przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 55

L p.	Nr drogi Nazwa drogi		długość drogi w km.	Nawierzchnia twarda					Grunto wa ulepszon a (km)	Gruntow a naturaln a (km)
				nie ulepszona		pow. utrw.	ulepszona			
				żwirowa	brukow a		bitumiczna			
							do 5 cm	5-10 cm		
1	3		4	5	6	7	8	9	10	11
1	381 2	Drohiczyn-Korzeniowk- Kłopoty Stanisławy- Dziadkowice	10,3		8,533			10,3		
2	381 3	Siemiatycze-Czrtajew- Kłopoty Stanisłwy- Grodzisk-Sypnie- gr. woj.(Pobikry)	10,4		6672x		0,945			

x zmiany nawierzchni w 1997 r.

3	3824	Wiercień-Kłopoty Patry-dr 03812	5,8	2,2	2,5				0,95	0,15
4	3825	Kłopoty- Bujny-Lachowka	2,3		1,15				1,15	
5	3826	dr 690-Kułygi-Krasewice	2,9	1					1,9	
6	3827	dr 03812-Zalesie-Może-dr 690rtajew-dr 03813	2,5		0,5				0,4	1,6
7	3832	dr 690-Czartajew-dr 03813	1,3					1,3		
8	3835	Siemiatycze-Rogawka-Korzeniówka Duża-Miłkowice-Rotki-dr 03834	6,95					6,95		
9	3836	Skiwy Duże-Cecele-Rogawka	5,2	2,45	2,75					
10	3837	Siemiatycze-krupice-Drohiczyn	5,35	4,15						1,2
11	3838	Klekotowo-Krupice-Rogawka	5,2	2,2	3					
12	3845	Turna Mała-Ogrodniki-Klekotowo	9,7	1,8	<u>2,200x</u> 1,5	2,225x		2,1	1,05	3,25
13	3862	Siemiatycze-Tołwin-Hornowo-Osmola-Dziadkowice	6,5			3,75		2,71		
14	3865	Żerzyce-Żyrobice	2,5	2,5						
15	3866	Wiercień Duży -Tołwin	4,7						2,7	2
16	3867	Tołwin-Kajanka	4,6		1,2				1,1	2,3
1	386	Baciki Bliższe-Osolin	2,2		2,2					

7	8								
1 8	386 9	Baciki Bliższe-Baciki Dalsze	2,3		2,3				
1 9	387 0	Siemiatycze-Boratyniec Lacki-Grabarka-Werpol- Litwinowicze	2,4	1,4	1				
2 0	387 2	Siemiatycze-Boratyniec Ruski-stacja kolejowa Siemistycze	5,2				5,2		
2 1	387 3	Boratyniec Ruski- Szerszenie-Homoty	2,4	1,6	0,3				0,5
2 2	389 3	Anusin-Olendry	2,95						2,95
2 3	389 4	dr 637-Turna Duża	2,44		1,39	1,05			

6.1.2.3. Drogi gminne przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 56

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi w/g ewidencji w km	Nawierzchnie twarde		Gruntowe ulepszone żwirem żuzłem	n *> naturalne
				nie ulepszone brukowa	ulepszone powierzchni a utrwal		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	312001	Rogawka - droga 690	2.945			2.945	
2	312002	droga 03862 - droga 19 - droga 03813	4.150				4.150
3	312003	Boratyniec Ruski - Baciki Bliższe	4.240				4.240
4	312004	Lachówka - Krasewicze - Czerepy	2.550			2.550	
5	312005	droga 03 824- granica gminy Żurobice	1.455				1.455

6	312006	Baciki Dalsze - Kajanka	4.050			1.500	2.550
7	312007	Baciki Bliższe - Słowiczyn	2.170				2.170
8	312008	Boratyniec Lacki - droga 03 873	2.144	..			2.144
9	312009	Baciki Dalsze - Romanówka -droga 03 866	3.500	0,15	3.500	3.350	
10	0312010'	Boratyniec Ruski- Boratyniec Lacki	1.950			1.950	
11	312011	Siemiatycze - droga 0312 3	1.450				1.450
12	312012	Korzeniówka Mała - Ceceie	2.074	0,174			1.900
13	312013	Stare Moczydły - Kłopoty - Stanisławy	2.500		1.900		0.600
14	312014	Krasewicze Jagietki - droga 3826	0.580			0,58	
15	312015	Wiercień Duży - Lachówka - Kłopoty Bujny	2.450	1.453		0.997	
16	312018	Wiercień Duży - Wyromiejki - Czartajew	4.950	1.140			3.810
17	312017	Słochy Annopolskie- - Siemiatycze	3,75			3.750	
18	312018	Słochy Annopolskie - droga 3845	2.560	0.400			2160
19	03 12019.	Grzyby- Krasewicze- Czerepy	3.950	290		3.660	-
20	03120Ż3.	Sikwy Duże - granica gminy (Narojki)	2.750	2.161			0.589
21	312021	Wyromiejki - droga 19.	2.350			2.350	
22	312022	Ceceie - Grzyby - Orzepy	3.000			3.000	
23	302023	droga 19 - Laskowszczyzna	1.130	0.550	0.580:		

24	312024	Romanówka - Leszczka	2.900				2.900
25	312025	Rogawka - granica gminy (Bujaki)	2.050				2.050
26	312026	droga 637 - droga 03 893 dó wsi Olendry	1.050			1.050	
27	312027	droga 03 894- Anusin : granica gruntów wsi Oiehdry •	2.950			2.950	
28	312028	droga 03 812- Korzeniówka Duża	0.650			0.650	
		Razem	72:248	6.318 6.168 x	2.480 5.980 x	,31:282 27:932 x	32.168

x) zmaminy nawierzchni w 1997 r.

6.1.3 Charakterystyka ogólna układu drogowego.

6.1.3.1. Długość dróg

· wg stanu na dzień 31.12.1996 r.

- krajowych o twardej ulepszonej nawierzchni 30.652 km,
- wojewódzkich 10.6,09 km; o twardej nawierzchni 82,89 km (w tym o ulepszonej 35.267 km) oraz gruntowych 23,2 km,
- gminnych 72.248 km; o twardej nawierzchni 8.798 km, (w tym o ulepszonej 2.48 km) oraz gruntowych 63.45 km,

· wg stanu na dzień 31.12.1997 r.

- krajowych o twardej ulepszonej nawierzchni 30.652 km,
- wojewódzkich 106,09 km; o twardej nawierzchni 83,71 km (w tym ulepszonej 40.155 km) oraz gruntowych 22,38 km,
- gminnych 72.248 km; o twardej nawierzchni 12.148 km (w tym ulepszonej 5.98 km) oraz gruntowych 60; 1 km.

6.1.3.2. Gęstość sieci drogowej zamiejskiej o twardej nawierzchni wynosiła:

· w 1996 r.

53,9 km/100 km² (w tym ulepszonej 30,1km/100 km),

natomiast w skali województwa wskaźnik ten wynosił odpowiednio 48,7 km/.100 km² \ 25,9 km/;100 km².

· w 1997 r.

55,7 km/100 km² (w tym ulepszonej 33,8 km/100 km²),

natomiast w skali województwa wskaźnik ten wynosił odpowiednio 48;8 • km/100 km² i 26,9 km/100 km².

6.1.3.3. Średni dobowy ruch na drogach krajowych.

	1990 r.	1995 r.
Nr S 19 Dziadkowice - Siemiatycze	1.400	1:800
m. Siemiatycze	5.600	4:900

Siemiatycze - granica województwa	1.800	2.400
Nr 637 Drohiczyn - Weska	950	1.300
Weska - Radziwiłłówka	500	600
Nr 690 Skiwy - Siemiatycze	750	1.000
Nr 693 Milejczyce - Siemiatycze	1.000	1.000

Średni dobowy ruch w pojazdach rzeczywistych na dobę /p/ d/ na drogach krajowych w gminie wynosił:

Na drogach krajowych w gminie Siemiatycze w 1990 r. średni dobowy ruch wynosił 1300 p/d oraz w 1995 r. 1.500p/d, w województwie odpowiednio 1.337 p/d i 1.876 p/d.

Z powyższego wynika, że średni dobowy ruch w gminie w latach 1990-1995 wzrósł o 15%, natomiast w województwie o 40 %.

Dla przykładu podaje się, że według wielkości ruchu w 1990 r. województwo białostockie było na 45 miejscu w kraju, natomiast w 1995 r. na 46 miejscu.

6.1.3.4. Wskaźnik motoryzacji.

Wskaźnik, motoryzacji w gminie liczony w ilości samochodów osobowych na 1.000 mieszkańców przedstawiono w poniższej tabeli

Tabela nr 57

Pojazdy	Lata				
	Stan istniejący			Prognoza	
	1995	1996	1997	2005	2010
Wskaźnik motoryzacji w gminie	214	213	213	340	400
Ilość samochodów osobowych w gminie	1558	1535	1507		
Wskaźnik motoryzacji w województwie	147	157	169	263	310
Ilość samochodów osobowych w województwie	103.230	110.232	118.965	190.700	234.700

6.1.3.5. Stacje paliw.

Obsługa zmotoryzowanych w paliwo odbywa się w 5 stacjach paliw znajdujących się w Siemiatyczach.

6.1.3.6. Wnioski ogólne do stanów technicznych dróg i pozostałych elementów komunikacyjnych.

Z przedstawionych danych w pkt 6.1.3.2. wynika, że gęstość dróg o nawierzchni twardej w gminie jest większa niż w województwie o 10,7 % oraz o nawierzchni twardej ulepszonej o 16,2 %. Znaczna ilość dróg gruntowych pogarsza obsługę komunikacyjną w gminie. Dróg wojewódzkich gruntowych było 23,2 km co stanowiło, o 22 % tych dróg oraz dróg gminnych gruntowych było 63,45 km co stanowiło o 88 % tych dróg.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że na nie zadowalającą sytuację w komunikacji drogowej ma wpływ znaczna ilość dróg gruntowych o 87 km co stanowi o 42 % wszystkich dróg publicznych w gminie.

Z generalnych pomiarów ruchu na drogach krajowych W 1995 r. wynika, że średni dobowy ruch w stosunku do 1990 r. wzrósł o 15 % natomiast w województwie o 40 %. Pomimo niewielkiego ruchu utrzymanie dróg powinno odbywać się na bieżąco, a z tym jest bardzo źle, z powodu ciągłego spadku

nakładów na drogi. W ostatnich latach nakłady na drogi krajowe zmniejszyły się o 60;% oraz na drogi wojewódzkie o 75 %.

Z porównania przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu "D" wynoszących: 1.250 P/h przy szerokości jezdni 7 m. (Nr S 19), 1050 P/h przy szerokości jezdni 6 m. (Nr 637 i Nr 690) i 800 P/h przy szerokości jezdni 5,5 m. (Nr 693) z natężeniami ruchu w 1995 r. na analizowanych drogach wynoszącymi: 200 P/h ($0,095 \times 2100 = 200$ P/h) - Nr S 19, 90 P/h ($0,095 \times 950 = 90$ P/h) - Nr 637, 95 P/h ($0,095 \times 1000 = 95$ P/h) - Nr 690 oraz 95 P/h ($0,095 \times 1.000 = 95$ P/h) - Nr 693 wynika, że istniejące przekroje dróg posiadają duże rezerwy przepustowości.

Istnienie 5 stacji paliw w Siemiatyczach przy ilości pojazdów w gminie 2.727 i mieście 3.332 stwarza duże rezerwy dla rozwoju motoryzacji. Dla przykładu podaje się, że 1 stacja paliw o 4-H5 dystrybutorach może obsłużyć 5.000 pojazdów.

6.2. Kolei

Przez obszar gminy Siemiatycze przebiega pierwszorzędna jednotorowa linia kolejowa Siedlce - Czeremcha - Siemianówka - granica państwa, wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 września 1996 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 538) zaliczona jest do linii kolejowych o znaczeniu państwowym. Stan techniczny torów jest dobry.

Długość linii na terenie gminy wynosi około 4,5 km. Gęstość sieci wynosi 17 km/100 km² (w województwie 5,5 km/100 km. Obsługa podróżnych odbywa się na Stacji Siemiatycze.

Przewóz towarów i pasażerów w województwie i kraju przedstawiono. w poniższej tabeli.

Tabela nr 58

Przewóz	towarów w tys. ton					pasażerów w tys.				
	1990	1993	1995	1996	1997	1990	1993	1995	1996	1997
w województwie	5.072	2.916	1.917	; 2.836-	3.979	6.200	3.629	5.811	5.914	5.957
w kraju	278.139	212.139	224.346	222.346	226.200	787:510	- 540086	465.059	433.476	416.638

6.3. Komunikacja autobusowa PPKS

Obszar gminy Siemiatycze obsługiwany jest przez PPKS Siemiatycze Białystok następującymi liniami:

- 8 Warszawa - Sokołów Podlaski - Drohiczyn (Grodzisk Dziadkowice)
Hajnówka - Siemiatycze
- 44 Białystok - Siemiatycze - Łosice - Siedlce.
Biała Podlaska - Lublin - Rzeszów
- 0871 Sokołów Podlaski- Drohiczyn- Siemiatycze
- 1550 Białystok - Ciełuszki
Bielsk Podlaski (Milejczyce) Siemiatycze
- 1580 Siemiatycze - Milejczyce -Miedwieżyki
Kleszczele - Bielsk Podlaski
- 1581 Siemiatycze - Dziadkowice - Ostrożany
Boćki
- 1582 Siemiatycze - Hornowo - Milejczyce - Miedwieżyki
Dziadkowice - Czarna Średnia - Siemiony
- 1584 Siemiatycze - Mielnik - Waików (Niemirow)
Adamowo Wilanowo - Klukowie
- 1585 Siemiatycze - Siemiatycze d.k. - Szumilówka
Mielnik (Adamowo, Wajków) - Niemirow
- 1586 Siemiatycze - Wólka n: Bugiem
- 1587 Siemiatycze - Czartajew-Siemiatycze

- 1589 Siemiatycze - Drohiczyn
 1590 Siemiatycze - Anusin - Siemiatycze d.k.
 Boratyniec
 1591 Siemiatycze - Ogrodniki (Zalesie) Drohiczyn
 1591a 1591 a Siemiatycze - Boratyniec Lacki - Nurzec d.k.
 1592 Siemiatycze - Milejczyce - Wyczółki
 Werpól - Wólka Nurzecka
 1593 Siemiatycze - Drohiczyn - Obniże
 Granne
 1594 Siemiatycze - Grodzisk - Radziszewo St. - Brańsk
 Boćki
 1595 Siemiatycze - Ciechanowiec
 Brańsk

Obsługa podróży odbywa się na dworcu w Siemiatyczach i na przystankach poszczególnych linii. Przy przyjętym standardzie dostępności 2 km do przystanku wszystkie wsie znajdują się w promieniu obsługi.

W ostatnich latach występuje ciągły spadek przewozu pasażerów w województwie i kraju co ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 59

Przewóz pasażerów w mln	Lata					
	1990	1992	1994	1995	1996	1997
w województwi e	3,5	26,5	21,6	18,8	16,8	16,3
w kraju	2.084,7	1.513,1	1.215(3	1.131,6	1.085,4	

7. Infrastruktura techniczna

7.1. Elektroenergetyka

7.1.1. Źródło zasilania

Źródłem zasilania w energię elektryczną gminy jest stacja transformatorowo- rozdzielcza RPZ 110/15 kV w m. Siemiatycze.

Dane dotyczące w/w stacji:

Tabela nr 60

Moc transformatorów MVA		Obciążenie transfor- matorów na dzień 31 12 1994 r. MW		Obciążenie transformatorów na dzień 31.12. 1995 r. MW		Obciążenie transformatorów na dzień 31.12. 1997 r. MW	
T ₁	t ₂	T ₁	t ₂	T ₁	t ₂	T ₁	t ₂
16	16	14	rezerwa.	8,8	7	8,7	7,4

Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej. Pracując w układzie dwustronnego zasilania zapewnia duży stopień pewności zasilania.

Na przestrzeni lat 1994-97 - obserwuje się wyrównany poziom obciążenia.

7.1.2. Linie elektroenergetyczne WN 110 kV

Istniejąca stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV w Siemiatyczach zasilana jest liniami WN 110 kV relacji Adamowo-Siemiatycze. Długość tych linii wynosi:

Adamowo - Siemiatycze 21,7 km,
 Siemiatycze - Siedlce 15,7 km

(odcinek na ter. woj. białostockiego).

Istniejące linie o przekroju 240/120 mm² są w stanie przenosić zakładane obciążenia. Zakład Energetyczny Białystok zakwalifikował linie Siemiatycze - Siedlce (odcinek do rzeki Bug) do modernizacji.

7.1.3. Sieć średniego napięcia

Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez system sieci SN 15 kV, który w większości jest siecią napowietrzną.

Główne linie zasilające gminę (a wychodzące z RPZ 110/15 kV Siemiatycze) to:

- Drohiczyn,
- Słochy Annapolskie,
- Rogawka,
- Ciechanowiec
- Pierścień Miejski (4 linie)
- Boćki - Dziadkowice
- Leszczka - Hornowo
- Kleszczele
- Nurzec Stacja
- Adamowo
- Mielnik
- Sarnaki.

Zasilanie poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ, sieci SN 15 kV napowietrznej, jako odgałęzień od W/w linii głównych.

Na terenie gminy zlokalizowane są stacje transformatorowe słupowe.

Jak wynika z programu reelektryfikacji Zakładu Energetycznego Białystok -11 stacji transformatorowych kwalifikuje się do demontażu i wymiany na nowe. Dotyczy to miejscowości: Baciki Bliższe, Baciki Średnie, kol. Czartajew, Czartajew, Boratyniec, Krupice, Ogrodniki, Słochy Annapolskie, Kułygi.

W/w miejscowościach zakłada się również zwiększenie ilości stacji transformatorowych ze względu na większe zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej.

Ze względu na zróżnicowany stan techniczny linii SN 15 i NN modernizacji wymagają:

- odcinki linii SN zasilające w/cyt. wymieniane stacje transformatorowe,
- linie n.n. wychodzące z w/w stacji transformatorowych,
- linia główna SN 15 kV Baciki - Dziadkowice.

7.1.4. Ocena rozwoju systemu elektroenergetycznego

System elektroenergetyczny gminy rozwija się na przestrzeni lat zgodnie z ogólnymi założeniami i: programem określonym przez Zakład Energetyczny Białystok, rejon Energetyczny Bielsk Podlaski oraz ustaleniami zawartymi w planach zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze.

Mimo rozbudowy systemu pozostał do realizacji pewien zakres zadań:

· podstawowym problemem jest zsynchronizowanie potrzeb wynikających z zagospodarowania przestrzennego i jego rozwoju w poszczególnych obszarach gminy z możliwościami systemu elektroenergetycznego oraz odpowiednich rozstrzygnięć prawnych co do partycypacji w kosztach.

· niedoinwestowanie; sieci SN i NN jest barierą w dziedzinie obsługi energetycznej gminy. Potencjał mocy zgromadzony w rozdzielni RPZ nie może być przesyłany w odpowiedniej ilości i jakości do poszczególnych odbiorców.

Przeprowadzona w latach pięćdziesiątych elektryfikacja wsi oraz późniejsza rozbudowa i modernizacja nie zabezpieczają obecnych potrzeb.

-dotychczasowy sposób rozbudowy systemu sieci SN i NN (poprzez łączenie poszczególnych odcinków istniejących i projektowanych linii w pierścienie) w kolejnych przedziałach czasowych winien być kontynuowany.

-utrzymanie prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sieci elektroenergetycznych powinno być poprzez tworzenie rezerw terenów pod urządzenie elektroenergetyczne.

-problemem do rozwiązania jest również dążenie do poprawy standardów zasilania, stopnia pewności zasilania oraz jakości przesyłanej mocy,

przestrzegając jednocześnie wymogów ekologii oraz polityki oszczędnościowej terenów.

7.2.Cieplownictwo

Na terenie gminy istniejące źródła ciepła pracują na paliwie tradycyjnym (węgiel), gazowym (propan-butan) lub olejowym.

Kotłownie w obiektach użyteczności publicznej w gminie Siemiatycze to:

Tabela nr 61

L. p	Obiekt	Moc	Typ kotła	Rodzaj opału	urządzenia odpylające dostarczające
1.	Prewentorium (Baciki Średnie)	G, 515/200 kw.	„Buderus”	olej opałowy	nie
2.	Szkoła podstawowa (Kłopoty -Bujny)	66 kW	KZ4-P. FWW-0711.5 UISNAR	olej opałowy	nie
3	Szkoła średnia (Czartajew)	1230 kW	ECA-IV stalowy 3x410 kW	stałe: koks, drewno.węgiel	nie
4	Szkoła podstawowa (Czartajew)	28 kW	EFES-K Stalowy 2 x 14 = 28 kW	koks, węgiel	nie
5	Szkoła podstawowa (Tołwin)	115 KW	Vail!ant GP 210	olej opałowy	nie
6.	Szkoła podstawowa (Szerszenie)	115 kW	SCHAFER	olej opałowy	nie

W zabudowie mieszkaniowej dominującym rozwiązaniem są lokalne kotłownie na paliwo stałe. Coraz większe zastosowanie mają paliwa ekologiczne olej lub gaz (propan-butan).

Istniejące źródła ciepła pokrywają zapotrzebowanie odbiorców. Wychodząc na przeciw potrzebom zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska część istniejących kotłowni przeszłą na paliwa ekologiczne gaz (propan-butan) olej. Do czasu budowy sieci gazowej - gazu ziemnego na terenie gminy należy dążyć do wprowadzenia innych paliw ekologicznych w pozostałych kotłowniach pracujących na tradycyjnym paliwie.

7.3.Gazownictwo

Gmina nie posiada odbiorców gazu. Przez teren gminy przebiega natomiast trasa gazociągu w/c relacji Wysokoje (Białoruś) - Mielnik - m. Siemiatycze.

Jak wynika z opracowanego „Studium programowego możliwości rozwoju. gazyfikacji województwa białostockiego” przez Gazoprojekt Wrocław - gmina Siemiatycze może pozyskać gaz przewodowy poprzez rozbudowę istniejącego gazociągu w/e m: Siemiatycz lub ód strony gm. Sarnaki woj. bielsko-podlaskie.

7.4.Telekomunikacja

Stan telekomunikacji w gminie w latach 1990-98 przedstawiał się następująco:

Tabela nr 62

Lata	ilość central	pojemność central	ilość abonentów	Wskaźnik nasycenia na 100	ilość zaległych
------	---------------	-------------------	-----------------	---------------------------	-----------------

	ręczne	automat	ręczne	automat	ręczne	automat	osób	wniosków
1990	4	4	457	2.380	439	1.756	11,15	
1995	2	6	430	3.876	368 .	3.766	18,43	329
1998	-	4		7.550		5.377	14,65 gm. 27,75 miasto	299 .21

Ogólny wskaźnik nasycenia telefonów na 1000 mieszkańców w 1996 r. wynosił:

w Polsce 169,1

w woj. białostockim 202,3 -

w gminie Siemiatycze 113,2.

Jak wynika z powyższych danych, wskaźnik gminy był wynikiem dostatecznym. Na tle innych gmin w województwie natomiast wskaźnik był wynikiem dobrym (9 miejsce pod względem nasycenia).

Obecnie trwają prace modernizacyjne systemu w mieście Siemiatycze (część odbiorców gminy jest zasilana z centrali w mieście) oraz na terenie gminy. System telekomunikacyjny składa się z następujących elementów głównych: .

- centrali automatycznej cyfrowej w m: Siemiatycze o pojemności 6.480 (zajętość 5015), (do w/w centrali podłączonych jest 4.338 abonentów z miasta Siemiatycze - pozostali to odbiorcy gminni),
- centrali automatycznej analogowej w miejscowości Siemiatycze Stacja o pojemności 239 (zajętość 239),
- centrali automatycznej analogowej we wsi Słochy Annopolskie o pojemności 96 (zajętość 96),
- centrali automatycznej analogowej we wsi Kłopoty Stanisławy o pojemności 96 (zajętość 93), .
- linii kablowej światłowodowej relacji Siemiatycze - Słochy Annopolskie - Drohiczyn,
- linii kablowej światłowodowej relacji Siemiatycze - Siemiatycze Stacja - Adamowo - Mielnik,
- linii kablowej miedzianej relacji Siemiatycze - Czartajew - Kłopoty Stanisławy - Grodzisk,
- linii kablowej miedzianej relacji Siemiatycze - Czartajew - Dziadkowice,
- linii kablowej miedzianej relacji Siemiatycze - Baciki - Nurzec St. - Milejczyce,
- linia napowietrzna relacji Siemiatycze - Mielnik.

Na terenie całej gminy są również linie telefoniczne abonenckie napowietrzne i kablowe miedziane.

Ocena systemu telekomunikacyjnego

Stan telekomunikacji w gminie jest dobry. Z chwilą ukończenia realizowanych obecnie inwestycji (wymiana central analogowych na cyfrowe): gmina Siemiatycze będzie miała nowoczesny system, pozwalający na wykonywanie usług telekomunikacyjnych o wysokim standardzie ilościowym i jakościowym: Do zrealizowania została jeszcze rozbudowa sieci abonenckich na terenie gminy (299 zaległych wniosków).

7.5. Radiokomunikacja i teletransmisja

Przez teren gminy Siemiatycze przebiega pas ochronny radiokomunikacji i teletransmisji relacji SLR Makarki gm: Grodzisk - Siemiatycze.

7.6. Ropociąg

Przez, gminę Siemiatycze przebiega trasa ropociągu „Przyjaźń. (Rosja - Płock). Powyższy ropociąg nie jest powiązany Z.: gospodarką województwa czy gminy, gdyż jest to przesył tranzytowy.

7.7. Zaopatrzenie w wodę

7.7.1. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w wodę:

W gminie Siemiatycze znajduje się 46 wsi, z których na koniec 1997 r. zwodociągowanych było 44, co stanowi 95,7 % ogółu wsi, znacznie powyżej średniej wojewódzkiej wynoszącej dla gmin 65,3 %. Daje to

gminie w tym wskaźniku 8 miejsce w województwie długość sieci wodociągowej (bez przyłączy do budynków) wynosiła 113,9 km, do której podłączonych było 1.285 budynków mieszkalnych.

Odsetek mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej wynosił 62,3 %, powyżej średniej wojewódzkiej wynoszącej dla gmin 53,5 %. Daje to gminie w tym wskaźniku 21 miejsce w województwie białostockim.

W zwodociągowanych wsiach mieszka 98,5 % ogółu ludności gminy.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na i mieszkańca wynosiło 12,1 m³/r (33,1 dm³/d), poniżej średniej wojewódzkiej 14,8 m³/r(40,5 dm³/d). Zaopatrzenie w wodę mieszkańców 31 wsi odbywa się z 3 ujęć i Stacji wodociągowych stanowiących własność Gminy Siemiatycze, a eksploatowanych przez Wojewódzki Zakład Konserwacji. Urządzeń Melioracyjnych z siedzibą w Zaściankach ul. Usługowa 6, znajdujących się w miejscowościach:

•Kłopoty - zaopatruje w wodę 15 wsi w gm. Siemiatycze: Grzyby-

Stanisławy Orzepy, Kłopoty Bańki, Kłopoty Bujny, Kłopoty Patry,

Kłopoty Stanisławy- Stare Krasewicze, Krasewicze Czerepy, Krasewicze Jagielki, Kułygi, Lachówka,. Moczydły, Wiercień Duży, Wiercień Mały, Wyromiejki i Zalesie oraz 13 wsi z gm. Grodzisk: Drohlin, Kamianki, Krynki Sobole, Lubowicze, Morze, Niewiarowo - Przybki, Niewiarowo - Sochy, Rybały, Stadniki,. Jaszczółty, Krakówki - Włodki, Krakówki - Dąbki i Krakówki Żdzichy.

•Tołwin - zaopatruje w wodę 15 wsi, 1 przysiółek 1 kolonie

Anusiri, Baciki Bliższe, Baciki Dalsze, Baciki Średnie, Boratyniec Ruski, Boratyniec Lacki i przys. Hałasówka, Kajanka, Laskowszczyzna, Leszczka, Olendry, Romanówka + kolonia, Siemiatycze , Stacja, Szerszenie, Tołwin, Turna Duża.

•Czartajew - zaopatruje w wodę tę wieś.

Pozostałe zwodociągowane 13 wsi zaopatrywane są w wodę. ze stacji wodociągowej „Narojki” w gm. Drohiczyn Są to: wsie: Ceele, Klekotowo, Klukowo, Korzeniówka Duża, Korzeniówka Mała, Krupice, Ogrodniki, Rogawka, Skiwy Małe, Skiwy Duże, Słochy Annopolskie, Turna: Mała, Wólka n/ Bugiem.

W 2 wsiach: Wólka Biszewska i Ossolin mieszkańcy zaopatrują się w wodę z wodociągów zagrodowych i studni kopanych.

7.7.2. Rozwój wodociągów w latach 1935-1997.

Zwodociągowanie gminy w latach 1985-1997 przedstawia tabela.

Tabela nr 63

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku								
	1385	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Długość sieci wodociągowej w km	6.4	7	7	7	18,5	45,6	66,6	90,8	113,9
Podłączenia wodociągowe do budynków mieszkalnych szt.	90	101	102	134	225	526	757	1040	1285
Ilość wsi zwodociągowanych	1	2	2	2	7	16	24	36	44
% zwodociągowanych wsi	2.2	4,4	4,4	4,4	15,2	34,8	52,2	78,3	95,7
% mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej	6,5	7,6	7,3	9,0	14,2	27,8	38,4	51,3	62,4
Miejsce gminy w województwie pod względem. % zwodociągowania mieszkań'	39	47		49.	47	40	36	27	21

Zużycie wody wodociągowej w gospodarstwach domowych w tys. m ³ / r		41,5	46,3	47,4	50,7	453	29,2	41,9	563	86,5 '
Zużycie wody wodociągowej . w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³ /r	4;7	6,2.	6,4	. 6,9	6;2.	3,9	5,8	. 7,8	12,1
	dm ³ /d	12,9	17	17,5 .	18,3	17	10,7	16	21,3	33.1

W latach 1985-1992 była Stagnacja w zakresie rozwoju scentralizowanych systemów wodociągów Zwodociagowanó tylko 1 wieś. Wzrost sieci wodociągowej wynosił 0,6 kia - średniorocznie 0,086 km, podłączeń dó budynków mieszkalnych 44 - średniorocznie 6 budynków.

Od 1993 roku tempo rozwoju wodociągów w gminie jest bardzo dobre. W latach 1993 - 1997 zwodociagowano 42 wsie - średniorocznie 8,4 wsi, przybyło 106,9 km sieci wodociągowej - średniorocznie 21,38 km, podłączono 1.151 budynków mieszkalnych - średniorocznie 230.

Odsetek zwodociagowanych wsi wzrósł z 4,4 % w 1992 roku do 95,7 % w 1997 roku, a mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej z 9,0 % do 62,4 %. Na tle województwa białostockiego gmina Siemiatycze pod względem zwodociagowanych budynków mieszkalnych wysunęła się z 49 (przedostatniego) miejsca W1992 r. na 21 w 1997 r.

7.7.3. Stan zwodociagowania miejscowości w gminie na koniec 1997 r.

Tabela nr 64

Nazwa wodociągu	Wsie podłączone do poszczególnych wodociągów	Długość sieci wodociągowej	Budynki mieszk podłączone do sieci wodociągowej		% mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej
			szt	Mieszkania w tych budynkach	
wodociąg wiejski Czartajew	Czartajew	6,5	128	210	100
Wodociąg grupowy - Kłopoty Stanisławy	Grzyby-Orzepy	2,6	18	18	90
	Kłopoty Bańki .	1,2	13	13	65
	Kłopoty Bujny	1,4	28	28	87,5
	Kłopoty Patry	2,9	18	18	75
	Kłopoty Stanisławy	2,1	24	24	85, T
	KrasewiczeSt.,Czerepy,Jagiel ki	4	28	28	70
	Kułygi	1	21	21	58,3
	Lachówka	1,8	10	10	45,5

	Stare Moczydły	1,2	10	10	43,5
	Wierceń Duży .	4,4	32	32	97
	Wierceń Mały	1,5	13	13	81,2
	Wyromiejki	0,5	14	14	45,2
	Zalesie	3,2	12	12	54,5
		27,8	241	241	69,5
Wodociąg grupowy	Anusin	3	48	48	64,9
Tołwin	Baciki Bliższe	3,5	49	49	49,5
	Baćiki Dalsze	4	42	42	75
	Baciki Średnie	2,7	43	43	55,1
	Boratyniec Ruski	2,8	46	46	68,7
	Boratyniec Lacki	3,3	18	18	64,7
	Hałasówka	2,8	8	8	
	Kajanka	3,6	37	37	69,8
	Laskowszczyzna	1,1	20	20	100
	Leszczka	2,6	25	25	96,2
	Oiendry	1,4	12	12	52,2
	Romanówka + kol.	2,3 .	25	25	. 32,5
	Siemiatyczne Stacje	5,2	71	71	59,7
	Szerszenie.	1,6	27	27	73
	Tołwin	1.5	34	34	50;0
	Turna Duża	3,4	40	40	55,5
		44.8	545	545	60,4
Wodociąggru- powy	Ceceie	3	35	35	59,3
Narojkigm. -	Klekotowo	2,7	21	21	SS3
	Klukowo	2,6	25	25	54,3
Drohiczyn-	Korzeniówka Duża	1,9	16	16 .	55,2
	Korzeniówka Mała	1,4	7	7	70
	Krupice	1,5	49	49	57
	Ogrodnik}	3,8	39	39	78
	Rogawka	3,6	40	40	43
	SkiwyMałe	2,7	13	13	34;2
	Skiwy Duże	1	17	17	60,7

Słochy Annapolskie .	6	63	63	55,7
Turna Mała	1,3	15	15	50
Wólka n/Bu.qiem	3,5	31	31	66
	34,8	371	371	558
Ogółem gmina	113,9	1.285	1.367	615

W zwodociągowanych wsiach 61,5 % mieszkań podłączonych jest do sieci wodociągowej. Wskaźnik ten w poszczególnych wsiach jest zróżnicowany, najniższy 32,5 % we wsi Romanówka i 34,2 % w Skiwach Małych i najwyżej 100 % w Laskowszczyźnie i Czartajewie.

W przedziale 40-50 % było 5 wsi, 50-60 % -14 wsi, 60-70 % - 7, 70-80% - 8, 80-90 % - 3, 90-100%-5.

7.7.4. Charakterystyka ujęć i stacji uzdatniania wodociągów wiejskich

Wodociąg wiejski Kłopoty Stanisławy zaopatrywany jest w wodę z dwóch studni wierconych: SW-1 o głębokości 122,0. i wydajności eksploatacyjnej $Q_2 = 115 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $S = 4,8 \text{ m}$ i SW - 2 o głębokości 123 m i $Q_0 = 114 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $S = 5,2 \text{ m}$.

Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne z utworów czwartorzędowych ujęcia dwuotworowego pracującego w układzie podstawowo-awaryjnym wynoszą $Q_0 = 115 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $se = 4,8 \text{ m}$.

Woda ujmowana jest z czwartej warstwy wodonośnej występującej w przedziale 87,0 - 118 m. p.pt. w SW-1 i 89,0 - 118,0 p.p.t. w SW-2 zbudowanej z piasków drobno i średnioziarnistych oraz pospółki.

Zwierciadło wody ma charakter napięty i stabilizuje się na głębokości 16,6 m. p.pt. w SW-1 i 17,1 m. p.p.t. w SW-2.

Warstwa wodonośna izolowana jest od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi wykształconymi głównie w postaci glin zwałowych, ilów i pyłów ilastych o ogólnej miąższości 55m. w SW -1 i 49 m. w SW - 2.

Jakość wody ujmowanej ze studni charakteryzuje się ponadnormatywną zawartością żelaza 1,38 - 2,05 mg l/ F_e . Pozostałe parametry fizykochemiczne i bakteriologiczne mieszczą się w normach wody pitnej.

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- 2 pompy głębinowe typu G 80 V B z silnikiem o mocy 13 kW,
- 5 odżelaziaczy 0 1400 mm,
- 3 hydrofory o pojemności 6.0001 każdy,
- 2 sprężarki typu WAN - K (w tym 1 rezerwowa)
- 2 wodomierze typu MZ-80,
- wodomierz sprężony MZ/JS -150/40 mm.

Stacja wodociągowa pracuje w układzie jednostopniowego pompowania wody.

Wodociąg wiejski Tołwin oparty jest o dwie studnie wiercone o głębokości 73 m. każda i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q_e = 32 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 9,9 \text{ m}$. SW -1 i $Q_e = 45 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 7,3 \text{ m}$. SW - 2. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęcia wody podziemnej, z utworów czwartorzędowych wynoszą $= 77,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $S = 7,3 - 9,9 \text{ m}$.

Warstwa wodonośna występuje w przedziale głębokości 57,0 - 69,0 m. p.pt. Wykształcona jest w postaci piasków drobnoziarnistych i prowadzi wody pod napięciem o ustabilizowanym lustrze wody na głębokości 16,0 m. p.t. w SW - 1 i 16,3 m. p.pt. w SW - 2. W stropie powyżej warstwy wodonośnej zalega kompleks glin zwałowych oraz glin piaszczystych o łącznej miąższości 53 m. w SW -1 i 54 m. w SW - 2 stanowiący izolację od powierzchni terenu.

Jakość wody z otworów studziennych pod względem fizyko-chemicznym i bakteriologicznym mieści się w normach wody pitnej.

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- pompa głębinowa G.C.2.04 z silnikiem o mocy 9 kW (SW-1),
- pompa głębinowa G.80 IV A z silnikiem o mocy 15 kW (SW-2);
- 2 hydrofory o pojemności 4.000 l każdy,
- wodomierz śrubowy MZ-80,
- sprężarka typu 3JW-60 -chlorator C-52.

Wodociąg wiejski w Czartajewie oparty jest o dwie studnie wiercone zlokalizowane na działce stacji wodociągowej, w Czartajewie. Zatwierdzone zasoby z utworów czwartorzędowych Ujęcia wynoszą $Q_a = 56 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S_e = 2,7 \text{ m}$.

Charakterystyka studni wierconych : SW -1 o głębokości 34,0 m. posiada wydajność 56,0 m.³/h przy depresji $S_e = 2,7 \text{ m}$, SW-2 o głębokości 38,0 m. posiada wydajność 56,0 m³/h przy depresji $S_e = 2,7 \text{ m}$.

Warstwa wodonośna występuje w przedziale głębokości: SW-1 od 5,5 m. do 32,2 m. p.pt. i SW-2 od 12,0 m. do 34,0 m. p.pt. i jest zbudowana z piasków drobnoziarnistych, pospółki i żwirów. Statystyczne zwierciadło wody o charakterze swobodnym zalega na głębokości 5,5 m. p.pt. w SW -1 i 6,0 m. p.pt. w SW-2. ⁷

Warstwa wodonośna przykryta jest nadkładem słabo przepuszczalnym zbudowanym z gliny zwałowej miąższości 5,0 m. w SW-1 i 12,0 m. w SW-21 stanowią barierę izolującą wody podziemne przy przesiąkaniu pionowym i tym samym zabezpieczają je przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu. Warstwa, wodonośna zasilana jest z infiltracji wód opadowych, podstawę drenażu stanowi rz. Kamionka.

Analiza budowy geologicznej i obliczenia hydrogeologiczne wykazały, że konieczne jest ustanowienie zewnętrznej strefy ochrony pośredniej.

Jakość wody z utworów studziennych bakteriologicznie nie budzi zastrzeżeń. Pod względem fizyko-chemicznym woda zawiera ponadnormatywne ilości związków żelaza 0,7 mg/dm³ Fe."

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- pompy głębinowe typu G 80 VB z silnikiem o mocy 13 W,
- odżelaziacze 0 1.400 mm,
- 2 hydrofory o poj. 4.000 l każdy,
- sprężarka typu WAN - E 5,
- chlorator C-52,
- wodomierz sprzężony MZ/IS - 80/40 mm.

Stacja wodociągowa pracuje w układzie jednostopniowego pompowania wody.

7.7.5. Pozwolenia wodno-prawne i ustalone strefy ochronne ujęć wody.

Gmina wiejska Siemiatycze posiada pozwolenia wodno-prawne na eksploatację urządzeń. i pobór wody wydane przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- decyzja Nr OS.II.6210/93/97 z dnia 19 maja 1997 r. ważna do 31.05. 2002 r., dot. wodociągu Kłopoty Stanisławy, ustala strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 8 m. wokół każdej studni uznając wygradzony teren ujęcia za teren ochrony bezpośredniej, strefa ochrony pośredniej nie jest wymagana z uwagi na korzystne warunki hydrogeologiczne w aspekcie ochrony wód,
- decyzja Nr OS.II.6210/33/98 z dnia 6 marca 1998 r. ważna do 28.02.2003 r., dotyczy wodociągu Tołwin, ustala strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 10 m. wokół każdej studni uznając wygradzony teren stacji wodociągowej za teren ochrony bezpośredniej ujęcia, strefa ochrony pośredniej nie jest wymagana.
- decyzja Nr OS.U 6210/92/97 z dnia 19 maja 1997 r. ważna do 31.05.2002 r. dot. wodociągu Czartajew, ustala strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 8 m. wokół każdej studni uznając wygradzony teren stacji wodociągowej za teren ochrony bezpośredniej i strefę ochrony pośredniej zewnętrznej w granicach określonych w części graficznej studium. Na terenie ochrony pośredniej zewnętrznej zabrania się:

- wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi,
- budowy osiedli mieszkaniowych bez możliwości odprowadzenia ścieków do kanalizacji,
- lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt,
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu, w tym budowy stacji paliw płynnych,
- lokalizowania wysypisk i wylewisk komunalnych i przemysłowych,
- lokalizowania cmentarzy i grzebowisk zwierząt.

7.7.6. Ocena wydajności istniejących ujęć wody wodociągów wiejskich

Wodociągi wiejskie w gminie pracują w układzie jednostopniowego pompowania wody (nie posiadają zbiorników wyrównawczych) i wydajność ujęcia winna zapewnić maksymalne godzinowe pobory wody.

Analizę poboru wody z poszczególnych wodociągów w roku 1996 i 1997 obrazuje tabela.

Tabela nr 65

Wyszczególnienie	Rok	Wodociąg Tolwin-.	Wodociąg Czartajew	Wodociąg Kłopoty Stanisławy
Pobór wody. z ujęcia w ciągu roku	1996	24,178	27.434	40.986
w m ³ / rok	1997	42:097	25.511 .	61.115-
Pobór wody z ujęcia średniodobowy	1996	66;0	75	112
w m ³ /d	1997	115,3	69,7	167,4
Pobór wody z ujęcia maksymalny	1996	6,9 .	10,1	15,‘2
godzinowy w m ³ /h	1997	15,6	9,4	22,7
Zatwierdzone zasoby ujęcia nr ³ / h		77	56	115,0 '

Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów w czasie rozbioru wody mak. godzinowego w %	1996	11,6	18	13,2
	1997	20,3	16,8	19,7

Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów ujęć wodociągów wiejskich w godzinach maksymalnych rozbiorów jest niewielkie i w 1996 r. wynosiło 11,6 % w Tołwinie, 18 % w Czartajewie i 13,2 % w Kłopotach Stanisławach. W 1997 r. nieznacznie wzrosło w Tołwinie do 20,3 % i Kłopotach Stanisławach 19,7 % a w Czartajewie było mniejsze -16,8 %

Małe wykorzystanie istniejących wodociągów wiejskich wynika z faktu, że nie wszystkie budynki w zwodociągowanych wsiach podłączone są do sieci wodociągowej. Klasa wyposażenia mieszkań W wielu wypadkach jest niska, gdyż poza 11 budynkami mieszkalnymi Zespołu Szkół Rolniczych w Czartajewie podłączonymi do kanalizacji sanitarnej, ścieki odprowadzane są do urządzeń lokalnych, z uwagi na brak kanalizacji sanitarnej w gminie. Gospodarstwa podłączone do sieci wodociągowej część swojego zapotrzebowania na wodę pokrywają również z istniejących studni kopanych, zwłaszcza do hodowli zwierząt i gospodarki roślinnej.

7.7.7. Zakładowe ujęcia wody głębinowej

Na terenie gminy ujęcia wody oparte o studnie głębinowe posiadają:

- Zespół Szkół Rolniczych w Czartajewie - 1 studnia głębokości 58,0 m i wydajności 6,0 m³/h przy depresji $S_e = 22,0$ m (nieczynna),
- Prewentorium Przeciwgruźlicze w Bacikach Średnich -1 studnia gł. 65,3 m i wydajności 20,0 m³/h przy $S_e = 0,85$ m,
- Zakład Wytwórczo-Usługowy Spółdzielni Pracy w Siemiatyczach w Bacikach Średnich -1 studnia gł. 42,0 m i wydajności 24,0 m³/h przy $S_e = 9,5$ m,
- Zakład Prefabrykatów Kruszywa w Boratyńcu Ruskim -1 studnia gł. 45 m i wydajności 61,0 m³/h przy $S_e = 1,8$ m,
- Baza Skupu Żywca w Boratyńcu Ruskim -1 studnia gł. - 28 m i wydajności 42,0 m³/h przy $S_e = 3,5$ m,
- Baza GS „Samopomoc Chłopska w Boratyńcu Ruskim 1 studnia gł. 42 m i wyd. 29,0 m³/h przy $S_e = 10,9$ m,
- Ośrodek campingowy w Wólce Nadbużańskiej - 1 studnia gł. 30,0 m i wydajności 16,0 m³/h przy $S_e = 6,5$ m,
- Szkoła Podstawowa w Szerszeniach - 1 studnia gł. - 93,0 m i wydajności 53,0 m³/h przy $S_e = 13,2$ m,
- Ośrodek Wypoczynkowy Rejonowego Zakładu Działalności Socjalnej Spółdzielni Pracy w. Wólce Nadbużańskiej -1 studnia gł. 23 m i wydajności 15,0 m³/h przy $S_e = 1,6$ m,
- Gajówka Kadłub -1 studnia gł. 32,0 m i wydajności 6,0 m³/h przy $S_e = 1,0$ m,
- Publiczny punkt poboru wody w Weromiejkach - 1 studnia gł. 27 m i wydajności 6,0 m³/h przy $S_e = 3,8$ m,
- Zakłady Prod. Owoc-Warzywne S.A. w Słochach Annopolskich - 1 studnia gł. 55,0 m i wydajności 10 m³/h przy $S_e = 22,0$ m.

7.7.8. Ogólna ocena zaopatrzenia gminy w wodę

Rozwój scentralizowanych systemów zaopatrzenia wsi w wodę należy uznać za bardzo dobry. Około 98 % mieszkańców gminy może korzystać z wody wodociągowej, gdyż taki odsetek ludności mieszka w zwodociągowanych miejscowościach. Poza scentralizowanym systemem wodociągowym pozostały 2 niewielkie wsie i rozproszona zabudowa kolonijna.

Wydajność wodociągów wiejskich znacznie przekracza aktualne pobory wody i istnieje około 80 % rezerwa.

Dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę oraz wolne moce w źródłach wody są atutem rozwojowym gminy.

7.8. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych

7.8.1. Stan istniejący gospodarki ściekowej

Na terenie gminy kanalizację sanitarną posiada Zespół Szkół Rolniczych w Czartajewie. o długości 0,9 km z oczyszczalnią ścieków mechaniczno- biologiczną opartą o złoża splukiwane o przepustowości 183 m³/d. Do kanalizacji odprowadzane są ścieki ze szkoły, internatu oraz z 11 zakładowych budynków mieszkalnych, Zespołu Szkół Rolniczych i Szkolnego Gospodarstwa Pomocniczego. Odbiornikiem ścieków jest rz. Kamionka zaliczona do II klasy czystości.

Poza tym ścieki odprowadzane są do lokalnych urządzeń (zbiorniki szczelne, suche ustępy). Wywóz nieczystości płynnych odbywa się na indywidualne zlecenie mieszkańców i zakładów. Zajmuje się tym Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Siemiatyczach. Ścieki wywożone są do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków w Siemiatyczach.

7.8.2. Ogólna ocena gospodarki ściekowej

Stan gospodarki ściekowej na terenie gminy należy ocenić jako niezadowalający. Ścieki gromadzone w zbiornikach, które często nie są szczelne, mogą powodować negatywny wpływ na środowisko w postaci skażenia gleby, wody i powietrza.

Zważywszy, że w gminie zwodociagowanych jest 95,7 % wsi, problem odprowadzenia i oczyszczenia ścieków jest sprawą bardzo ważną i pilną gdyż stanowi to barierę w rozwoju gminy.

7.9. Gospodarka odpadami

7.9.1. Charakterystyka stanu istniejącego

Na obszarze gminy w 7 wsiach zostały wykonane wiejskie wysypiska odpadów stałych o łącznej powierzchni 6,84 ha.

Znajdują się one na terenie następujących wsi: Krupice, Słochy Annapolskie, Szerszenie, Boratyniec Lacki, Kułygi, Czartajew i Kłopoty Bańki.

- Wysypisko na terenie wsi Krupice położone jest przy drodze lokalnej na południowy wschód od wsi w odległości 125 m. od drogi utwardzonej Krupice - Klekotowo i w odległości około 0,7 km od istniejącej zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi Krupice. Ogólna powierzchnia wysypiska wynosi 5.050 m², a powierzchnia komór składowania 1.578 m². Wysypisko zagłębione jest poniżej terenu min. 1 m. Komory wysypiska są obwałowane, dno odizolowane folią ze względu na przepuszczalne podłoże, a teren ogrodzony siatką. Okres użytkowania założony w dokumentacji - 7 lat I etap- część podziemna i II etap nadziemny (sztucznie usypany kopiec do wysokości 6,0 m.) - 6 lat, ogółem 15 lat.
- Wysypisko na terenie wsi Słochy Annapolskie położone jest przy drodze lokalnej na północ od wsi w odległości około 0,9 km. Ogólna powierzchnia wysypiska wynosi 5.850 m² w tym powierzchnia składowania 2.370 m². Wysypisko ogrodzone jest siatką.
- Wysypisko na terenie wsi Szerszenie położone jest przy drodze lokalnej na północny wschód od wsi w odległości 700 m. od stacji kolejowej Siemiatycze i 0,7 km od istniejącej zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi Szerszenie. Powierzchnia ogólna wysypiska wynosi 17.600 m² w tym powierzchnia składowania 7.740 m². Dno komór składowania uszczelnione jest folią.

Okres użytkowania wysypiska założony w dokumentacji wynosi dla I etapu podziemnego 29 lat i II etapu nadziemnego 21 lat - ogółem 50 lat.

- Wysypisko na terenie wsi Boratyniec Lacki znajduje się na zachód od wsi przy drodze utwardzonej Siemiatycze - Grabarka. Ogólna powierzchnia wysypiska wynosi 9.765 m² w tym powierzchnia składowania w I etapie 2.400 m² i II etapie 1.815 m². Dno komór składowania posiada warstwę ochronno- izolacyjną podłoża gruntowego z folii.

Czas eksploatacji wysypiska I etap - 40 lat i II etap 40 lat - razem około 80 lat.

- Wysypisko na terenie wsi Kułygi położone jest około 0,8 km od szosy Siemiatycze - Ciechanowiec. Ogólna powierzchnia wysypiska wynosi 14.457 m² w tym powierzchnia eksploatacyjna I etap 7.139 m² - 2 sektory i II etap 6.633 m². W podłożu Wysypiska zalegają gliny piaszczyste twardoplastyczne i plastyczne i stanowią izolację podłoża.

Czas eksploatacji wysypiska I etap 32 lata - składowanie w wyrobisku i II etap 34 lata część nadziemna - ogółem 66 lat.

- Wysypisko na terenie wsi Czartajew zlokalizowane jest przy drodze lokalnej na północ od wsi w odległości około 1.0 km. Powierzchnia ogólna wysypiska wynosi 7.705 m² w tym eksploatacyjna 2.643. Okres eksploatacji I etapu części podziemnej wg założeń dokumentacyjnych wyniesie 15,66 lat, a II etapu części nadziemnej -16,35 lat. Ogółem 32 lata.

Strefy ochronne wokół wysypiska wynoszą 300 m. Na terenach w obszarze strefy występuje ograniczenie upraw warzyw, plantacji truskawek jak i pozyskiwania runa leśnego, które byłoby spożywane w stanie surowym. W strefie tej nie można lokalizować budynków mieszkalnych i urządzeń rekreacyjnych.

Eksploatacją wysypisk zajmuje się gmina Siemiatycze. Wysypiska nie posiadają stałego dozoru. Rozplantowywanie, ugniatanie i pokrywanie ziemią nagromadzonych odpadów dokonuje się w miarę potrzeb. Wywozem śmieci na wysypiska mieszkańcy i zakłady zajmują się we własnym zakresie. Na terenie gminy znajdują się dwa mogilniki. W miejscowości Anusin w odpowiednio adaptowanym powojennym bunkrze zorganizowano centralny mogilnik, w całości już wykorzystany, w którym zeskładowanych jest około 37 ton pestycydów i innych środków chemicznych. Mogilnik znajduje się na prywatnym gruncie.

W miejscowości Słochy Annopolskie również w powojennym bunkrze, znajdującym się na gruntach Nadleśnictwa Nurzec, zeskładowanych jest około 3-4 tony (dane szacunkowe) w większości opakowań po środkach ochrony roślin i innych środkach chemicznych.

7.9.2. Ogólna ocena gospodarki odpadami

Na terenie gminy wysypiska wiejskie znajdują się w 7 wsiach - 15,2 % ogółu wsi. Jednak składowanie odpadów odbywa się w sposób niekontrolowany. Może to wywierać negatywny wpływ na środowisko w postaci skażenia gleby, wody i powietrza.

Na wysypisko wywożone są również odpady, które mogą być wykorzystane jako surowce wtórne, gdyż nie jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów. Ogólnie należy stwierdzić, że gospodarka odpadami w gminie nie spełnia wymogów zawartych w nowych przepisach prawnych - ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 z 1997r. i ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. Nr 132 poz. 622 z 1996 r.).

8. Syntetyczna ocena poziomu zaspokojenia potrzeb ludności i zagospodarowania gminy wg stanu z 1997 r.

Tabela nr 66

lp	Wskaźniki, wielkości	Województwo		Gmina Siemiatycze	Udział % gminy
		Ogółem	Tereny wiejskie		
1	2	3	4	5	6
1.	Powierzchnia w ha	1.005.464	954.314	22.714	2,4
2.	Ludność	701.684	250.356	7.008	28
	w tym kobiety	359.779	124.121	3.455	2,8
3	Kobiety na 100 mężczyzn	105	98	95	96,9
4.	Gęstość zaludnienia M/km ²	70	26	31	119,2

5.	Lesistość-% powierzchni	32	32,6	22,3	68,4
6.	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,3	-3,7	-3,8	102,7
7.	Pracujący w gospodarce narodowej Wg sekcji EKD	146.249	20.634	54,4	2,6
8.	Bezrobotni	27.150	9.053.	149	16
9.	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym	26,2	24,8	23,9	96,4
10.	Udział ludności w wieku produkcyjnym	57,7	52,2	52,1	99,8
11.	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym	16,1	23	24	104,3
12.	Mieszkań na 1000 mieszkańców	324	323	310	96
13.	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	13.897,3	5.666.917	153.102	2,7
14.	Ilość osób na izbę	0,83	0,84	0,85	101,2
15.	m ² pow. użytek na osobę	20,2	22,8	22	96,5
16.	Uczniowie szkół podstawowych na 1000 mieszkańców	127,3	100,2	103,7	103,5
17.	Lekarze na 10 tys. mieszkańców	29,3	4,2	1,4	33,3
18.	Lekarze dentyści na 10 tys. mieszkańców	6	2,3		
19.	Księgozbiór w bibliotekach na 1000 mieszkańców	3.216	3.554	5.088	143,2
20.	Czytelnicy na 1000 M	163	108,1	183,0	169,3
21.	Wypożyczenia na 1000 M	3.661	2.596	4.275	164,7
22.	Abonenci telef. Na 1000 M	221,4	108	143,3	132,7
23.	Użytki rolne w ha w granicach administracyjnych	587.265	559.641	16.104	2,9
24.	Plony zbóż podst. Wdt/ha	24,6	23,5	23,3	99,1
	w tym: pszenicy	28,5	28,7	26,5	92,3
	żyta	21,6	21,4	21	98,1
25.	Plony ziemniaków w dt/ha	162	159	170	106,9
26.	Bydło na 100 ha użytków rolnych ,	52,3	55,1	54,4	98,7
	w tym krowy na 100 ha uż. rolnych	26,5	27,9	26,4	101,8

	1998 r.				
27.	Trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych	60,3	61,2	60,3	98,5
28.	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³	31,6	14,8	12,1	81,8
29.	Gęstość dróg publicznych o twardej nawierzchni w km/100 km ²	54,4	48,8	55,7	114,1
30	Gęstość dróg publicznych o nawierzchni ulepszonej w km/100 km ²	32,1	26,9	33,8	125,6
31	% zwodociagowanych wsi		65,3	95,7	146,6
32	% zwodociagowanych mieszkań	-	53,5	62,3	116,4
33	Dochody budżetu gmin w tys. zł	610.602,4	149.620,8	5.357,0	3,6
34	Wydatki na inwestycje w tys. zł	138.792,7	48.012,4	1.997,4	4,2
35	Udział inwestycji w wydatkach	22,7	32,1	37,3	116,2

9. Elementy zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym

Elementami o charakterze i zasięgu ponadlokalnym wymagającymi uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze są elementy wynikające ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa białostockiego i dotyczące: -celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy Siemiatycze, -zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych wynikających z polityki przestrzennej.

9.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze gminy Siemiatycze

9.1.1. Ochrona i kształtowanie środowiska poprzez:

- Zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego województwa.
- Zachowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych.
- Podniesienie statusu ochrony prawnej elementów systemu przyrodniczego województwa.
- Objęcie ochroną prawną wybranych elementów systemu przyrodniczego województwa.
- Ochronę środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi.

9.1.2. Polityka rozwoju rolnictwa

Gmina Siemiatycze należy i, należeć będzie do III rejonu agrarnego o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w którym dominuje uprawa zbóż, roślin przemysłowych oraz warzyw i owoców, przodujący również w produkcji zwierzęcej zwłaszcza chowie bydła i trzody chlewnej.

9.1.3. Doskonalenie funkcjonowania i poprawa warunków komunikacji poprzez:

- dostosowanie stanu technicznego i układu drogowego do zmieniających się potrzeb transportowych,
- zapewnienie w pierwszej kolejności połączeń komunikacyjnych między sąsiednimi gminami drogami wojewódzkimi o nawierzchni twardej ulepszonej,

- przejęcie w zarząd administracji samorządowej (w przypadku zmiany ustawy o drogach publicznych) dróg wojewódzkich mających wyraźny charakter lokalny o następujących numerach: 03824, 03825, 03826, 03827, 03832, 03836, 03838, 03845, 03866, 03867, 03868, 03869, 03873, 03893 i 03894,
- utrzymanie warunków do zapewnienia dostępności 2 km do przystanków autobusowych.

9.1.4. W zakresie energetyki i telekomunikacji:

- W celu dostosowania systemu elektroenergetycznego do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania województwa, stworzenia warunków sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemu, zapewnienia, zaspokojenia potrzeb odbiorców w sposób ciągły - na terenie gminy zakłada się:
 - modernizację linii WN 110 kV Siedlce - Siemiatycze - Adamowo,
 - modernizację RPZ-tu w Siemiatyczach,
 - budowę linii WN 110 kV. Siemiatycze - Nurzec Stacja
- W celu zapewnienia zaopatrzenia w gaz wszystkich potencjalnych odbiorców zakłada się rozbudowę istniejącego gazociągu w/c Wysokoje - Hołowczyce - Rembelszczyzna z początkowym punktem w Słowatyczach gm.. Sarnaki woj. białkopodlaskie i stację red. - pomiarową 1° i „spięcie” z planowanym gazociągami Siemiatycze - Drohiczyn, który będzie przedłużeniem istniejącego Mielnik - Siemiatycze.
- Utrzymanie istniejących urządzeń ciepłowniczych oraz modernizację urządzeń w kierunku poprawy efektywności funkcjonowania i zmniejszenia uciążliwości dla środowiska poprzez zastosowanie ekologicznych paliw.
- Dostosowanie systemu do standardów obecnie obowiązujących poprzez: budowę linii światłowodowych Mielnik - Siemiatycze - Drohiczyn i Siemiatycze - Czartajew oraz wymianę central przestarzałych na cyfrowe.
- Utrzymanie istniejącego pasa ochronnego pod urządzenia radiokomunikacji i teletransmisji.

9.1.5. Polityka przestrzenna województwa w zakresie gospodarki wodnej, ściekowej i odpadami stałymi zakłada:

- ochronę zasobów wód podziemnych stanowiących źródło zaopatrzenia w wodę mieszkańców,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach wiejskich, w których zakłada się zwodociągowanie 100% wsi, z priorytetem w miejscowościach leżących w obszarze prawnie chronionym,
- rozwiązanie problemu gospodarki odpadami stałymi na terenach wiejskich.

9.2. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających z polityki przestrzennej państwa

1. Zabezpieczenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i planach miejscowych warunków funkcjonowania elementów systemu przyrodniczego województwa: dolin rzek Bugu, Kamionki, Moszczony i innych mniejszych cieków oraz kompleksów leśnych.
2. Podniesienie statusu, ochrony prawnej Obszaru Chronionego Krajobrazu doliny rzeki Bug do rangi Parku Krajobrazowego:
3. Objęcie ochroną prawną statusem Obszaru Krajobrazu Chronionego lasów w północno-wschodniej części gminy tzn. „Lasy Nurzeckie”.
4. Sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych zgodnie z granicami polno-leśnymi.
5. Utrzymanie nienaruszalnych przepływów biologicznych rzeki Bug, Kamionki, Moszczony i pozostałych cieków.
6. Odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntowych ścieków sanitarnych i przemysłowych oczyszczanych w stopniu zapewniającym utrzymanie obowiązującej klasy czystości tych wód.
7. Zwiększenie udziału proekologicznych paliw w ciepłownictwie scentralizowanym i indywidualnym.
8. Określenie zasad i warunków sytuowania zabudowy w stosunku do dróg kołowych i kolejowych o znacznej uciążliwości akustycznej.
9. Zachowanie odpowiednich stref ochronnych od linii napowietrznej WN i rozdzielni elektroenergetycznych.

10. Utrzymanie urządzonego wysypiska śmieci.
11. Budowa urządzeń kanalizacyjnych we wsiach zwodociągowanych z priorytetem obszarów objętych ochroną prawną tub w bezpośrednim ich sąsiedztwie.
12. Racjonalna eksploatacja udokumentowanych, złóż surowców mineralnych z zachowaniem wymogów określonych w przepisach prawnych.
13. Sukcesywna rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych.
14. Zapewnienie sposobów użytkowania obiektów, zabytkowych gwarantujących ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym.
15. Organizacja na terenie gminy placówek opieki społecznej między innymi poprzez wykorzystanie niezagospodarowanych obiektów.
16. Urządzanie terenów wypoczynku codziennego i świątecznego oraz realizacja bazy wypoczynku pobytowego wraz z urządzeniami towarzyszącymi (infrastruktura techniczna, komunikacja, usługi). Utrzymanie i podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej.
17. Rozwój agroturystyki w miejscowościach położonych w dolinie rzeki Bug.
18. Racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej zwłaszcza o najwyższych walorach.
19. Ochrona przestrzeni . produkcyjnej przed . nieuzasadnionym przeznaczaniem gruntów III i IV klas na cele nierolnicze.
20. Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy na wsi.
21. Wspieranie tworzenia się firm specjalistycznych zajmujących się zaopatrzeniem i zbytem produkcji oraz mechanizacją.
22. Zagospodarowanie nadwyżek produkcji rolnej na terenie gminy przez tworzenie małych zakładów przetwórczych.
23. Modernizacja linii elektroenergetycznej WN 110 kV Siedlce - Siemiatycze- Adamowo oraz RPZ-tu 110/15 kV Siemiatycze.
24. Budowa linii WN 110 kV Siemiatycze - Nurzec Stacja.
25. Budowa gazociągu w/c Słowatycze - Siemiatycze- Nurzec Stacja wraz ze stacją redukcyjno - pomiarową I° oraz gazociągu w/c Siemiatycze - Drohiczyn .
26. Budowa linii telekomunikacyjnych światłowodowych Mielnik - Siemiatycze - Drohiczyn i Siemiatycze - Czartajew.
27. Wymiana central analogowych na cyfrowe.
28. Ustalenie stref ochronnych ujęć wodociągów wiejskich i wprowadzenie ich do studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
29. Budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w zwodociągowanych wsiach. .
30. Wprowadzenie zbiorników kontenerowych na odpady stałe we wszystkich wsiach.
31. Modernizacja drogi Nr S 19 docelowo do parametrów drogi ekspresowej.
32. Modernizacja w pierwszej kolejności następujących dróg wojewódzkich stanowiących połączenia pomiędzy sąsiednimi gminami: 03813, 08865. ,

10¹ i 2 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze dokonanej w 2017 i 2019 r..

L P .	Ustawowe składniki bilansu terenów określone w art.10, ust 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073) wykonane kolejno:		Powierzchnia użytkowa w m²
-------------	---	--	--

		<i>Miejscowości</i>	<i>Funkcje zabudowy</i>			
			<i>Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN)</i>	<i>Zabudowa zagrodowa (RM)</i>	<i>Zabudowa Usługowa, rzemieślnicza (U/MN, UPM, UT/ML)</i>	<i>Zabudowa przemysłowa (P, RU)</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	Sformułowane, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalne w skali części gminy objętej zmianą studium zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje	Ogółem	245050	5700	154900	45200
		Rogawka	22500	1200	2500	-
		Krasewice Czerepy	-	-	-	-
		Krupice	4100	-	2250	-
		Słochy Annapolskie	10250	-	12300	14100
		Lachówka	350	-	-	-
		Wólka Nadbużna	750	-	17000	-
		Czartajew	72950	1350	77600	700
		Laskowszczyzna	5300	-	-	-
		Anusin	31750	-	2500	-
		Baciki Średnie	38200	2800	-	-
		Baciki Bliższe	24200	-	17900	-
		Turna Duża	11800	-	-	-
		Wiercień Mały	3500	-	6350	19000
		Olendry	2900	-	-	-
		Boratyniec Ruski	10900	-	4500	-
		Ogrodniki	1100	-	-	-
		Szerszenie	2600			
		Romanówka	1900	-	4500	
		Siemiatycze Stacja	-	-	-	6400
		Kłopoty Bujny	-	-	2500	-
		Kłopoty Stanisławy	-	350	-	-
		Klukowo ²	-	-	5000	5000
2	<i>Szacunkowa chłonność, położonych na terenie części gminy objętej zmianą studium, obszarów o pełnej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki</i>	<i>Ogółem</i>	<i>196650</i>	<i>1350</i>	<i>86600</i>	<i>27400</i>
		<i>Rogawka ogółem</i>				
		<i>w tym:</i>				
		<i>- 39 MN</i>	<i>21100</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
		<i>- 40 MN</i>	<i>13500</i>			

<p><i>osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy- zgodnie z uchwałami Nr XII/92/16 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 27 czerwca 2016 r. oraz Nr VI/88/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze</i></p>	- 41 MN	1800 5800			
	Krasewice Czerepy	-	-	-	-
	Krupice ogółem w tym:: - 45 MN	1300 1300	-	-	-
	Słochy Annopolskie ogółem w tym:: - 42 MN - 43 MN - 44 MN - 22 UPM	 9050 4500 1250 3300 -	-	-	2000 2000
	Lachówka ogółem w tym: - 31 MN	350 350	-	-	-
	Wólka Nadbużna ogółem w tym: - 62 MN	750 750	-	-	-
	Czartajew ogółem w tym: - 33 MN - 34 MN - 35 MN - 36MN - 37 MN - 38 MN - 17 UPM - 18 UPM - 19 UPM - 20 UPM - 26 RM - 27 RM	67500 4500 1400 1800 3600 6700 49500 - - - - -	1350 750 600	77600 2250 2250 72000 1100	-

		Laskowszczyzn a ogółem				
		w tym:	5300	-	-	-
		- 46 MN	5300			
		Anusin ogółem	26300			
		w tym:				
		- 57 MN	5750	-	-	-
		- 58 MN	9000			
		- 59 MN	10200			
		- 60 MN	1350			
		Baciki Średnie ogółem				
		w tym:	36650			
		- 47 MN				
		- 48 MN	2250	-	-	-
		- 49 MN	1500			
		- 50 MN	7300			
		- 51 MN	18900			
			6700			
		Baciki Bliższe ogółem				
		w tym:	7050	-	4500	
		- 52 MN				
		- 53 MN	850			-
		- 54 MN	300			
		- 55 MN	1250			
		- 56 MN	3300			
		- 21 UPM	1350			
			-		4500	
		Turna Duża ogółem				
		w tym:	11800	-	-	-
		- 63 MN	11800			
		Wiercień Mały ogółem				
		w tym:	3500	-	-	19000
		- 32 MN				
		- 3 P	3500			
			-			19000
		Olendry ogółem				

		<i>w tym:</i> <i>- 65 MN</i> <i>- 66 MN</i>	<i>2450</i> <i>500</i> <i>1950</i>	-	-	-
	<i>Boratyniec</i> <i>Ruski ogółem</i>	<i>w tym:</i> <i>- 64 MN</i>	<i>1900</i> <i>1900</i>	-	-	-
	<i>Ogrodniki</i> <i>ogółem</i>	<i>w tym:</i> <i>- 61 MN</i>	<i>1100</i> <i>1100</i>	-	-	-
	<i>Szerszenie</i> <i>ogółem</i>	<i>w tym:</i> <i>- 67 MN</i>	<i>550</i> <i>550</i>	-	-	-
	<i>Romanówka</i> <i>ogółem</i>	<i>w tym:</i> <i>- 16 UM</i>	-	-	<i>4500</i> <i>4500</i>	
	<i>Siemiatycze</i> <i>Stacja ogółem</i>	<i>w tym:</i> <i>- 4 P</i>	-	-		<i>6400</i> <i>6400</i>
	<i>Kłopoty Bujny</i>		-	-	-	-
	<i>Kłopoty</i> <i>Stanisławy</i>		-	-	-	-
	<i>Klukowo²</i>		-	-	<i>5000</i>	<i>5000</i>

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze

² Uchwała Nr X/114/2019 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 30 października 2019 r. w sprawie zmiany studium ukierunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze.

3.	<p><i>Szacunkowa chłonność, położonych na terenie części gminy objętej zmianą studium, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy :</i></p>	Ogółem	48400	4350	63300	12800
----	--	---------------	--------------	-------------	--------------	--------------

**Uchwała Nr
XXIII/240/2014. Rady
Gminy Siemiatycze z dnia
17czerwca 2014 r. w
sprawie zmiany
miejscowego planu
zagospodarowania
przestrzennego gminy
Siemiatycze (Dz. Urz. Woj.
Podl. z 2014 r. poz. 2632)**

**Rogawka
ogółem**

-

w tym: 1400 1200 2500
- MN 12.8
- MN 1 2.30 650
- U/MN 12.5 750
- RM 12.1 - 2500
- 1200

**Krasewice
Czerepy**

-

**Krupice
ogółem**

w tym: 2800 - 2250
- MN 12.29
- UT/ML 12.3 2800
2250

-

**Słochy
Annopolskie
ogółem**

w tym:
- MN 12.26 1200 - 12300 12100
- U/MN 12.11

- U/MN 12.12	1200			
- P 12.1			8400	
- P 12.2			3900	
				2200
				9900
Lachówka	-			
Wólka Nadbużna ogółem				
w tym:				
- UT/ML 12.1	-	-	17000	-
- UT/ML 12.2			6300	
			10700	
Czartajew ogółem				
w tym:	5450	-	-	700
- MN 12.16				
- MN 12.17	1000			
- MN 12.18	650			
- MN 12.19	1300			
- MN 12.20	900			
- MN 12.21	600			
- RU 12.1	1000			
	-			700
Laskowszczyzna	-	-	-	-
Anusin ogółem	5450		2500	
w tym:				
- MN 12.22	650			-
- MN 12.23	4800			
- U/MN 12.14	-		2500	
Baciki Średnie ogółem				
w tym:	1550	-	-	-
- MN 12.3				

- MN 12.4	1300 250			
Baciki Bliższe ogółem				
w tym:	17150	2800	13400	
- MN 12.1				
- MN 12.9	200			
- MN 12.10	9400			
- MN 12.11	1800			
- MN 12.12	600			
- MN 12.13	1300			-
- U/MN 12.1	3850			
- U/MN 12.2	-		1400	
- U/MN 12.3	-		700	
- U/MN 12.4	-		9000	
- RM 12.3	-		2300	
	-	2800		
Turna Duża	-			
Wiercień Duży	-			
Wiercień Mały ogółem				
w tym:	-	-	6350	
- U/MN 12.8				-
- UM/MN 12.9			2400	
- U/MN 12.10			650	
			3300	
Olendry ogółem				
w tym:	450	-	-	-
- MN12.15				
	450			
Boratyniec Ruski ogółem				
w tym:	9000		4500	

		- MN 12.5				
		- MN 12.6	3700			
		- MN 12.7	2500			
		- U/MN 12.7	2800			
			-		4500	
		Ogrodniki				
		Szerszenie ogółem				
		w tym:	2050	-	-	-
		- MN 12.27				
		- MN 12.28	850			
			1200			
		Romanówka ogółem	1900			
		w tym:		-	-	-
		- MN 12.25	1900			
		Siemiatycze Stacja	-			
		Kłopoty Bujny ogółem				
		w tym:	-	-	2500	-
		- U/MN 12.6			2500	
		Kłopoty Stanisławy ogółem				
		w tym:			-	-
		- RM 12.4	-	350		
		- RM 12.5		100		
				250		

4
a

*Porównanie
maksymalnego w skali
części obszaru gminy
objętej zmianą studium
zapotrzebowania na nową
zabudowę, o którym mowa
w pkt 1 oraz sumę
powierzchni użytkowej
zabudowy, w podziale na
funkcje zabudowy, o
której mowa w pkt 2 i 3 a
następnie, gdy
maksymalne w skali
gminy zapotrzebowanie na
nową zabudowę, o którym
mowa w pkt 1:*

a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,

Nie przewiduje się potrzeby lokalizacji nowej zabudowy

b)przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy –bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

4.
b

Nie ma potrzeby uzupełniania zabudowy

5 a	<p><i>a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy</i></p>	<p><i>Przewidziane w zmianie studium przeznaczenie terenów do zabudowy może powodować konieczność finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej. Zadania te będą realizowane z budżetu gminy i środków zewnętrznych. Urządzenia te mogą być realizować także przez inwestorów.</i></p>
5 b	<p><i>b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3</i></p>	<p><i>Mogą być potrzeby inwestycyjne gminy związane z lokalizacją nowej zabudowy</i></p>

CZEŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMIATYCZE

Do aktualizacji II części Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze przystąpiono na mocy uchwały Rady Gminy Siemiatycze z dnia 21 września 2011 r. Nr VI/48/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemiatycze oraz uchwały Rady Gminy Siemiatycze Nr XII/137/2012 z dnia 27 września 2012 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr VI/48/2011 z dnia 21 września 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemiatycze, w zakresie określonym w/w uchwałami.

Aktualizowane Studium zostało uchwalone uchwałą Nr IX/52/99 Rady Gminy w Siemiatyczach z dnia 10 września 1999r. Głównym projektantem tego studium był mgr inż. arch. Wiktor Panfiluk.

Wprowadzane zmiany w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze zostały oznaczone pogrubioną kursywą w kolorze niebieskim, według następującego wzoru:

◦ fragmenty tekstu dodawane:

zmiana przeznaczenia gruntów rolnych.

Do kolejnej aktualizacji II części Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze przystąpiono na podstawie uchwały Nr XII/92/16 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze, w zakresie określonym w/w uchwałą.

Wprowadzone w 2017 r. zmiany w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze zostały oznaczone pogrubioną kursywą z odnośnikiem ¹.

Wprowadzona w 2019 r. zmiana w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze została oznaczona pogrubioną kursywą z odnośnikiem ².

¹ *Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze*

² *Uchwała Nr X/114/2019 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 30 października 2019 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze*

1. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

1.1. Kierunki rozwoju funkcji gminy i jednostek osadniczych

1) Funkcje gminy przewidywane do rozwoju:

- a) **Funkcja rolnicza** ukierunkowana na produkcję zbóż, roślin pastewnych, ziemniaków i warzyw oraz hodowlę trzody chlewnej, bydła i drobiu.,
- b) **Funkcja produkcyjna** bazująca na lokalnych surowcach mineralnych, rolniczych i leśnych
- c) **Funkcja turystyki i wypoczynku** na bazie terenów rekreacyjnych w dolinie rzeki Bug, a także w ograniczonym zakresie nad zbiornikiem wodnym w Czartajewie,
- d) **Funkcja szkolnictwa ponadpodstawowego** na bazie Zespołu Szkół Rolniczych w Czartajewie,
- e) **Funkcja lecznictwa zamkniętego** na bazie Prewentorium Przeciwgruźliczego w Bacikach Średnich,
- f) **Funkcja obsługi ludności** w poszczególnych wsiach na terenie gminy, wobec przewidywanego zmniejszenia się zaludnienia będzie kształtować się na dotychczasowym poziomie, a rozwój jej dotyczyć będzie przede wszystkim poprawy jakości bazy materialnej,

g) **Funkcja mieszkaniowa**, wobec spadku zaludnienia przewidywana jest na ustabilizowanym poziomie. Rozwój ilościowy mieszkalnictwa może wystąpić głównie w miejscowościach wielofunkcyjnych, o najlepszych ekonomicznie warunkach rozwojowych.

h) **Funkcja ekologiczna** związana z obszarem Krajobrazu Chronionego doliny rzeki Bug.

2) **Funkcje jednostek osadniczych** będą w miarę stabilne rodzajowo, ze zróżnicowaną dynamiką rozwojową w poszczególnych jednostkach osadniczych.:

a) Miejscowości z możliwością rozwoju funkcji usługowej o znaczeniu ponadlokalnym oraz innych funkcji:

- **Czartajew** z funkcją usługową w zakresie: szkolnictwa średniego (na bazie Zespołu Szkół Rolniczych) podstawowego, poczty, handlu oraz mieszkalnictwa a także wypoczynku codziennego i świątecznego (na bazie zbiornika wodnego),

- **Baciki Średnie** z funkcją usługową w zakresie:

 - lecznictwa zamkniętego (Prewentorium Przeciwgruźlicze), szkolnictwa podstawowego, poczty, handlu, rzemiosła, funkcji produkcyjnej (Zakład Produkcyjny " Kondor Trans" s.c.) administracji leśnej (Leśniczówka Nadleśnictwa Nurzec) oraz mieszkaniowej,

- **Wólka Nadbużna** z funkcją rekreacyjną poprzez rozbudowę istniejącej bazy noclegowej, terenów masowego wypoczynku codziennego i świątecznego oraz urządzeń towarzyszących (infrastruktury technicznej i usług). Przewiduje się rozwój agroturystyki oraz budownictwa letniskowego.

 - lecznictwa zamkniętego (Prewentorium Przeciwgruźlicze), szkolnictwa podstawowego, poczty, handlu, rzemiosła, funkcji produkcyjnej (Zakład Produkcyjny " Kondor Trans" s.c.) administracji leśnej (Leśniczówka Nadleśnictwa Nurzec) oraz mieszkaniowej,

b) Miejscowości z możliwością rozwoju funkcji produkcyjnej usługowej oraz mieszkaniowo-usługowej:

- **Siemiatycze Stacja** z funkcją produkcyjną (w tym magazynowo-składową) na bazie stacji PKP oraz funkcją usługową w zakresie ochrony zdrowia, handlu, gastronomii, rzemiosła i innych,

- **Anusin** z funkcją produkcyjną na bazie kopalni kruszywa, funkcji usługowej, mieszkaniowej oraz rekreacyjnej (agroturystyka, budownictwo letniskowe),

- **Słochy Annapolskie** z funkcją produkcyjną na bazie wykorzystania miejscowych surowców mineralnych, rolnych i leśnych; funkcją usługową w zakresie: szkolnictwa podstawowego, handlu, rzemiosła i innych; funkcją mieszkaniową oraz funkcją rekreacyjną (agroturystyka, budownictwo letniskowe),

- **Klekotowo** z funkcją produkcyjną na bazie istniejących zakładów (Zakład Produkcji Mebli, PHPU - "Anna"), funkcji usługowej w zakresie: szkolnictwa podstawowego, handlu, rzemiosła i innych oraz funkcję mieszkaniowo-usługową,

- **Leszczka** z funkcją produkcyjną na bazie istniejących zakładów (kaflarnia, Zakład Stolarski) oraz mieszkaniowo-usługową,

- **Romanówka** z funkcją produkcyjną (istniejący tartak) oraz mieszkaniowo-usługową,

- **Turna Duża** z funkcją produkcyjną (istniejąca Firma Produkcyjno-Usługowa) oraz mieszkaniowo-usługową,

- **Wiercień Duży** z funkcją produkcyjną (istniejący zakład stolarski) oraz mieszkaniowo-usługową,

c) Miejscowości z możliwością rozwoju funkcji usługowej i mieszkaniowo-usługowej:

- **Kłopoty Bujny** z funkcją usługową w zakresie szkolnictwa podstawowego i innych usług oraz funkcją mieszkaniowo-usługową,

- **Krupice** z funkcją usługową w zakresie: handlu, poczty i innych oraz funkcją mieszkaniowo-usługową,

- **Cecele** z funkcją usługową w zakresie szkolnictwa podstawowego i innych oraz funkcją mieszkaniowo-usługową,

- **Skiwy Duże** z funkcją usługową w zakresie: handlu, poczty i innych oraz z funkcją mieszkaniowo-usługową,

- **Szerszenie** z funkcja usługowa w zakresie: szkolnictwa podstawowego, handlu i innych oraz funkcją mieszkaniowo-usługową,
- **Ogrodniki** z funkcja usługową, mieszkaniowo-usługową oraz rekreacyjną (agroturystyka, zabudowa letniskowa).

d) Miejscowości pozostałe o funkcjach produkcji rolniczej mieszkaniowo-usługowych.

1.2. Ograniczenia rozwoju gminy

W rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym gminy Siemiatycze można wyodrębnić problemy i ograniczenia rozwojowe, których rozwiązanie wymagać będzie dodatkowych działań i nakładów finansowych.

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy wyłaniają się następujące problemy rozwojowe:

- a) brak własnego ukształtowanego ośrodka gminnego i korzystanie z szeregu obiektów miejskich Siemiatycz,
- b) brak przemysłu i wykształconej sieci usług dla ludności mogących zabezpieczyć miejsca pracy dla ludności pozarolniczej oraz ludności zbędnej w rolnictwie,
- c) przeludnienie i starzenie się ludności wiejskiej,
- d) braki w systemach infrastruktury technicznej, a w szczególności w: kanalizacji sanitarnej, gazownictwie, telekomunikacji i utylizacji odpadów stałych,
- e) trudności w zagospodarowaniu istniejącego niewykorzystanego majątku produkcyjnego, obsługi rolnictwa i urządzeń usługowych,
- f) potencjalne zagrożenie w sterowaniu procesami inwestycyjnymi wynikające z utraty mocy prawnej z końcem 1999 r. planów zagospodarowania przestrzennego gminy uchwalonych przed 01 stycznia 1995 r.,
- g) uwarunkowania wynikające z ochrony środowiska i ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- h) mała atrakcyjność kulturowa obszaru gminy.

1.3. Szanse rozwoju gminy

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy wyłaniają się pewne szanse rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej. Te elementy polityki rozwoju powinny być przedmiotem promocji gminy potencjalnym inwestorom.

Szansami rozwoju gminy są:

- a) wartościowa, lepsza od średniej wojewódzkiej rolnicza przestrzeń produkcyjna, co stwarza możliwości intensyfikacji produkcji rolniczej i rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,
- b) bliskość rynków zbytu produkcji rolniczej na potrzeby zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego zlokalizowanych w Siemiatyczach,
- c) położenie gminy w otoczeniu miasta powiatowego,
- d) położenie gminy na ciągu drogi krajowej S 19 Białystok - Siemiatycze - Lublin oraz drogi krajowej i wojewódzkiej Drohiczyń - Siemiatycze - Tokary, jak również linii kolejowej Siedlce - Czeremcha, co stwarza możliwość rozwoju urządzeń obsługi komunikacyjnej i turystyki, a także zakładów produkcyjnych wymagających dobrych powiązań komunikacyjnych krajowych i zagranicznych,
- e) obszary przydatne dla rozwoju rekreacji i wypoczynku pobytowego o zasięgu ponadlokalnym w dolinie rzeki Bugu,
- f) walory środowiska przyrodniczego, stwarzające warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz turystyki i agroturystyki,
- g) istnienie "wolnych" nieużytkowanych obiektów i terenów infrastruktury społecznej, produkcyjnej oraz obsługi rolnictwa, stwarzające po przekształceniach funkcjonalnych i własnościowych możliwości rozwoju lokalnych i ponadlokalnych urządzeń usługowych i produkcyjnych,
- h) możliwości pełnej gazyfikacji gminy,

i) istniejące i udokumentowane złoża kruszyw.

Czynnikami rozwoju gminy, które muszą być brane pod uwagę są:

- a) walory użytkowe wytworzone przez naturę (gleba, wody, klimat, krajobraz, ukształtowanie powierzchni, surowce mineralne),
- b) walory użytkowe będące wytworem działań człowieka (obiekty produkcyjne, obiekty infrastruktury technicznej i społecznej),
- c) instytucje zajmujące się promocją i rozwojem miasta i gminy zlokalizowane poza terenem miasta i gminy (banki, agencje rozwoju i inne elementy składające się na tzw. otoczenie biznesu),
- d) kultura i tradycje gospodarcze gminy,
- e) atrakcyjność miejsc przebywania (tradycje mieszkańców, gościnność, porządek w obejściach i na ulicach, zagospodarowanie terenów, urządzenia umożliwiające realizację różnych potrzeb w zakresie wypoczynku, rozrywki a także stan środowiska naturalnego).

1.4.Cele rozwoju przestrzennego gminy

1.4.1.Główne cele rozwoju

- a) Głównym celem rozwoju gminy jest zapewnienie mieszkańcom pracy i dochodów pozwalających na godziwy, w odczuciu społecznym, poziom życia.
- b) W rozwoju gminy należy dążyć do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i zabezpieczenia powiązań społeczno-ekonomicznych terenów wiejskich z miastem oraz z gminami sąsiednimi i województwem w sferach: społecznej, ekologicznej, infrastruktury technicznej.
- c) Należy wykorzystać dla rozwoju istniejące położenie gminy na trasie drogi szybkiego ruchu S 19, potencjalnym szlaku (Drohiczyn - Siemiatycze - Tokary) wymiany międzynarodowej, przy linii kolejowej oraz istniejące walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej i do wykorzystania rekreacyjnego walory obszaru nadbużnego, majątek trwały i istniejący potencjał infrastrukturalny.
- d) Społecznym efektem rozwoju gminy będzie poprawa szeroko rozumianych warunków życia mieszkańców.

1.4.2.Cele ekologiczne rozwoju

- a) Ochrona funkcjonowania i zachowania ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego.
- b) Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rekreacji i rolnictwa,
- c) Zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.

1.4.3.Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym

- a) Tworzenie warunków do wzrostu ilości miejsc pracy, szczególnie w urządzeniach obsługi rolnictwa, ludności wiejskiej i turystyki.
- b) Walka z patologią społeczną na wsi (pijaństwo i narkomania)
- c) Rozwój mieszkalnictwa poprzez podnoszenie standardu cywilizacyjnego zamieszkania i podnoszenia standardu technicznego wyposażenia mieszkań.
- d) Podnoszenie poziomu wykształcenia ludności, rozwoju kultury, sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

1.4.4.Cele rozwoju gospodarczego

- a) Efektywne wykorzystanie niezagospodarowanego majątku produkcyjnego, surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych.
- b) Rozwój funkcji produkcyjnych na wyznaczonych dla tego celu terenach.
- c) Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych.
- d) Rozwój urządzeń obsługi rolnictwa i wsi.

- e) Właściwe wykorzystanie możliwości produkcyjnej rolnictwa zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- f) Rozwój funkcji turystycznych i wypoczynkowych na terenach wyznaczonych w dolinie rzeki Bug.
- g) Wspierać rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie miasta Siemiatycze.

1.4.5. Cele rozwoju komunikacji

- a) Zapewnienie funkcjonowania w odpowiednim standardzie prędkości i swobody ruchu tranzytowego kołowego międzynarodowego i krajowego na drogach krajowych i wojewódzkich.
- b) Zapewnienie sprawnych zewnętrznych i wewnętrznych powiązań transportowych sieci osadniczej gminy z obszarami kraju, województwa, powiatu i gmin sąsiednich.
- c) Zaspokojenie wewnętrznych potrzeb transportowych podmiotów społecznych, gospodarczych i mieszkańców gminy w preferowanym przez nich standardzie - głównie dróg powiatowych i gminnych oraz komunikacją zbiorową.
- d) Podnoszenie standardu wyposażenia w urządzenia obsługi komunikacji i turystyki motorowej zwłaszcza drogi krajowej Nr 19 i pozostałych dróg: krajowej, wojewódzkich i powiatowych.
- e) Budowa ścieżek rowerowych na trasach dojazdowych do obiektów i obszarów atrakcyjnych kulturowo. kraj obrazowo i turystycznie.

1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej

- a) Zaspokojenia zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców na dostawę w preferowanym przez nich standardzie ilościowym i jakościowym: wody, energii elektrycznej, gazu i usług telekomunikacyjnych.
- b) Ochrona wody, powietrza, gleby i środowiska przyrodniczego, a także miejsc zamieszkania ludności przed zanieczyszczeniami ściekami sanitarnymi, odpadami stałymi i odpadami energetycznymi.
- c) Zmniejszenie uciążliwości kolizji między sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej, a siecią osadniczą i elementami systemu przyrodniczego gminy.
- d) Sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów technicznej, zapewniające zaspokojenie potrzeb w efektywny ekonomicznie. infrastruktury
sposób ciągły

1.5 Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe

Obowiązek opracowywania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wynika z art.13 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15, poz. 139 z 1999 r.)

1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się obowiązkowo:

- a) gdy przepisy szczególne tak stanowią, tj:
 - w przypadku , gdy realizacja inwestycji wymaga uzyskania zgody odpowiedniego organu na przeznaczenie gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne, co wynika z art.7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych lub leśnych,
 - dla obszarów i zespołów poddawanych ochronie, co wynika z art. 34 ust.2 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody,
- b) dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów zawierających zadania rządowe i wojewódzkie służące realizacji ponadlokalnych i regionalnych celów publicznych,
- c) dla obszaru , na którym przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych, z wyjątkiem zadań związanych z budową urządzeń infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego,
- d) nie ustala się terenów, dla których obowiązek sporządzania planu miejscowego wynikałby ze względu na istniejące uwarunkowania.
- e) Nieobligatoryjne sporządzanie planów miejscowych może następować

na wniosek właścicieli gruntów innych niż gmina w terminach i na warunkach zależnych od porozumienia zarządu gminy i wnioskodawcy oraz uchwały intencyjnej rady gminy, Powyższe dotyczyć może terenów wyznaczonych w studium pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjno-usługową i rekreacyjną..

- 2) Zadaniem dla realizacji celów publicznych jest każda działalność państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowana w całości lub części z budżetu państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

Za zadanie dla realizacji celów publicznych może być także uznane na wniosek właściwego ministra lub wojewody zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych realizowane w całości ze środków własnych inwestora.

2. KIERUNKI OCHRONY I WZBOGACANIA WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego gminy - ochronę i wzbogacanie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystanie w rozwoju gminy przy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania całego systemu przyrodniczego w powiązaniu z systemem wojewódzkim i krajowym.

2.1. Sieć dolin rzecznych

a) Sieć dolin rzecznych tworzą:

- dolina rzeki Bug - element wieloprzestrzenny stanowiący ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu ponadregionalnym (E.S.O.CH.) i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, gospodarczej rekreacyjnej i krajobrazowej,
- doliny rzek: Kamionki z Mahometem, Szysi, Moszczoniej i pozostałych dolin mniejszych cieków wodnych oraz obniżeń terenowych - elementy drobnoprzestrzenne stanowiące ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

b) Podstawowe kierunki zagospodarowania tych obszarów to:

- zachowanie funkcji i walorów środowiska ekologicznego,
- ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną.

c) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie uwzględniania w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego w szczególności:

- utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania jako ciągów naturalnej zieleni łąkowo-pastwiskowej z lokalnymi skupiskami wysokiej zieleni łąkowej wraz z możliwością realizacji w ich obrębie zbiorników małej retencji wodnej,
- zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu i układ stosunków wodnych,
- ustalenia zakazów:
- odprowadzania ścieków sanitarnych (nieczyszczonych i oczyszczonych) w ilości, która nie pozwala na utrzymanie odpowiedniej (planowanej) klasy czystości wód poszczególnych odbiorników,
- realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
- zakładania i budowy stacji paliw,
- lokalizacji wysypisk odpadów stałych i płynnych,
- lokalizacji i realizacji wszelkiej zabudowy za wyjątkiem obiektów hydrotechnicznych w granicach zasięgu fali powodziowej rzeki Bug.

- d) *Na terenach oznaczonych na rysunku studium symbolami 22MN, 9U/MN, leżących w całości bądź częściowo w obrębie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dopuszcza się lokalizowanie obiektów budowlanych, w tym zabudowy, wyłącznie po uzyskaniu zgody określonej w przepisach dotyczących ochrony przed powodzią.*

2.2. Lasy

- a) Kompleksy leśne (lasy) występujące w znacznym rozdrobnieniu na obszarze całej gminy - drobnoprzestrzenne elementy systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, gospodarczych, krajobrazowych i rekreacyjnych głównie położonych w pobliżu (sąsiedztwie) rz. Bug. Lasy te w powiązaniu z ciągami ekologicznymi dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu przyrodniczego. Są potencjalnym obszarem rozwoju związanego z w/w funkcjami i lokalnymi potrzebami
- b) Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to:
- ochrona walorów przyrodniczych i użytkowych,
 - utrzymanie ciągłości przestrzennej funkcjonowania w ramach systemu ekologicznego gminy i województwa oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjno-wypoczynkowych.
- c) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
- zachowania lasów jako elementów krajobrazu naturalnego,
 - prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzenia lasów uwzględniających zasadę powszechnej ochrony trwałości utrzymania
 - ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania niezależnie od struktury własnościowej lasów,
 - udostępniania i częściowego przystosowywania kompleksów leśnych (głównie w rejonie rz. Bugu) dla potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych,
 - wykonania sukcesywnej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych o kierunku leśnym,
 - powiększania powierzchni i zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów marginalnych wynikających z ustaleń granic polno-leśnych określonych w planie zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń dotyczących głównie:
 - zmniejszania powierzchni leśnej na cele nieleśne,
 - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją,
 - realizacji przebiegu urządzeń liniowych (linii elektroenergetycznych, gazociągów, ropociągów, kolektorów sanitarnych, linii telekomunikacyjnych, dróg itp.) wymagających znacznej przecinki drzew,
 - wykonywania melioracji trwale naruszających układ stosunków wodnych w dolinach rzecznych na obszarach leśnych i prac ziemnych naruszających w istotny sposób rzeźbę terenu,
 - lokalizacji składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych.

2.3. Zieleń urządzona

- a) Parki, skwery, zieleń uliczna (drogowa), ogrodów przydomowych, przykościelna, cmentarna, parki podworskie itp. - elementy uzupełniające system przyrodniczy gminy o znaczeniu lokalnym funkcjonujące głównie w większych jednostkach osadniczych gminy.
- b) Podstawowy kierunek zagospodarowania zieleni urządzonej to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji bardzo ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.
- c) Realizacja ochrony zieleni urządzonej wymagać będzie w szczególności:
- zakazu przeznaczania tych terenów na inne cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów.

- zachowania funkcji zieleni cmentarnej i parków podworskich łącznie z ich układem przestrzennym, fizjograficznym i przyrodniczym.
- Przestrzegania wymogów konserwatorskich w użytkowaniu i zagospodarowywaniu obiektów stanowiących przedmiot ochrony konserwatorskiej.

2.4. Obiekty i obszary prawnie chronione - szczególne formy ochrony przyrody.

a) Na obszarze gminy Siemiatycze obszarami i obiektami prawnie chronionymi

są:

- obszar chronionego krajobrazu "Dolina Bugu".
- pomniki przyrody - 3 pojedyncze dęby i jedna grupa 3 dębów oraz 1 głaz narzutowy,
- użytki ekologiczne obejmujące 10 wydzielonych obszarów stanowiących ekosystemy bagienne i 1 obszar zaliczany do grupy oczka wodne.

W/w obszary i obiekty określone zostały w punkcie 1.8. tekstu "uwarunkowań oraz pokazane także graficznie na mapie uwarunkowań i kierunków zagospodarowania w skalach 1 :25.000 niniejszego "studium".

Na terenach oznaczonych na rysunku Studium symbolami 13MN, 21MN, 22MN, 6U/MN, 9U/MN, 2P należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia całości lub części terenu w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu, w tym ustalone w Rozporządzeniu Nr 10/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu” i Rozporządzeniu z dnia 14 stycznia 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu” zakazy:

- 1) *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego polowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*
- 2) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*
- 3) *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
- 4) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;*
- 5) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;*
- 6) *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;*
- 7) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakazy z pkt 3 i 4 nie dotyczą złóż kopalin:*
- 1) *udokumentowanych do dnia 31 grudnia 2004 r., których dokumentacje zostały zatwierdzone przez właściwy organ administracji geologicznej;*
- 2) *udokumentowanych na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 31 grudnia 2004 r.;*
- 3) *udokumentowanych na podstawie informacji geologicznych zawartych w dokumentacjach sporządzonych i zatwierdzonych przez właściwy organ administracji geologicznej do dnia 31 grudnia 2004 r.;*
- 4) *na obszarze zamierzonej działalności nie przekraczającej 2 ha przy przewidywanym wydobyciu kopalin w roku kalendarzowym*

Nie przekraczającym 20 000 m³ i bez użycia materiałów wybuchowych zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947z późn. zm.).

Zakazy z pkt 7 nie dotyczą:

- 1) terenów, dla których obowiązują plany zagospodarowania przestrzennego;
- 2) terenów, które były przeznaczone na cele zabudowy w planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed dniem 1 stycznia 1995 r., które utraciły moc z dniem 31 grudnia 2003 r.;
- 3) terenów ogólnodostępnych kąpielisk, plaż i przystani wodnych.

b) Podstawowy kierunek zagospodarowania w obiektów i obszarów to:

- zachowanie przed likwidacją i degradacją z jednoczesnym dopuszczeniem możliwości kształtowania zarówno pod względem jakościowym jak i przestrzennym,
- zapewnienie właściwego funkcjonowania i ciągłości układów ekologicznych.

c) Realizacja w/w kierunków zagospodarowania wymagać będzie:

- wykonania planów lub studiów tych obszarów z zachowaniem zasad zagospodarowania określonych w powołujących je aktach prawnych a następnie uwzględnianie tych ustaw w decyzjach administracyjnych o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- podniesienia rangi ochronności obszaru chronionego krajobrazu doliny Bugu do rangi Parku krajobrazowego (w tym i części położonej na terenie gminy Siemiatycze),
- tworzenia rezerwatów przyrody, pomników przyrody oraz innych form ochrony przewidzianych ustawą o ochronie przyrody, z obowiązkiem wprowadzania ich do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

d) *Na terenie oznaczonym na rysunku Studium symbolem 9U/MN należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia części terenu w obrębie obszaru Natura 2000 "Ostoja Nadbużańska".*

Na terenach oznaczonych na rysunku Studium symbolami 13MN, 9U/MN, 2P należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia całości lub części terenu w obrębie obszaru Natura 2000 "Dolina Dolnego Bugu".

Na obszarach Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu i Ostoja Nadbużańska nie ustalono dotychczas planów ochrony, obowiązują więc przepisy Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 627), w tym w szczególności zakaz podejmowania działań, które mogą:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

2.5. Kierunki ochrony sanitarnej środowiska

2.5.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

a) Kierunki ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to:

- uzyskanie i utrzymanie odpowiednich klas czystości wód powierzchniowych:
 - rz. Bug - II klasa czystości,
 - rz. .. Kamionka - od źródeł do miasta Siemiatycze włącznie II klasa czystości a poniżej miasta aż do ujścia (ujściowy odcinek Kamionki) III klasa czystości.
 - pozostałych rzek wymienionych w pkt. 2.1.1. a (sieć dolin rzecznych) - II klasa czystości,
- ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi przemysłowymi,
- utrzymanie nienaruszalnego przepływu biologicznego (Qn) w podstawowych przekrojach rzek SNQ - 95 %:

a) rzeka Bug (grunty byłego woj. białostockiego) - 16,7 m³/ sek,

b) rzeka Kamionka (uj. do Bugu) - 0,065 m³/sek,

c) rzeka Moszczona (uj. do Bugu) - 0,066 m³/ sek.

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych (rzek) i gruntu ścieków sanitarnych i przemysłowych w wielkościach, które nie zapewniają utrzymania obowiązującej klasy czystości tych wód,
- budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych, ew. stacji kontenerowych wspólnych dla zespołów wsi zwodociągowanych oraz dla terenów rekreacyjnych koncentrujących się w rejonie rzeki Bug z późniejszym wywozem tych nieczystości do punktu zlewnego oczyszczalni komunalnej m. Siemiatycze.
- ochrony sanitarnej ujęć wód dla celów komunalnych i przemysłowych zgodnie z ustaleniami obowiązujących stref ochronnych - bezpośredniej oraz pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej.
- wykorzystania dla celów gospodarczych i rolniczych wód stanowiących wyłącznie nadwyżki ponad przepływ biologiczny (Q dyspozycyjne) - rz. Bug

na granicy byłego woj. Białostockiego 10,3 m³/sek, rz. Kamionki przy ujściu do Bugu 0,030 m³/sek a rz. Moszczonaj także przy ujściu do Bugu 0,017 m³/sek, co może warunkować potrzebę sukcesywnej realizacji zbiorników małej retencji wodnej na pozostałych mniejszych ciekach wodnych na obszarze gminy.

- c) *Tereny oznaczone na rysunku studium symbolami 16MN, 17MN, 18MN, 2PE leżą w całości bądź częściowo w obrębie stref bezpośredniego oddziaływania cmentarza na środowisko, której szerokość wynosi 500 m. W obrębie tych stref nie należy lokalizować ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych. Odległość zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych od granic cmentarza nie może być mniejsza niż 150m. Odległość ta może zostać zmniejszona do 50 m, jeśli teren posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone.*

2.5.2. Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego

- a) Kierunki ochrony powietrza atmosferycznego to:

- przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza głównie produktami pochodzącymi z procesów energetycznych, przemysłowych oraz komunikacji (zwłaszcza pyłów zawieszonych dwutlenkiem siarki oraz azotu i ołowiu),
- poprawa warunków życia ludzi zamieszkałych na terenach będących w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń lub w jednostkach osadniczych o dużej koncentracji lokalnych źródeł ciepła.

- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- obowiązku stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalania lokalnych jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie wydawanych decyzji Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego,
- wydawania nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń a nie rokujących zmniejszenia emisji pyłów i gazów,
- stosowania nowych nośników energetycznych (gazu ziemnego i płynnego, oleju opałowego, energii elektrycznej) o mniejszej uciążliwości dla środowiska zwłaszcza w obrębie obszaru chronionego krajobrazu doliny Bugu oraz we wsiach nie wymagających obsługi z systemu scentralizowanego,
- utrzymania zasady, że ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładów powinna mieścić się w granicach własnych działek,
- utrzymania dobrego stanu dróg kołowych a zwłaszcza drogi krajowej nr 19 Białystok - Siemiatycze - Lublin i dróg wojewódzkich nr 637 Drohiczyn
- Adamowo - granica Państwa, nr 690 Siemiatycze - Ciechanowiec i nr 693 Siemiatycze - Milejczyce łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach, szczególnie w obrębie obszarów zabudowanych,

- przestrzegania dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra O.SZ.N. i L. Z dnia 28 kwietnia 1998 r. (poz. 355) stanowiącym "listę substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania głównie wymienionych w l.p. 1-25 i ozon.

2.5.3. Kierunek ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami

a) Kierunek ochrony w w/w zakresie dotyczy minimalizacji poziomu hałasu i wibracji głównie w obszarach stałego pobytu ludzi i rekreacji.

b) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie w szczególności:

- eliminacji z obszarów zamieszkałych źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń,
- przestrzeganie zasady iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą wychodzić poza obręb działki na której są wytwarzane.
- określenia zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej a w szczególności do drogi krajowej Nr 19,
- wykonywania prognoz oddziaływania projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na etapie sporządzania miejscowych planów i na tej podstawie eliminowania zamierzeń planistycznych zagrażających środowisku,
- uwzględniania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w tabeli 1 i 2 stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. (Dz. Ust. Nr 66, poz. 436).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem w odniesieniu do występującego rodzaju zainwestowania (przeznaczenia terenu) w gminie Siemiatycze powinny obowiązywać następujące dopuszczalne poziomy hałasu:

L p	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB					
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty lub grupy źródeł hałasu		Linie energetyczne	
		pora dnia przedział	pora nocy p. cz.	pora dnia p.cz.	pora nocy - odn. p.cz. odn.	pora dnia p. cz. odn.	pora nocy - p. cz. odn.
		czasu odniesienia równy 16 godzinom	odniesienia równy 8 godzinom	równy 8 najmniej korzystnym	równy 1 najmniej korzystny	równy 16 godzinom	równy 8 godzinom
					godz. nocy		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	- tereny wypoczynkowo- rekreacyjne, - tereny zabudowy mieszkaniowej	55	45	45	40	50	45

	jednorodzinnej, - tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, - tereny domów opieki						
2	- tereny zabudowy mieszkaniowej: <ul style="list-style-type: none"> • wielorodzinnej, • jednorodzinnej z usługami • zagrodowej 	60	50	50	40	50	45

2.5.4. Kierunki i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.

-

- a) Kierunek ochrony w w/w zakresie to: zmniejszanie do minimum oddziaływania szkodliwego promieniowania niejonizującego na ludzi i środowisko przyrodnicze na terenie gminy.
- b) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie w szczególności:

- zapobiegania zagrożeniom poprzez zachowanie w planach miejscowych odpowiedniej strefy ochronnej od linii napowietrznej WN 110 kV Białystok - Bielsk Podlaski - Adamowa - Siemiatycze - Siedlce, a mianowicie - min. 14,5 m od skrajnego przewodu linii przy zalecanej odległości od osi linii 40m,
- ustalenia w planach miejscowych zakazu realizacji wszelkich stałych obiektów kubaturowych w obrębie strefy ochronnej od linii napowietrznej WN 110 v.

Zaleca się zakładanie plantacji niskiej roślinności służącej do pozyskiwania paliw ekologicznych.

- ustalania przebiegu nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych WN z zachowaniem wymogów ochrony ludzi i walorów środowiska przyrodniczego - na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach występowania szpitali, żłobków, przedszkoli internatów składowa elektryczna elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m,
- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego określa załącznik do rozporządzenia Ministra O.Ś.Z.N i L. z

dnia 11 sierpnia 1998 r. (Dz. Ust. Nr 107, poz. 676) Dopuszczalne poziomy określone w załączniku do w/w rozporządzenia nie stosuje się w miejscach niedostępnych dla ludzi.

2.5.5. Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi

a) Kierunki ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych w rozwoju gminy to:

- ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed przeznaczeniem jej na cele inne niż rolnicze,
- ochrona powierzchni ziemi przed negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- modernizacji i rozbudowy oraz dalszej eksploatacji nie zalegalizowanego wysypiska komunalnego odpadów stałych m. Siemiatycze,
- sukcesywnej likwidacji istniejących "dzikich" nieurządzonych wysypisk przy jednoczesnym tworzeniu nowego systemu organizacyjnego odbioru, transportu i utylizacji odpadów umożliwiającego odzysk surowców wtórnych (składowiska przejściowe typu kontenerowego),
- unieszkodliwiania nieczystości płynnych (ścieków) z obszarów nie posiadających i nie przewidzianych do objęcia scentralizowanym systemem kanalizacji poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach a następnie wywożenie do punktu zlewnego na oczyszczalni komunalnej m. Siemiatycze,
- rozwiązań oczyszczania ścieków wspólnych dla zespołów zwodociągowanych lub zespołów rekreacyjnych poprzez budowę "małych" oczyszczalni ścieków w formie stacji kontenerowych,
- zachowanie dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z możliwością jej korygowania poprzez wprowadzenie doleśień wynikających z przyjętych w planie zagospodarowania przestrzennego gminy granic polno-leśnych oraz z możliwością ekologicznego jej wzbogacania (polne drzewa, remizy, użytki ekologiczne itp.),
- utrzymania wartościowych intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej z ew. zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji przy jednoczesnym prowadzeniu działań inspirujących na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- na etapie sporządzania planów miejscowych przyjmowania zwartych kompleksów gleb chronionych (od III b do IV b) za ogranicznik rozwoju budownictwa pozarolniczego z zastosowaniem ustawowych przepisów,
- ochrony systemu drenażowego użytków ornych przed ich zabudowa kubaturową z uwagi na możliwość przeprowadzenia układu podziemnych przewodów i zakłócenia jego funkcjonowania,
- podnoszenia jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez dalszą regulację stosunków wodnych na gruntach ornych i użytkach zielonych,
- racjonalnej eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego

grubego "Słochy Annapolskie" z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze - Dz. U. Nr 27 poz. 96,

- ***racjonalnej eksploatacji udokumentowanego złoża kopalin „Krupice” w obrębie wyznaczonego obszaru górniczego „Krupice”, zlokalizowanego na terenie 4PE, zgodnie z obowiązującymi przepisami,***
- w ramach istniejących 78 czynnych okresowo punktów eksploatacji surowców mineralnych na terenie gminy 38 punktów (wyróbisk) kwalifikuje się do sukcesywnej rekultywacji, głównie o kierunku leśnym lub rolnym, a pozostałe 40 punktów należy pozostawić do dalszej eksploatacji na lokalne potrzeby indywidualnego budownictwa i drogownictwa,
- zachowania w dotychczasowym użytkowaniu terenów uznanych za "obszary perspektywiczne występowania kruszywa naturalnego grubego i drobnego dla potrzeb lokalnych", określone w punkcie 1.3.2. "uwarunkowań".
- ***w obrębie terenów oznaczonych symbolem PE po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację w kierunku rolnym, leśnym lub wodnym.***

3. KIERUNKI I ZADANIA OCHRONY DÓBR KULTURY

Ochrona i utrzymanie w należytym stanie technicznym obiektów zabytkowych i o charakterze kulturowym, w miarę ubytku ludności, stwarzać będzie coraz więcej problemów.

Istniejące na obszarze gminy dobra kultury w postaci obiektów zabytkowych, obiektów o charakterze zabytkowym oraz obiektów archeologicznych będą nabierały z biegiem lat wartości historycznej. Obiekty te będą także ulegały dalszej degradacji technicznej, jeśli nie podejmie się odpowiednich działań w celu utrzymania ich należytego stanu lub rekonstrukcji niektórych z nich.

Rozwiązanie tego problemu będzie wymagało skoordynowania działań administracji rządowej i samorządowej.

3.1. Ochrona obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych wymagać będzie:

- a) ustalania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania odpowiednich zaleceń w celu ochrony zabytków i obiektów o wartościach kulturowych,
- b) ścisłej współpracy władz gminy z Państwową Służbą Ochrony Zabytków,
- c) nadzoru budowlanego obiektów zabytkowych oraz udzielania pomocy z udziałem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ich właścicielom, w celu należytego utrzymania obiektów,
- d) dbać o właściwe wykorzystanie funkcji obiektów,
- e) w szczególnych przypadkach pozyskiwanie obiektów zagrożonych przez gminę i wtórne ich zbycie nabywcom gwarantującym właściwe ich utrzymanie lub zagospodarowania na potrzeby gminy,
- f) inwentaryzacji obiektów przewidywanych do rozbiórki lub przeniesienia na zasadach określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3.2. Ochrona stanowisk archeologicznych wymagać będzie:

- a) wprowadzenia odpowiednich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących ochrony obiektów archeologicznych,
- b) w przypadku wystąpienia konieczności przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów ze stanowiskami archeologicznymi na ważne cele publiczne należy ustalić sposób postępowania uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Archeologicznych,
- c) ustalenia w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów, obowiązku zawiadamiania służb archeologicznych w przypadku natrafienia na obiekty nieznanego pochodzenia, podczas prowadzenia prac ziemnych.

3.3. Tworzenie nowych wartości kulturowych wymagać będzie:

- a) kultywowania regionalnych form architektonicznych oraz tradycji materiałowych i konstrukcyjnych,
- b) dążenia do indywidualizowania form zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznych, w dostosowaniu do otaczającej zabudowy i krajobrazu,

- c) wprowadzenia stosownych ustaleń w planach miejscowych oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dotyczących wyżej wymienionych działań.

4. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ OBSZARÓW DLA TYCH POTRZEB

4.1. Tendencje demograficzne

- a) Uwzględniając dotychczasową tendencję demograficzną w gminie, prognozuje się dalsze sukcesywne zmniejszanie się jej zaludnienia, które w poszczególnych etapach okresu perspektywicznego może kształtować się na poziomie:

2000 r.	- 7.000 osób,
2005 r.	- 6.700 osób,
2010 r.	- 6.400 osób.

- b) W strukturze ludności należy oczekiwać:

- nieznacznego spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- utrzymania wskaźnika ludności w wieku produkcyjnym na dotychczasowym poziomie, ewentualnie jego niewielkiego spadku,
- dalszego nieznacznego wzrostu liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

- c) Proces wyludniania się wsi oraz starzenia się ludności spowoduje konieczność:

- podjęcia działań związanych z budową systemu zabezpieczenia społecznego,
- uruchomienia instrumentów polityki rolnej na powstawanie dużych gospodarstw i zagospodarowywania gruntów skarbu państwa,
- dokonywanie sukcesywnych zmian w użytkowaniu infrastruktury społecznej gminy,
- zagospodarowywanie substancji budowlanej pozbawionej użytkowników.

4.2. Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa

1. Z prognozy demograficznej wynika, że na terenie gminy nie wystąpi generalnie większa potrzeba ilościowego wzrostu zasobów mieszkaniowych. Zakłada się w okresie perspektywicznym osiągnięcie wskaźnika nasycenia w mieszkaniach, na poziomie 400 mieszkań na 1000 ludności. W 2010 r. gmina powinna liczyć 2.560 mieszkań, tj. zwiększenie istniejącej substancji o około 370 mieszkań.

Osiągnięcie zakładanego wskaźnika nastąpi przede wszystkim w wyniku spadku liczby ludności, a w mniejszym stopniu w wyniku realizacji nowych mieszkań.

2. Kierunkami działań w zakresie mieszkalnictwa będą głównie: modernizacja istniejącej zabudowy, wymiana budynków w złym stanie technicznym oraz wyposażenie mieszkań w urządzenie i instalacje techniczne, a w niektórych wsiach realizacje nowej zabudowy.

Zasadniczym problemem będzie zagospodarowanie opuszczonych budynków mieszkaniowych. Obiekty te mogą być adaptowane między innymi na potrzeby rekreacji - budownictwo letniskowe.

Główne zadania w zakresie mieszkalnictwa to:

- a) utrzymanie, modernizacja, wymiana i ewentualne uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej w wolnych przestrzeniach istniejących między zabudową (plomby),
- b) rozwój systemów infrastruktury technicznej podnoszącej standard mieszkań i warunków mieszkaniowych ludności,
- c) realizacja zabudowy na wyznaczonych w planie miejscowym, terenach zabudowy mieszkaniowej (Leszczka, Siemiatycze Stacja, Wólka Nadbużna),
- d) wyznaczenie w miarę potrzeb nowych terenów budownictwa mieszkaniowego z dopuszczeniem lokalizacji usług.

3. Zasady zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz terenów zabudowy zagrodowej

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, oznaczonych na rysunku studium symbolem MN, obejmujących

część lub całość działek we wsiach:

- Rogawka: 194/1, 111/2,
- Czartajew: 251/3, 138/4, 138/5, 238/14, 238/18, 428, 419/28,
- Krupice: 319/1,
- Baciki Średnie: 221, 552,
- Baciki Bliższe: 4/7, 4/8, 147/4, 147/6, 147/7, 147/8,
- Baciki Dalsze: 216, 217,
- Słochy Annopolskie: 210/12, 210/14,
- Boratyniec Ruski: 271/1, 271/2, 272, 274, 276, 282,
- Anusin: 33/1, 33/2, 33/3, 33/5, 33/6, 52/2, 229/7,
- Olendry: 237,
- Szerszenie: 144, 189,

oraz terenów zabudowy zagrodowej, oznaczonych na rysunku studium symbolem RM, obejmujących część lub całość działek we wsiach:

- Rogawka: 111/1,
- Baciki Bliższe: 50/2,

ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

a) *funkcja podstawowa:*

- dla terenów MN - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- dla terenów RM - zabudowa zagrodowa,

b) *funkcja uzupełniająca dla terenów MN - zabudowa usługowa,*

c) *maksymalna wysokość zabudowy do 12 m,*

d) *dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°,*

e) *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:*

- na terenach MN na 60%,
- na terenach RM na 50%,

f) *maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:*

- na terenach MN na 0,9,
- na terenach RM na 1,5,

g) *minimalny wskaźnik intensywności zabudowy na 0,01,*

h) *minimalna liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:*

- minimum 2 miejsca na każdy lokal mieszkalny, w tym miejsca w garażu,
- minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej usług.

4.¹Ustala się tereny oraz cechy i wskaźniki urbanistyczne zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego obejmując następujące działki lub ich części nr geodezyjne we wsiach:

Lp.	Miejscowość	Symbol terenu na rysunku studium	Nr działek geodezyjnych (cz. - część działki)	Uwarunkowania zabudowy terenu

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>1.</i>	<i>Lachówka</i>	<i>31 MN</i>	<i>46/2, 47/2</i>	<i>Należy uwzględnić istniejące urządzenia melioracyjne</i>
<i>2.</i>	<i>Wiercień Mały</i>	<i>32 MN</i>	<i>17</i>	
<i>3.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>33 MN</i>	<i>98/16</i>	
<i>4.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>34 MN</i>	<i>145/8</i>	
<i>5.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>35 MN</i>	<i>cz.238/20, cz. 238/21</i>	<i>lasy,</i>
<i>6.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>36 MN</i>	<i>cz. 238/22</i>	<i>ok.,0,8 ha, las,</i>
<i>7.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>37 MN</i>	<i>265/1, 265/4</i>	
<i>8.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>38 MN</i>	<i>320/6, 320/7</i>	<i>należy uwzględnić strefę ochronną ujęcia wody</i>
<i>9.</i>	<i>Rogawka</i>	<i>39 MN</i>	<i>cz.82/1</i>	<i>bez lasu, ok. 3,0 ha</i>
<i>10.</i>	<i>Rogawka</i>	<i>40 MN</i>	<i>cz. 149/2</i>	<i>ok. 0,4 ha – dopuszcza się zabudowę lotniskową</i>
<i>11.</i>	<i>Rogawka</i>	<i>41 MN</i>	<i>cz. 191/2</i>	<i>ok. 1,3 ha</i>
<i>12.</i>	<i>Słochy Annopolskie</i>	<i>42 MN</i>	<i>cz. 38/1</i>	<i>bez lasu</i>
<i>13.</i>	<i>Słochy Annopolskie</i>	<i>43 MN</i>	<i>41/5</i>	
<i>14.</i>	<i>Słochy Annopolskie</i>	<i>44 MN</i>	<i>41/10</i>	

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze.

15.	<i>Krupice</i>	<i>45 MN</i>	<i>cz. 859</i>	<i>bez lasu, ok. 0,28 ha</i>
16.	<i>Laskowszczyzna</i>	<i>46 MN</i>	<i>55</i>	<i>Należy uwzględnić sąsiedztwo drogi krajowej GP-19</i>
17.	<i>Baciki Średnie</i>	<i>47 MN</i>	<i>544</i>	
18.	<i>Baciki Średne</i>	<i>48 MN</i>	<i>cz. 261/2</i>	<i>ok. 0,15 ha, las</i>
19.	<i>Baciki Średnie</i>	<i>49 MN</i>	<i>9</i>	
20.	<i>Baciki Średnie</i>	<i>50 MN</i>	<i>51/13, 55/2</i>	
21.	<i>Baciki Średnie</i>	<i>51 MN</i>	<i>57</i>	
22.	<i>Baciki Bliższe</i>	<i>52 MN</i>	<i>45</i>	
23.	<i>Baciki Bliższe</i>	<i>53 MN</i>	<i>57</i>	
24.	<i>Baciki Bliższe</i>	<i>54 MN</i>	<i>56/2</i>	<i>Teren przylega do drogi wojewódzkiej Nr 693</i>
25.	<i>Baciki Bliższe</i>	<i>55 MN</i>	<i>cz. 62/2</i>	<i>bez lasu</i>
26.	<i>Baciki Bliższe</i>	<i>56 MN</i>	<i>341/2</i>	<i>Teren przylega do drogi wojewódzkiej Nr 693</i>
27.	<i>Anusin</i>	<i>57 MN</i>	<i>32/1</i>	
28.	<i>Anusin</i>	<i>58 MN</i>	<i>cz. 55/2</i>	
29.	<i>Anusin</i>	<i>59 MN</i>	<i>276/7, 276/8, 276/9</i>	<p><i>Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”.</i></p> <p><i>Należy uwzględnić przebieg sieci gazowej wysokiego ciśnienia Siemiatycze – Mielnik oraz linii energetycznej WN 110 kV relacji Siemiatycze – Adamowo</i></p>
30.	<i>Anusin</i>	<i>60 MN</i>	<i>cz. 287/4</i>	<i>ok. 0,3 ha. Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”</i>
31.	<i>Ogrodniki</i>	<i>61 MN</i>	<i>232</i>	<p><i>Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”,</i></p> <p><i>Korytarz Ekologiczny „Dolina Dolnego Bugu”,</i></p>

				<p><i>OSO (Natura 2000 – dyrektywa ptasia „Dolina Dolnego Bugu”</i></p> <p><i>Należy zachować istniejący na terenie drzewostan.</i></p>
32.	<i>Wólka Nadbużna</i>	<i>62 MN</i>	<i>197/2</i>	<p><i>Teren położony na pograniczu obszaru Dyrektywy Siedliskowej Natura 2000 PLH 140011 „Ostoja Nadbużańska”,</i></p> <p><i>OSO (Natura 2000 – dyrektywa ptasia „Dolina Dolnego Bugu”,</i></p> <p><i>Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu,”</i></p> <p><i>Korytarz Ekologiczny „Dolina Dolnego Bugu”</i></p>
33.	<i>Turna Duża</i>	<i>63 MN</i>	<i>cz. 269/2, cz. 269/3, cz. 269/4</i>	<p><i>Teren położony w pobliżu obszaru Dyrektywy Siedliskowej Natura 2000 PLH 140011 „Ostoja Nadbużańska”</i></p> <p><i>oraz w pobliżu OSO (Natura 2000 – dyrektywa ptasia) „Dolina Dolnego Bugu</i></p> <p><i>Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”</i></p> <p><i>Korytarz Ekologiczny „Dolina Dolnego Bugu”</i></p> <p><i>Należy uwzględnić przylegającą rzekę Kamionka z postulowaną 100 m strefą wolną od zabudowy</i></p>
34.	<i>Boratyniec Ruski</i>	<i>64 MN</i>	<i>213</i>	
35.	<i>Olendry</i>	<i>65 MN</i>	<i>cz. 98</i>	<i>Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”</i>

				<i>Korytarz Ekologiczny „Dolina Dolnego Bugu”, bez lasu</i>
36.	<i>Olendry</i>	<i>66 MN</i>	<i>100/3</i>	<i>Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu”</i> <i>Korytarz Ekologiczny „Dolina Dolnego Bugu”</i>
37.	<i>Szerszenie</i>	<i>67 MN</i>	<i>201</i>	
Wskaźniki urbanistyczne na wyznaczonych terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego oraz cechy zabudowy				
Rodzaj wskaźnika, cechy zabudowy		Minimalny		Maksymalny
<i>Wskaźnik intensywności zabudowy</i>		<i>0,01</i>		<i>0,8</i>
<i>Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej</i>		<i>40%</i>		<i>nie ustala się</i>
<i>Wysokość zabudowy</i>		<i>do 2 kondygnacji nadziemnych oraz dodatkowo z dopuszczeniem użytkowego poddasza</i>		
<i>Rodzaj dachu</i>		<i>dachy dwu lub wielospadowe</i>		
<i>Kąt nachylenia połaci dachowych</i>		<i>30°</i>		<i>45°</i>
<i>Liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:</i>		<i>a) minimum 2 miejsca na każdy lokal</i> <i>mieszkalny w tym miejsca w garażu</i> <i>b) minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50</i> <i>m² powierzchni użytkowej usług.</i> <i>c) miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, realizowanych w ramach projektowanych miejsc parkingowych, na parkingach przy terenach, usługowych, rzemieślniczych i przemysłowych nie mniej niż:</i> <i>- 1 stanowisko, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi 6 – 15,</i> <i>- 2 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi 16 – 40,</i>		

- 3 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit.b wynosi ponad 40.

5¹ Ustala się tereny oraz cechy i wskaźniki urbanistyczne zabudowy zagrodowej obejmując następujące działki lub ich części nr geodezyjny we wsiach:

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Symbol terenu na rysunku studium</i>	<i>Nr działek geodezyjnych</i>	<i>Uwarunkowania zabudowy terenu</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1.	Czartajew	26 RM	149/4	Należy uwzględnić istniejące urządzenia melioracyjne
2.	Czartajew	27 RM	221/6	
Wskaźniki urbanistyczne na wyznaczonych terenach zabudowy zagrodowej oraz cechy zabudowy				
Rodzaj wskaźnika, cechy zabudowy		Minimalny		Maksymalny
Wskaźnik intensywności zabudowy		0,01		0,9
Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej		40%		nie ustala się
Wysokość zabudowy		do 2 kondygnacji nadziemnych oraz dodatkowo z dopuszczeniem użytkowego poddasza		
Rodzaj dachu		dachy dwu lub wielospadowe		
Kąt nachylenia połaci dachowych		30°		45°
Liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:		a) minimum 2 miejsca na każdy lokal mieszkalny w tym miejsca w garażu		

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze.

4.3. Kierunki przekształceń i rozwoju usług

4.3.1. Obsługa ludności na poziomie ponadpodstawowym

w zakresie: szkolnictwa średniego, lecznictwa zamkniętego i specjalistycznego, kultury, sportu kwalifikowanego, specjalistycznego handlu i rzemiosła, administracji samorządowej, obsługi finansowej ubezpieczeń i innych, realizowana będzie w mieście Siemiatycze. Prognozuje się, że asortyment i poziom tych usług w wyniku utworzenia powiatu powinien wzrastać.

Na terenie gminy obsługę ludności zabezpieczą Zespół Szkół Rolniczych w Czartajewie oraz Państwowe Prewentorium Przeciwgruźlicze w Blacikach Średnich.

4.3.2. Obsługa ludności w zakresie podstawowych usług komunalnych: oświaty, zdrowia, kultury i sportu oraz innych usług, pozostanie generalnie na obecnym poziomie ilościowym, wobec malejącej liczby ludności. Podstawowym problemem będzie utrzymanie istniejących urządzeń w dobrym stanie technicznym oraz podnoszenie jakości ich wyposażenia. Niektóre obiekty i urządzenia z braku użytkownika mogą być zamienione na inny sposób użytkowania.

Rozwój turystyki na terenie gminy wymagać będzie rozszerzenia zakresu istniejących usług, a także rozwój nowych urządzeń usługowych, zwłaszcza w zakresie: bazy noclegowej, informacji turystycznej, handlu, gastronomii, rzemiosła.

Główne zadania w zakresie usług podstawowych komunalnych to:

- a) Zabezpieczenie w budżetach gminy odpowiednich środków finansowych na utrzymanie, modernizację i rozbudowę urządzeń obsługi ludności:
- szkół podstawowych w miejscowościach: Czartajew, Cecele, Klekotowo, Kłopoty Bujny, Szerszenie, Tołwin,
 - szkoły gimnazjalnej,
 - Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w miejscowości Siemiatycze Stacja,
 - świetlic wiejskich w miejscowościach: Czartajew, Klekotowo, Krupice, Rogawka, Romanówka, Kajanka, Anusin, Baciki Dalsze, Baciki Średnie, Boratyniec Ruski, Szerszenie, Słochy Annopolskie,
 - boisk sportowych w miejscowościach: Czartajew, Kajanka, Szerszenie,
 - remiz OSP w miejscowościach: Baciki Średnie, Kłopoty Bujny, Krupice, Ogrodniki, Słochy Annopolskie, Tołwin.
- b) Tworzenie warunków do zagospodarowania nieużytkowanych obiektów i terenów usługowych pod kątem rozszerzenia funkcji użytkowej oraz zmiany przeznaczenia w zależności od potrzeb i warunków przyrodniczych i urbanistycznych.

Przedmiotem zmiany przeznaczenia mogą być obiekty i tereny ujęte w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy, znajdujące się w następujących miejscowościach:

- Baciki Średnie, teren 3UO,
- Boratyniec Ruski, teren 11 UG,
- Krasowicze Jagielki, teren 3 UO,
- Wiercień, teren 2 UO i 6 UI,
- Słochy Annopolskie, teren 3 UO.

4.3.3. Obiekty i urządzenia usługowe pozostałe

Zakłada się utrzymanie istniejących obiektów i urządzeń oraz podniesienie standardu świadczonych usług. Przewiduje się także rozwój innych obiektów i urządzeń usługowych w zależności od zapotrzebowania.

Główne zadania to:

- a) Tworzenie warunków do utrzymania i modernizacji:
- świetlic w miejscowościach: Cecele, Grzyby, Klukowo, Kłopoty Bańki, Ogrodniki, Skiwy Małe, Tołwin, Wiercień Duży, Baciki Bliższe,

- urzędów pocztowych w miejscowościach: Baciki Średnie, Czartajew, Krupice, Siemiatycze Stacja, Skiwy Duże,
- obiektów noclegowych turystyczno-wypoczynkowych w Wólce Nadbużnej,
- sklepów w miejscowościach: Anusin, Baciki Średnie, Czartajew, Klekotowo, Kłopoty Stanisławy, Krupice, Ogrodniki Rogawka (2), Słochy Annopolskie, Skiwy Duże, Siemiatycze Stacja, Tołwin, Turna Duża, Wiercień Duży, Wólka Nadbużna,
- obiektów sakralnych w miejscowościach: Boratyniec Ruski, Kłopoty Stanisławy, Rogawka,
- cmentarzy w miejscowościach: Kłopoty Stanisławy i Rogawka.

b) Tworzenie warunków do rozwoju nowych urządzeń i obiektów usługowych z zakresu:

- handlu , gastronomii i rzemiosła oraz urządzeń turystyki i wypoczynku na terenach w rejonie wsi Wólka Nadbużna, **Anusin, Krupice,**
- placówek opieki społecznej w celu zabezpieczenia godziwych warunków życia mieszkańcom pozbawionym opieki rodzinnej,
- innych urządzeń usługowych wynikających z zapotrzebowania i napływających ofert.

Przygotowanie terenów pod nowe usługi wymagać będzie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4.3.4. Zasady zagospodarowania terenów o funkcji usługowej

Dla terenów zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczonych na rysunku studium symbolem U/MN, obejmujących część lub całość działek we wsiach:

- Turna Mała: 43,**
- Wiercień Mały: 118/1, 118/8, 118/9,**
- Baciki Bliższe: 131/3, 131/5, 131/6, 341/3,**
- Słochy Annopolskie: 20, 28/10,**
- Boratyniec Lacki: 144/1,**
- Anusin: 292/2,**
- Rogawka: 185,**

ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- funkcja podstawowa - zabudowa usługowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,**
- maksymalna wysokość zabudowy do 12 m,**
- dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°,**
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na 40%,**
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy na 1,5,**
- minimalny wskaźnik intensywności zabudowy na 0,01,**
- minimalna liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:**
 - minimum 2 miejsca na każdy lokal mieszkalny, w tym miejsca w garażu,**
 - **minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej usług.**

4.3.5^{1 i 2} Ustala się tereny oraz cechy i wskaźniki urbanistyczne zabudowy usługowej, rzemieślniczej i przemysłowej z dopuszczeniem zabudowy i mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmując następujące działki lub ich części nr geodezyjne we wsiach:

		Symbol terenu na rysunku studium		
--	--	----------------------------------	--	--

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>		<i>Nr działek geodezyjnych</i> <i>(cz. – część działki)</i>	<i>Uwarunkowania zabudowy terenu</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>1.</i>	<i>Romanówka</i>	<i>16 UM</i>	<i>cz. 207</i>	<i>bez zabudowy przemysłowej, ok. 1.0 ha, bez lasu, Korytarz Ekologiczny Puszcza Biała – Puszcza Białowieska</i>

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze.

<i>2.</i>	<i>Czartajew</i>		<i>cz. 133/7</i>	<i>Należy uwzględnić istniejące rowy melioracyjne RG i RG1</i>
<i>3.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>18 UPM</i>	<i>265/5</i>	
<i>4.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>19 UPM</i>	<i>317/41</i>	
<i>5.</i>	<i>Czartajew</i>	<i>20 UPM</i>	<i>534</i>	<i>Należy uwzględnić sąsiedztwo drogi krajowej GP-19 oraz sąsiedztwo planowanej drogi ekspresowej S 19</i>
<i>6.</i>	<i>Baciki Bliższe</i>	<i>21 UPM</i>	<i>cz. 149/2</i>	<i>ok. 1,0 ha</i>
<i>7.</i>	<i>Słochy Annopolskie</i>	<i>22 UPM</i>	<i>54/4</i>	<i>Należy uwzględnić sąsiedztwo drogi krajowej GP-62 oraz istniejący rów melioracyjny RG38. Bezpośrednie sąsiedztwo OSO (Natura 2000 – dyrektywa ptasia) „Dolina Dolnego Bugu”</i>
<i>8.</i>	<i>Klukowo²</i>	<i>23 UP</i>	<i>103</i>	<i>Przeznaczenie terenu pod budowę strzelnicy sportowej wraz z zapleczem i pełną infrastrukturą z dopuszczeniem przemysłu, składów, rzemiosła, usług (w tym biurowych)</i> <i>Należy uwzględnić ochronę środowiska przed hałasem,:</i> <i>a) poziom hałasu przenikającego do środowiska nie może przekraczać dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych przepisami o ochronie i kształtowaniu środowiska.</i> <i>b)zachowanie min. 150 m odległości źródła hałasu (stanowiska strzelniczego) od budynków mieszkalnych,</i> <i>c) stosowanie ekranów akustycznych, np. sztucznych przegród lub odpowiednich nasadzeń drzew i krzewów</i>

Wskaźniki urbanistyczne na wyznaczonych terenach zabudowy usługowej, przemysłowej i mieszkaniowej jednorodzinnej

<i>Rodzaj wskaźnika, cechy zabudowy</i>	<i>Minimalny</i>	<i>Maksymalny</i>
<i>Wskaźnik intensywności zabudowy usługowo-mieszkaniowej i przemysłowej</i>	<i>0,01</i>	<i>1,5</i>
<i>Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej terenów zabudowy usługowo-mieszkaniowej i przemysłowej</i>	<i>25%</i>	<i>nie ustala się</i>
<i>Wysokość zabudowy usługowo-mieszkaniowej i przemysłowej</i>		

	<i>do 12 m</i>	
<i>Rodzaj dachu zabudowy usługowo-mieszkaniowej i przemysłowej</i>	<i>dostosowany do potrzeb technologicznych</i>	
<i>Wskaźnik intensywności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wydzielonych działkach</i>	<i>0,01</i>	<i>0,8</i>
<i>Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wydzielonych działkach</i>	<i>40%</i>	<i>nie ustala się</i>
<i>Wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wydzielonych działkach</i>	<i>do 2 kondygnacji nadziemnych oraz dodatkowo z dopuszczeniem użytkowego poddasza</i>	
<i>Rodzaj dachu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wydzielonych działkach</i>	<i>dachy dwu lub wielospadowe</i>	
<i>Kąt nachylenia połaci dachowych zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wydzielonych działkach</i>	<i>30°</i>	<i>45°</i>
<i>Liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:</i>	<p><i>a) minimum 2 miejsca na każdy lokal mieszkalny w tym miejsca w garażu</i></p> <p><i>b) minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej usług i przemysłu.</i></p> <p><i>c) miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, realizowanych w ramach projektowanych miejsc parkingowych, na parkingach przy terenach, usługowych, rzemieślniczych i przemysłowych nie mniej niż:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- 1stanowisko, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi 6 – 15,</i> <i>- 2stanowiska, jeżeli liczba stanowisk yznaczonych pod lit. b wynosi 16 – 40,</i> <i>- 3stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi ponad 40</i> 	

² *Uchwała Nr X/114/2019 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 30 października 2019 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze*

5. KIERUNKI ROZWOJU EKONOMICZNEGO GMINY

5.1. Tworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i jego otoczenia

1) Ochrona i poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wymagać będzie:

- a) kontynuacji regulacji stosunków wodnych na gruntach ornych i użytkach zielonych przeznaczonych w studium do celów produkcji rolniczej, które wymagają tych zabiegów i gwarantują racjonalne wykorzystanie ponoszonych nakładów,
- b) ochrony systemów drenażowych i melioracyjnych przed zniszczeniem lub dewastacją w trakcie ewentualnych działań inwestycyjnych w sferze infrastruktury technicznej ponadlokalnej,
- c) ochrony kompleksów wartościowych gruntów przed przeznaczeniem na cele nierolnicze,
- d) ekologizacji produkcji rolniczej poprzez zwiększenie udziału nawożenia organicznego na terenach posiadających najkorzystniejsze warunki do produkcji zdrowej żywności,
- e) eliminacji zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza.

2) Poprawa struktury własnościowej obszarów rolnych i rozlogów gospodarstw rolnych poprzez:

- a) sukcesywne prowadzenie scaleń i wymianę gruntów oraz poprawę rozlogów prężnych ekonomicznie (rozwojowych) gospodarstw rolnych indywidualnych,
- b) zbywanie na korzystnych dla nabywców warunkach, gruntów i nieruchomości rolnych skarbu państwa i komunalnych, przewidzianych w studium do użytkowania rolniczego,
- c) wspieranie doradztwem i instrumentami fiskalnymi (np. karencje i sprzedaż ratalna) rozwoju specjalistycznych i rozwojowych gospodarstw rolnych,
- d) tworzenie warunków do zwiększenia zatrudnienia pozarolniczego w gminie dla nadwyżek siły roboczej, powstających w wyniku zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych i postępu technicznego w rolnictwie.

3) Wspieranie rozwoju otoczenia rolnictwa w zakresie mechanizacji prac

rolniczych, zaopatrzenia w środki produkcji, zbytu produkcji rolniczej oraz przetwórstwa rolniczego poprzez:

- a) tworzenie warunków do utrzymania istniejących urządzeń obsługi rolnictwa:
 - zlewni mleka w miejscowościach: Anusin, Baciki Bliższe, Boratyniec Lacki, Cecele, Grzyby Orzepy, Klekotowo, Kłopoty Stanisławy, Leszczka, Ogrodniki, Rogawka, Słochy Annapolskie, Skiwy Duże, Tołwin, Wiercień Duży.
 - bazy magazynowej Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" w Siemiatyczach Stacji;
 - punkt skupu żywca Okręgowego Przedsiębiorstwa Przemysłu Mięsnego w Siemiatyczach Stacji.
- b) stosowanie priorytetów i ulg podatkowych na rzecz rolnictwa.

4) Podnoszenie poziomu technologii produkcji rolniczej i warunków zamieszkiwania na wsi poprzez:

- a) rozwój wyposażenia wsi w urządzenia infrastruktury technicznej: wodociągowej i kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowniczej, telekomunikacyjnej oraz usuwania i utylizacji odpadów,
- b) utrzymanie istniejących urządzeń obsługi ludności i podnoszenie ich standardu, w celu podniesienia jakości świadczonych usług w zakresie: oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu, bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
- c) tworzenia warunków do powstawania nowych usług,
- d) poprawę stanu dróg na terenie gminy, zarówno o znaczeniu ponadgminnym, jak też dróg gminnych i polnych.

5¹⁾ Wyznacza się we wsi Krasewice Czerepy teren oznaczony na rysunku studium symbolem R z przeznaczeniem pod uprawy rolne, obejmujący działki leśne nr geodezyjne 54 i 55.

5.2. Kierunki rozwoju przemysłu, rzemiosła produkcyjnego, składownictwa, budownictwa i transportu odbywać się będą z wykorzystaniem w szczególności:

- niezagospodarowanego majątku trwałego, zwłaszcza obiektów i terenów stanowiących własność komunalną,
- lokalnych surowców: mineralnych, drzewnych i rolniczych,
- możliwości rozwiniętego układu kolejowego.

1) **Racjonalne wykorzystanie zagospodarowanego majątku trwałego i terenów budowlanych** dotyczyć może w szczególności:

- a) baz Spółdzielni Kółek Rolniczych w miejscowościach : Kłopoty Stanisławy (4 RPU), Tołwin (2 RPU), Baciki Bliższe (4 RPU), Słochy Annopolskie (2 RPU), Rogawka (8 RPU), Czartajew (7 RPU),
- b) ewentualnie obiektów i terenów byłych szkół podstawowych w miejscowościach Baciki Średnie (3 UO), Krasowicze Jagielki (3 UO), Słochy Annopolskie (3 UO), Wiercień (2 UO),
- c) wyznaczonych w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy, terenów przemysłowych i składowych w miejscowościach: Siemiatycze Stacja (5 S, 9 S, 10 S 14), Anusin (5 PS), Baciki Średnie (7), Słochy Annopolskie (9 PU).

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze

Wymagać to będzie rozszerzenia - zmiany formy użytkowania terenów poprzez opracowanie nowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2) **Wykorzystanie udokumentowanych i potencjalnych złóż surowców mineralnych** (żwirów i piasków) do celów produkcji materiałów budowlanych, budownictwa i modernizacji dróg. Dotyczyć to będzie:

- a) terenów eksploatacji kruszywa (kopalnia żwiru) w rejonie wsi Anusin,
- b) wyrobisk eksploatacji kruszywa naturalnego grubego (piasek ze żwirem, żwir) położonych w miejscowościach: Kłopoty - Bujny, Krasowicze, Czerepy, Skiwy Małe, Krupice, Rogawka, Słochy Annopolskie, Annopol, Romanówka i Ossolin,
- c) terenów eksploatacji piasków położonych w obrębie wsi: Skiwy, Słochy Annopolskie i Słowiczyn,
- d) obszarów perspektywicznego występowania kruszywa naturalnego grubego i drobnego na potrzeby lokalne w obrębie wsi Kłopoty Bujny, Rogawka (2), Romanówka, Krupice, Słochy Annopolskie, Kajanka, Siemiatycze Stacja, Klekotowo,
- e) 65 punktów eksploatacji kruszywa naturalnego, z których znaczna część jest wyeksploatowana.
- f) *terenów eksploatacji powierzchniowej PE we wsiach Krupice, Anusin, Rogawka, Romanówka i Słochy Annopolskie.*
- g) *^{1#} terenu powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych oznaczonego na rysunku studium symbolem 1 PG we wsi Rogawka, obejmującego działki nr geodezyjne: 260/6, część 261/1, część 261/2 – z wyłączeniem zabudowy zagrodowej; na terenie występują lasy*

Główne zadania w zakresie złóż surowców mineralnych to:

- sukcesywne dokumentowanie złóż potencjalnych,
- wyznaczanie terenów udokumentowanych złóż w trybie planowania miejscowego,
- rekultywacji wyrobisk wyeksploatowanych oraz o słabej jakości surowca.

3) **Zasady zagospodarowania terenów produkcyjnych**

Dla terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczonych na rysunku symbolem P, obejmujących część lub całość działek we wsi Słochy Annopolskie: 691, 692, 210/2, 210/9, 210/14, ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- a) *funkcja podstawowa - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, w tym również budynków służących gospodarce rolnej (budynków produkcyjnych, gospodarczych i inwentarsko-składowych),*

funkcja uzupełniająca - funkcja mieszkaniowa (lokale mieszkalne, budynki

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze

- b) *mieszkalne) stanowiąca nie więcej niż 20% powierzchni użytkowej budynków,*
- c) *maksymalna wysokość zabudowy do 10 m,*
- d) *dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°,*

- e) *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na 40%,*
- f) *maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy na 1,0,*
- g) *minimalny wskaźnik intensywności zabudowy na 0,01,*
- h) *minimum 1 miejsce parkingowe na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej budynków, realizowane w granicach własnych nieruchomości.*

4) *Zasady zagospodarowania terenów eksploatacji powierzchniowej*

Dla terenów eksploatacji powierzchniowej oznaczonych na rysunku symbolem PE i PG¹, obejmujących część lub całość działek we wsiach:

•Krupice: 147/3, 147/6, 147/7, 161/1, 162, 167/3, 169, 170, 171/1,

•Anusin: 74/2,

•Rogawka: 258, 45/4, 45/5, 45/6,

•Romanówka: 287/5,

•Słochy Annopolskie: 47/2, 47/3,

•¹Rogawka – teren 1 PG, obejmujący działki lub ich części nr geodezyjny 260/6, 261/1, 261/2,

ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu:

a) *funkcja podstawowa - powierzchniowa eksploatacja surowców,*

b) *obiekty wymagające wyznaczenia w złożu kopaliny filara ochronnego to budynki, drogi oraz podziemne i naziemne elementy infrastruktury technicznej.*

5) ¹ *Ustala się tereny oraz cechy i wskaźniki urbanistyczne zabudowy przemysłowej, usługowej, składowej, magazynowej obejmując następujące działki lub ich części nr geodezyjny we wsiach :*

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Symbol terenu na rysunku studium</i>	<i>Nr działek geodezyjnych (cz.- część działki)</i>	<i>Uwarunkowania zabudowy terenu</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>1.</i>	<i>Wiercień Mały</i>	<i>3 P</i>	<i>cz. 94/1</i>	<i>Należy uwzględnić sąsiedztwo drogi krajowej GP-19, istniejące drenowanie oraz pobliską rzekę Mahomet, bez lasu</i>
<i>2.</i>	<i>Siemiatycze Stacja</i>	<i>4 P</i>	<i>335</i>	
<i>Wskaźniki urbanistyczne na wyznaczonych terenach zabudowy, przemysłowej</i>				

¹ *Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze*

<i>Rodzaj wskaźnika, cechy zabudowy</i>	<i>Minimalny</i>	<i>Maksymalny</i>
<i>Wskaźnik intensywności zabudowy</i>	<i>0,01</i>	<i>1,5</i>
<i>Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej</i>		<i>nie ustala się</i>

	25%
Wysokość zabudowy	do 12 m
Rodzaj dachu zabudowy	dostosowany do potrzeb technologicznych
Liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:	<p>a) minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej usług i przemysłu.</p> <p>b) miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, realizowanych w ramach projektowanych miejsc parkingowych, na parkingach przy terenach, usługowych, rzemieślniczych i przemysłowych nie mniej niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 stanowisko, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. a wynosi 6 – 15, - 2 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. a wynosi 16 – 40 - 3 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. a wynosi ponad 40.

6) ¹Wyznacza się tereny pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w postaci ogniw fotowoltaicznych, w tym o mocy przekraczającej 100 kW, a także strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, oznaczone na jednolitym rysunku studium (kierunki) symbolem E, obejmujące następujące działki lub ich części nr geodezyjny we wsiach:

a) teren 1 E we wsi Kłopoty Bujny, obejmujący część działki nr geodezyjny 55 o powierzchni ok. 5,0 ha, w tym tereny leśne,

b) teren 2E we wsi Kłopoty Stanisławy, obejmujący działki lub ich części nr geodezyjny 7/2 i 9,

c) teren 3E we wsi Kłopoty Stanisławy, obejmujący działki lub ich części nr geodezyjny 133 i 134 – z wyłączeniem zabudowy zagrodowej,

Na terenach oznaczonych symbolami E ustala się kierunki, zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów w sposób następujący:

- należy uwzględnić wymagania przepisów szczególnych w zakresie ochrony środowiska i przyrody w szczególności: zapewnić przestrzeganie norm hałasu w środowisku

- wszelkie projektowane obiekty o wysokości równej i większej od 50 m. n.p.t. muszą być zgłaszane do Szefostwa Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, każdorazowo przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.
- w świetle art. 65, ust.1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U z 2015 r. poz.469 z późn. zm.) zabrania się niszczenia lub uszkodzania urządzeń wodnych; w przypadku zlokalizowania inwestycji na terenie, gdzie występuje drenowanie oraz rowy melioracyjne (Kłopoty Bujny – dz. 55 – rowy B 6 i B 6/1; Kłopoty Stanisławy- dz. 133 i 134 - rowy R 38 i R 13) należy opracować projekt przebudowy urządzeń, który należy uzgodnić z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych,
- inwestowanie w granicach zabytków archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków powinno odbywać się na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.),
- w przypadku odkrycia – podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku i Wójta Gminy,
- wyłącza się z terenów przeznaczonych pod urządzenia wytwarzające energię tereny przeznaczone w studium pod urządzenia infrastruktury technicznej,
- wprowadza się możliwość tymczasowych utwardzeń powierzchni, związanych z budową i eksploatacją urządzeń wytwarzających energię oraz możliwość realizacji infrastruktury związanej z nimi (linie SN, stacje transformatorowe, drogi, zabudowa gospodarcza związana z urządzeniami),

¹ Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze

- do czasu realizacji urządzeń wytwarzających energię dopuszcza się rolnicze i leśne wykorzystanie terenu,
- zakazuje się lokalizowania budowli rolniczych oraz innej zabudowy nie związanej z urządzeniami wytwarzającymi energię a także nowych zalesień i zadrzewień,
- szczegółowe lokalizacje inwestycji oraz sposób zagospodarowania terenu, a także strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, które powinny mieścić się w granicach terenu przeznaczonego na ten cel, określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
- dla terenów elektrowni fotowoltaicznych ustala się następujące wskaźniki

urbanistyczne:

Wskaźniki urbanistyczne na wyznaczonych terenach zabudowy przemysłowej pod elektrownie fotowoltaiczne (E)		
Rodzaj wskaźnika, cechy zabudowy	Minimalny	Maksymalny
Wskaźnik intensywności zabudowy	0,01	1,5

Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej	25%	nie ustala się
Wysokość zabudowy	do 12 m	
Rodzaj dachu zabudowy	dostosowany do potrzeb technologicznych	
Liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:	<p>a) minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50</p> <p>m² powierzchni użytkowej usług i przemysłu.</p> <p>b) miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, realizowanych w ramach projektowanych miejsc parkingowych, na parkingach przy terenach, usługowych, rzemieślniczych i przemysłowych nie mniej niż:</p>	

- 1 stanowisko, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. a wynosi 6 – 15,

- 2 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk

wyznaczonych pod lit. a wynosi 16 – 40,

- 3 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. a wynosi ponad 40.

5.3. Kierunki rozwoju gospodarki leśnej

- i) Wykorzystanie lasów do produkcji surowca drzewnego - głównie na potrzeby własne ludności, a także na potrzeby gospodarcze kraju.
- j) Rozwój zbieractwa runa leśnego na potrzeby konsumpcyjne miejscowej ludności, a także na potrzeby rynku, jako źródło dodatkowych sezonowych dochodów.
- k) Zwiększenie powierzchni poprzez zalesienie marginalnych terenów rolniczych, co wymagać będzie współpracy gminy z samorządem wojewódzkim i administracją leśną, w zakresie pozyskiwania środków budżetu centralnego na ten cel.
- l) **Zasady zagospodarowania terenów zalesień**

Dla terenów zalesień oznaczonych na rysunku symbolem ZL, obejmujących część lub całość działek we wsiach:

- Kłopoty Bujny: 37/1, 38, 270,
- Krasewicze Czerepy: 23/1, 58,
- Krasewicze Stare: 88,
- Wyromiejki: 59, 112/2,
- Romanówka: 373, 446, 368, 380, 23/1, 23/3, 23/10, 23/11, 23/13,
- Wólka Biszewska: 68, 101,
- Boratyniec Ruski: 230, 13,
- Baciki Średnie: 389,
- Słochy Annopolskie: 26/2, 26/3, 30/1,
- Ossolin: 97/4, 100, 101/4,
- Kajanka: 260, 291,

ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- funkcja podstawowa - tereny zalesień
- dopuszcza się jedynie obiekty związane z gospodarką leśną oraz obiekty niewymagające pozwolenia na budowę,
- dla zabudowy związanej z gospodarką leśną ustala się:
 - wysokość zabudowy do 9 m,

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 50%,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy na 0,7,
- minimalny wskaźnik intensywności zabudowy na 0,001,
- kąt nachylenia dachu do 45°,

•dopuszczenie realizacji innych budowli związanych z gospodarką leśną i turystyką.

l) ¹ ustala się tereny do zalesienia oraz cechy i wskaźniki urbanistyczne zabudowy obejmując następujące działki lub ich części nr geodezyjny we wsiach:

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Symbol terenu na rysunku studium</i>	<i>Nr działek geodezyjnych</i> <i>(cz. – część działki)</i>	<i>Uwarunkowania zalesienia i zabudowy terenu</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1.	Wiercień Mały	23 ZL	102/1	Należy uwzględnić istniejące rowy melioracyjne R 33 i R 33/2
2.	Wiercień Mały	24 ZL	104, 105	
3.	Wiercień Mały	25 ZL	113, 114, 115	Należy uwzględnić istniejące drenowanie
4.	Wiercień Mały	26 ZL	120/1	Należy uwzględnić istniejące rowy melioracyjne RG i RG 1
5.	Wiercień Mały	27 ZL	147/3, 147/5	Należy uwzględnić istniejące drenowanie
6.	Tołwin	28 ZL	cz. 122/1, 122/2, 122/3	Korytarz Ekologiczny Puszcza Biała – Puszcza Białowieska
7.	Tołwin	29 ZL	131	Korytarz Ekologiczny Puszcza Biała – Puszcza Białowieska
8.	Kajanka	30 ZL	63/5	

Wskaźniki urbanistyczne dla zabudowy na terenach leśnych

<i>Rodzaj wskaźnika, cechy zabudowy</i>	<i>Minimalny</i>	<i>Maksymalny</i>
<i>Wskaźnik intensywności zabudowy</i>	<i>0,01</i>	<i>0,7</i>
<i>Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej</i>	<i>50%</i>	<i>nie ustala się</i>
<i>Wysokość zabudowy</i>	<i>do 2 kondygnacji oraz dodatkowo z dopuszczeniem użytkowego poddasza</i>	
<i>Rodzaj dachu zabudowy</i>	<i>dachy dwu lub wielospadowe</i>	
<i>Kąt nachylenia połaci dachowych</i>	<i>30°</i>	<i>45°</i>

<p>Liczba miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości:</p>	<p>a) minimum 2 miejsca na każdy lokal</p> <p>mieszkalny w tym miejsca w garażu</p> <p>b) minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50</p> <p>m² powierzchni użytkowej usług,</p> <p>c) miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, realizowanych w ramach projektowanych miejsc parkingowych, na parkingach przy terenach, usługowych, rzemieślniczych i przemysłowych nie mniej niż:</p> <p>- 1 stanowisko, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi 6 – 15,</p> <p>- 2 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi 16 – 40,</p> <p>- 3 stanowiska, jeżeli liczba stanowisk wyznaczonych pod lit. b wynosi ponad 40.</p>
--	--

¹ **Uchwała Nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze**

Inne warunki zagospodarowania terenów	Dopuszcza się zagospodarowanie i zabudowę terenów zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788) oraz art. 2. ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161.).
---------------------------------------	--

5.4. **Rozwój urządzeń turystyki**

Walory środowiska przyrodniczego, w szczególności dolina rzeki Bug, która została objęta statutem Obszaru krajobrazu Chronionego, stwarzają możliwości rozwoju wypoczynku i turystyki jako dodatkowego czynnika rozwoju gminy i powiększenia jej budżetu.

1) **Formy użytkowania rekreacyjnego** możliwe do rozwoju w gminie to:

- wypoczynek pobytowy sezonowy, w tym agroturystyka,
- wypoczynek codzienny i świąteczny,
- turystyka krajoznawcza i kwalifikowana: (turystyka piesza, motorowa, rowerowa, wodna (kajakarstwo) wędkarstwo.

2) **Formy zagospodarowania rekreacyjnego** odpowiadające formom użytkowania rekreacyjnego przewidywane do dalszego rozwoju:

- obiekty turystyczno-wypoczynkowe, zlokalizowane w Wólce Nabużnej istniejące, z występującymi możliwościami terenowymi do rozbudowy bazy rekreacyjnej,
- tereny masowego wypoczynku codziennego świątecznego nad rzeką Bug jako zgrupowanie urządzeń obsługi (kąpielisko, urządzenia gastronomiczne, tereny plażowe i rekreacyjno-sportowe) oraz nad zbiornikiem wodnym w Czartajewie,
- zakwaterowanie w pomieszczeniach prywatnych w siedliskach rolniczych (agroturystyka) oraz letniska indywidualne w opuszczonych siedliskach a

także na terenach dopuszczonych na ten cel w zabudowie siedliskowej w miejscowościach: Wólka Nadbużna, Słochy Annapolskie, Ogrodniki, Klekotowo, Turna Mała, Turna Duża, Olendry, Anusin, **Krupice**.

4) **Instrumenty polityki przestrzennej** na rzecz rozwoju turystyki i wypoczynku w gminie to:

- sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów wyznaczonych w studium na cele turystyki i wypoczynku we wsi Wólka Nadbużna,
- budowa infrastruktury technicznej w miejscowościach przewidywanych do
Anusin, Klekotowo, Turna Mała, Turna Duża, Olendry.

5) **Zasady zagospodarowania terenów zabudowy usług turystyki i zabudowy rekreacji indywidualnej**

Dla terenu zabudowy usług turystyki i zabudowy rekreacji indywidualnej

oznaczonego na rysunku studium symbolem UT/ML, obejmującego działkę nr 211 we wsi Krupice, ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- funkcja podstawowa - zabudowa usług turystyki i zabudowa rekreacji indywidualnej,
- funkcja uzupełniająca - tereny zieleni, tereny usług sportu i rekreacji,
- maksymalna wysokość zabudowy do 12 m,
- dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na 20%,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy na 1,5,

- *minimalny wskaźnik intensywności zabudowy na 0,01,*
- *minimalną liczbę miejsc parkingowych realizowanych w granicach własnych nieruchomości według następujących wskaźników:*
 - *minimum 2 miejsca na każdy budynek rekreacji indywidualnej, w tym miejsca w garażu,*
 - *minimum 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej usług.*

5.5. Obszary przekształceń przestrzennych

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno-gospodarczych i innych - znanych obecnie zamierzeń inwestycyjnych instytucji gospodarczych, stwarzają przesłanki do wyróżnienia obszarów na terenie gminy, które ulegną zasadniczym przekształceniom przestrzennym. Nawet niewielkie zmiany wynikające z zamierzonych działań gminy w zakresie rozwoju społeczno -gospodarczego w okresie perspektywicznym spowodują pewne punktowe lub liniowe przekształcenia przestrzenne w miejscowościach, gdzie wystąpi jakikolwiek ruch budowlany, czy powstanie nowej działalności gospodarczej.

Przekształcenia te wynikają z zakładanego w studium rozwoju poszczególnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

Szczególnym przekształceniom ulegną następujące obszary:

- a) tereny przewidziane pod zabudowę produkcyjno-usługową we wsiach: Siemiatycze Stacja, Anusin, Czartajew i Leszczka,
- b) tereny przewidziane pod zabudowę zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną we wsiach: Kłopoty Stanisławy, Kłopoty Bujny, Krasewicze Czerepy, Krasewicze Jagielki, Stare Krasewicze, Skiwy Duże, Wiercień Duży,

Czartajew, Cecele, Rogawka, Krupice, Klekotowo, Słochy Annopolskie, Tołwin, Romanówka, Baciki Średnie, Baciki Bliższe, Kajanka, Boratyniec Ruski, Szerszenie, Siemiatycze Stacja, Anusin i Turna Duża,
- c) tereny wyznaczone pod urządzenia i obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe we wsiach: Wólka Nadbużna, Turna Mała, Ogrodniki i Słochy Annopolskie,
- d) obszary projektowanych inwestycji drogowych w tym ścieżek rowerowych i infrastruktury technicznej,
- e) tereny powierzchniowej eksploatacji surowców, które po ich wyeksploatowaniu powinny być zrekultywowane w kierunku leśnym,
- f) tereny zabytków archeologicznych, które mogą być przedmiotem badań,
- g) tereny położone przy ciągach dróg krajowych i wojewódzkich, gdzie dopuszcza się rozwój urządzeń obsługi turystów i komunikacji,
- h) obszary rolne, które w wyniku przekształcenia rolnictwa mogą ulec przeobrażeniu co do wielkości gospodarstw rolnych, jak też struktury upraw,
- i) obszary leśne, które w wyniku dolesień mogą spowodować przeobrażenia przestrzenne i krajobrazowe.

6. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI

Gmina Siemiatycze obsługiwana będzie siecią dróg, linią kolejową i komunikacją autobusową.

6.1. Sieć drogowa

6.1.1. Struktura funkcjonalna dróg publicznych

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668) wprowadzającej zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 60 z późniejszymi zmianami), art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz. U. Nr 160, poz. 1071) na obszarze gminy są następujące drogi publiczne:

a) Drogi krajowe:

- Nr 19 o przebiegu i parametrach określonych w punkcie 6.1.1.1. "uwarunkowań studium",
- Nr 637 o przebiegu Węgrów - Drohiczyn - droga 19 (Anusin) o parametrach technicznych określonych w punkcie 6.1.1.1. "uwarunkowań studium",

b) Drogi wojewódzkie:

- Nr 637 droga 19 (Anusin) - Radziwiłłówka - granica państwa o parametrach technicznych określonych w punkcie 6.1.1.1. "uwarunkowań studium",
- Nr 690 o przebiegu i parametrach technicznych określonych w punkcie 6.1.1.1. "uwarunkowań studium",
- Nr 693 o przebiegu i parametrach technicznych określonych w punkcie 6.1.1.1. "uwarunkowań studium".

c) Drogi powiatowe (byłe wojewódzkie):

Wykaz dróg jak w punkcie 6.1.1.2. "uwarunkowań studium".

d) Drogi gminne:

Wykaz dróg jak w punkcie 6.1.1.3. "uwarunkowań studium".

6.1.2. Drogi krajowe i wojewódzkie

- 1) Prognoza ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich (byłych krajowych) na podstawie pomiarów ruchu w 1995 r. przedstawia się następująco:

Nr 19	1995	2000	2005	2010	2015
Dziadkowie -					
Siemiatycze	1800	2300	2800	3300	3800
m. Siemiatycze	4900	6500	8100	9600	11200
Siemiatycze - granica państwa	2400	3200	4000	4700	5500
Nr 637					
Drohiczyn - droga 19	1300	1600	2000	2300	2700
Droga 19 -					
Radziwiłłówka	600	800	1000	1200	1400
Nr 690 Skiwy -	1000	1300	1700	2000	2300
Siemiatycze					
Nr 693 Milejczyce -	1000	1300	1600	1900	2200
Siemiatycze					

Na drodze Nr 19 można spodziewać się większego wzrostu międzynarodowego ruchu tranzytowego w relacji północ - południe, szczególnie z Finlandii i republik nadbałtyckich w kierunku południowej części Polski i południowej Europy.

Ponadto może w większym stopniu wzrosnąć ruch na drodze Nr 637 i pozostałych drogach w przypadku otwarcia planowanego przejścia granicznego z Białorusią w Tokarach w gminie Mielnik.

2) Przepustowość dróg

Z porównania przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu "D" wynoszących: 1250 p/h przy szerokości jezdni 7 m (Nr 19), 1050 p/h przy szerokości jezdni 6 m (Nr 637, Nr 690) i 800 p/h przy szerokości jezdni 5,5 m (Nr 693) z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2015 r. na analizowanych drogach wynoszącymi: 361 p/h ($0,095 \times 3800 = 361$), 952 p/h ($0,085 \times 11.200 = 952$), 522 p/h ($0,095 \times 5500 = 522$) - Nr 19; 256 p/h ($0,095 \times 2700 = 256$), 133 p/h ($0,095 \times 1400 + 133$) - Nr 637; 218 p/h

(0,095 x 2300 = 218) - Nr 690, 190 p/h (0,095 x 2000 = 190) - Nr 693 wynika, że istniejące przekroje dróg przeniosą prognozowany ruch w 2015 r.

3) Przewiduje się następujące parametry techniczne dróg:

Nr19

- a) W I etapie modernizacja drogi do parametrów III klasy technicznej o szerokości jezdni 7 m, $V_p = 80$ km/h, natężenie krytyczne (Q) 1250 p/h przy poziomie swobody ruchu (PSR) D,
- b) W II etapie modernizacja drogi do parametrów drogi ekspresowej o szerokości jezdni 7 m + 2 x 2 m pobocze utwardzone, $V_p = 80$ km/h i $V_p = 100$ km/h na nowych odcinkach, Q = 1400 p/h przy PSR - D,
- c) Docelowo budowa 2 jezdni, co związane będzie z poszerzeniem pasa drogowego

Nr 637 i 690 o parametrach drogi IV klasy technicznej:

- a) przy prędkości projektowanej 60 km/h - szerokość jezdni 6 m, Q = 1050 p/h przy PSR . D
- b) przy prędkości projektowej 70 km/h - szerokość jezdni 7 m Q = 1250 p/h przy PSR D.

Nr 693 o parametrach V klasy technicznej:

- a) przy prędkości projektowej 60 km/h - szerokość jezdni 5,5 m Q = 800 p/h przy PSR D,
 - b) przy prędkości projektowej 60 km/h - szerokość jezdni 6 m Q = 1000 p/h przy PSR D
- 4) Z uwagi na kolizyjność drogi Nr 19 z zabudową mieszkaniową i ruchem wewnętrznym w mieście Siemiatycze, zaistnieje potrzeb wykonania obwodnicy po zachodniej stronie miasta.
 - 5) Na etapie modernizacji w/w dróg zaistnieje potrzeba opracowania oceny oddziaływania drogi na środowisko i otoczenie z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy w ich otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.
 - 6) Uwzględnienie w/w parametrów dróg w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z oceny oddziaływania drogi na środowisko.
 - 7) Wprowadzenie urządzeń zabezpieczających w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.
 - 8) Wykonanie zabezpieczeń istniejącej i projektowanej zabudowy przed uciążliwościami ruchu samochodowego w miejscach wskazanych w ocenie oddziaływania drogi na środowisko.
 - 9) Minimalizowanie ilości nowych włączeń ulic i dojazdów, zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnienia ich z zarządcą drogi.

6.1.3. Drogi powiatowe (byłe wojewódzkie)

- 1) "Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art .. 6 ust. 1 (tj. krajowe i wojewódzkie), stanowiące połączenia miasta będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą" - art. 6 a 1 zmienionej ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych art. 52 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. w przytoczonej w pkt. 6.1.1. niniejszego opracowania.

Na podstawie w/w definicji do dróg powiatowych, można przypuszczać, że w perspektywie do tych dróg zaliczone będą następujące drogi: 03 812, 03 813 i 03 837.

- 2) Sprawne powiązania zewnętrzne gminy będą realizowane poza drogami krajowymi i wojewódzkimi drogami powiatowymi o następujących numerach : 03 813, 03862, 03870 i 03872.
- 3) Przy założonym standardzie w studium województwa białostockiego, że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej oraz z uwagi na zapewnienia dogodnego dojazdu z Siemiatycz do miejsca kultu religijnego Prawosławnych w Grabarce przewiduje się w pierwszej kolejności do modernizacji następujące drogi: 03 813, 03 837 i 03 870.

- 4) Parametry techniczne dróg powiatowych V klasy technicznej o szerokości jezdni 5,5 m oraz 6 i 7 m w terenach zabudowanych, $V_p = 60$ km/h o przepustowości 800 p/h, 1050 p/h i 1250 p/h przy poziomie swobody "D".
- 5) Przy modernizacji dróg powiatowych należy wykonać oceny oddziaływania drogi na środowisko i ich stosownego uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 6) Zgodnie z art. 52 w/w ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. zmieniającej w/przyt, ustawę o drogach publicznych w art. 10 lit.c poprzez dodanie ust. 5 o brzmieniu: "Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych" można przypuszczać, że ulegnie zmianie numeracja dróg powiatowych i gminnych.

6.1.4. Drogi gminne

- 1) Struktura funkcjonalno-techniczna i przestrzenna dróg gminnych określona w punkcie 6.1.1.3. "uwarunkowań studium" może ulec istotnym zmianom w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w punkcie 6.1.3.1.) "kierunków studium" tj. zwiększeniu ich ilości w przypadku przekazania części dróg powiatowych pod zarządek gminy.
- 2) Wewnętrzne potrzeby transportowe gminy realizowane będą drogami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi oraz drogami gminnymi - które
wymagać będą utrzymania następujących parametrów technicznych: V klasy technicznej, o szerokości jezdni 5,5 m oraz 6 i 7 m w terenach zabudowanych, $V_p = 60$ km/h, o przepustowości odpowiednio 800 p/h oraz 1000 i 1250 p/h przy poziomie swobody ruchu "D" oraz VI klasy technicznej o szerokości jezdni 5, 5,5 i 3 (3,5) m oraz 6 m w terenach zabudowanych o przepustowości od 200 do 800 p/h, o prędkości projektowanej 50 i 40 km/h.
- 3) Bieżące remonty i modernizację dróg należy wykonywać z uwzględnieniem priorytetów dla:
 - odcinków dróg obsługujących największą liczbę mieszkańców i obszary o najwyższej w skali gminy aktywności gospodarczej,
 - odcinków o największym zagrożeniu funkcjonowania ruchu, mogących wywołać paraliż życia społeczno-gospodarczego części sieci osadniczej.
- 4) Numeracja dróg gminnych może ulec zmianie z przyczyn określonych w punktach 6. 1.3.1.) i 6.1.3.6.).

6.2 Techniczne zaplecze motoryzacji

Z uwagi na brak w gminie Siemiatycze stacji paliw jak również zakładów naprawy samochodów należy podjąć działania celem poprawy warunków obsługi w tym zakresie.

Potrzeba realizacji urządzeń zaplecza motoryzacji związana jest również z planowanym otwarciem przejścia granicznego w Tokarach.

6.3 Kolej

Mimo znacznego spadku ilościowego przewozów kolejowych w ostatnich latach nie można wykluczyć w przyszłości wzrostu przewozów na kierunku: Brześć Białoruski - Czeremcha - Bielsk Podlaski - Białystok i dalej: Grodno, republiki nadbałtyckie i Obwód Kaliningradzki. Zależać to będzie od szeregu zewnętrznych czynników geopolitycznych i gospodarczych międzynarodowych. Skutkiem pośrednim wzrostu znaczenia w/w linii kolejowej mogłyby być: zwiększenie zatrudnienia w obsłudze ruchu kolejowego, a także zwiększone szanse eksportu lokalnej produkcji zwłaszcza żywnościowej na rynek białoruski, republiki nadbałtyckie i Obwód Kaliningradzki.

6.4. Komunikacja autobusowa PPKS

Przedsiębiorstwo PKS Siemiatycze może obsłużyć całość aktualnych potrzeb gminy w zakresie tego typu transportu.

Zapewnienie właściwego standardu obsługi podróżnych wymagać będzie:

- a) utrzymania w należytych stanie technicznym dróg, po których kursują autobusy,
- b) sukcesywnej wymiany starych autobusów na nowoczesne, bardziej funkcjonalne z dostosowaniem dla ludzi niepełnosprawnych i mniej uciążliwych dla środowiska,

- c) aby Przedsiębiorstwo PKS dążyło do obniżenia kosztów funkcjonowania, a w efekcie do obniżenia cen usług transportowych.

6.5. Ścieżki rowerowe

Wytyczanie ścieżek rowerowych przewiduje się: wzdłuż drogi powiatowej 03 862, drogi gminnej 03 12 002 i na terenie miasta wzdłuż drogi leśnej, wzdłuż drogi powiatowej 03 870 (do Grabarki) wzdłuż drogi leśnej i rolniczej na kierunku Siemiatycze -Wólka Nadbużna i wzdłuż drogi powiatowej 03 845 do Ogrodnik i Tumy Małej.

7. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Proponowane rozwiązania oparto na aktualnym rozeznaniu bieżących i przyszłych potrzeb. Dopuszcza się możliwość wprowadzenia nowych elementów i rozwiązań systemów bez konieczności zmiany treści studium pod warunkiem, iż nie zostaną naruszone istotne jego elementy.

7.1. Zaopatrzenie w wodę

7.1.1. Prognoza zapotrzebowania wody

Do obliczenia zapotrzebowania wody przyjęto:

- wskaźnik zapotrzebowania wody na cele bytowo-gospodarcze mieszkańców w 2005 r. - $125 \text{ m}^3/\text{M} / \text{d}$ przy 90 % mieszkańców korzystających z wodociągów za wyjątkiem Czartajewa gdzie przyjmuje się 100 % korzystających z wodociągu i w 2010 r. - $150 \text{ dm}^3/\text{M}/\text{d}$ przy 100 % korzystających z wodociągu przy wskaźniku nierównomierności dobowej $N_d = 1,3$ i godzinowej $N_g = 2,5$,
- wskaźnik zapotrzebowania wody dla zakładów użyteczności publicznej $15 \text{ dm}^3/\text{Mld}$ przy $N_d = 1,1$ i $N_g = 2,5$,
- zapotrzebowanie wody na cele drobnego przemysłu 10 % zapotrzebowania na cele bytowo-gospodarcze przy $N_d = 1,15$ i $N_g = 1,0$,
- zapotrzebowanie wody dla zwierząt gospodarskich 10 % zapotrzebowania na cele bytowo-gospodarcze przy $N_d = 1,2$ i $N_g = 3,0$,
- zapotrzebowanie wody na własne potrzeby wodociągu 15 % średniego zapotrzebowania,
- zapotrzebowanie wody p.poż - 1 pożar - $5 \text{ dm}^3/\text{sek}$.

Ilość mieszkańców we wsiach podłączonych i planowanych do podłączenia do poszczególnych wodociągów:

	2005 r.	2010 r.
Czartajew	680	650
Kłopoty Stanisławy z gm.Siemiatycze	1.180	1.130
z gm. Grodzisk	1.160	1.080
Razem	2.340	2.210
Tołwin	2.870	2.740
Narojki w gm. Dohiczyn	1.980	1.900

Ogólne zapotrzebowanie wody z poszczególnych wodociągów:

Wyszczególnienie	Wodociąg Czartajew			Wodociąg Kłopoty Stanisławy			Wodociąg Tołwin			Wodociąg w gm. Drohiczyn		
	Qśr	Qmax	Qmax	Qśr	Qmax	Qmax	Qśr	Qmax	Qmax	Qśr	Qmax	Qmax
	m^3/d	dm^3/d	hm^3/h	m^3/d	dm^3/d	hm^3/h	m^3/d	dm^3/d	hm^3/h	m^3/d	dm^3/d	hm^3/h
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

2005 r.												
cele byt.-gosp. mieszkańców	85	110,5	11,5	263,2	342,2	35,6	333,7	433,9	45,2	222, 5	289, 3	30,1
zakłady użyt. Publicznej	10,2	11,2	1,2	31,6	34,8	3,6	40	44	4,6	26,7	29,4	3
drobny przemysł	8,5	9,8	0,4	26,3	30,2	1,3	33,4	38,4	1,6	22,2	25,5	1,1
zwierzęta gospodarskie	8,5	10,2	1,3	26,3	31,6	3,9	33,4	40,1	5	22,2	26,6	3,3
	112,2	141,7	14,4	347,4	438,8	44,4	440,5	556,4	56,4	293, 6	370, 8	37,5
potrzeby własne												
wodociągów	16,8	16,8	0,7	52,1	52,1	2,2	66	66	2,8	44	44	1,8
Razem	129	158,5	15,1	399,5	490,9	46,6	506,5	622,4	59,2	337, 6	414, 8	39,3
2010												
cele byt.-gosp. mieszkańców	97,5	126,7	13,2	338,1	439,6	45,8	411	534,3	55,6	285	370, 5	38,6
zakłady użyt. Publicznej	9,7	10,7	1,1	33,2	36,5	3,8	41,1	45,2	4,7	28,5	31,3	3,3
drobny przemysł	9,8	11,3	0,5	33,8	38,9	1,6	41,1	47,3	2	28,5	32,8	1,4
zwierzęta gospodarskie	9,8	11	1,4	33,8	40,6	5,1	41,1	49,3	6,2	28,5	34,2	4,3
	126,8	159,7	29,4	438,9	555,6	56,3	534,3	676,1	68,5	370, 5	468, 8	47,6
potrzeby własne												
wodociągów	19	19	0,8	65,8	65,8	2,7	80,1	80,1	3,3	55,6	55,6	2,3
Razem	145,8	168,7	30,2	504,7	621,4	59	614,4	756,2	71,8	426, 1	524, 4	49,9

Zatwierdzone zasoby				
	56	115	77	123
ujęcia w m³/h				

Zatwierdzone zasoby ujęć wodociągów wiejskich pozwalają pokryć kierunkowe zapotrzebowanie wody przez mieszkańców podłączonych do poszczególnych systemów oraz zabezpieczyć w wodę do celów przeciwpożarowych dla 1 pożaru w wodociągu Czartajew i 3 z wodociągu Kłopoty Stanisławy.

Uwzględniając, że podczas pożaru zabezpieczenie zapotrzebowania gospodarczego może spaść do 15 %, wydajność ujęcia w Tołwinie również może pokryć zapotrzebowanie przeciwpożarowe dla 3 pożarów.

7.1.2. Kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę

a) Zapewnienie ciągłej dostawy wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi w ilość pokrywającej pełne potrzeby określone w prognozie zapotrzebowania wody pkt 7. 1.1. poprzez:

- utrzymanie w należytym stanie technicznym z ewentualną modernizacją i rozbudową komunalnych ujęć wody wraz ze stacjami wodociagowymi w Czartajewie, Kłopotach Stanisławach i Tołwinie,
- zwiększenie pewności i sprawności dystrybucji wody oraz zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych w wyniku diagnozowania stanu technicznego sieci wodociągowej i wymiany niesprawnej armatury (np.. zasuwy) oraz odcinków sieci o dużej awaryjności, które są przyczyna przerw w dostawie wody, jej ubytków, okresowego pogorszenia jakości i strat ekonomicznych,
- rozwój sieci wodociągowej w gminie z wykorzystaniem istniejących wodociągów w szczególności podłączenie do systemu wsi dotychczas niezwodociagowanych tj.
 - Ossolin z wodociągu Tołwin poprzez przedłużenie sieci wodociągowej z Bacik Średnich,
 - Wólka Biczewska do wodociągu Kłopoty Stanisławy poprzez przedłużenie sieci wodociągowej od wsi Kłopoty Patry,
 - w miarę zgłaszanych potrzeb do gospodarstw kolonijnych,
 - na potrzeby potencjalnego rozwoju poszczególnych wsi,
- połączenie ze sobą systemu wodociągowego Kłopoty Stanisławy i Tołwin poprzez wykonanie spinki Romanówka - Wiercień Duży do której będzie można podłączyć rozproszoną zabudowę kol. Romanówka.

b) Propozycje rozwoju sieci wodociągowej pokazane w części graficznej są orientacyjne i mogą ulec zmianom w trakcie szczegółowych analiz projektowych opartych o dokładniejsze rozeznanie stanu istniejącego i uwarunkowań realizacyjnych,

c) Wdrożenie ustalonej strefy ochrony pośredniej komunalnego ujęcia wody w Czartajewie, poprzez wprowadzenie jej do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i pełne respektowanie zakazów:

- wprowadzenia nieoczyszczonych ścieków do ziemi,
- budowy osiedli mieszkaniowych bez możliwości odprowadzania ścieków do kanalizacji,
- lokalizowanie zakładów i ferm chowu zwierząt,
- lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu, w tym budowy stacji paliw płynnych,
- lokalizowanie wysypisk i wylewisk komunalnych i przemysłowych,
- lokalizowanie cmentarzy i grzebowisk zwierząt.

Przy lokalizacji w obrębie strefy nowych inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska bezwzględnie wymagać oceny oddziaływania na środowisko.

d) Utrzymanie w należytym stanie technicznym z możliwością sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego dla ewentualnych potrzeb obrony cywilnej studni głębinowych określonych szczegółowo w punkcie 7.1.7. "Uwarunkowań".

7.2. Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków sanitarnych

- a) System kanalizacji w gminie przyjmuje się rozdzielczy tj. niezależny system kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych i poprodukcyjnych do oczyszczalni ścieków i oddzielny dla kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi do odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowanych.
- b) Systemy scentralizowane kanalizacji sanitarnej na terenie gminy powinny być rozwijane z uwzględnieniem następujących kryteriów:
- w miejscowościach o największym w skali gminy procencie ludności w ogóle, a produkcyjnej w szczególności, a także o najprężniejszej gospodarce. Stworzy to większe niż w innych wsiach szanse na uzyskanie od mieszkańców partycypacji finansowych w kosztach inwestycji, a także najefektywniejsze jej wykorzystanie,
- c) w miejscowościach, w których zlokalizowane są lub będą zakłady obsługi ludności generujące znaczne w skali lokalnej ilości ścieków sanitarnych takie jak: szkoła, ośrodek zdrowia, zlewnia mleka,
- d) w miejscowościach leżących w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu,
- e) w miejscowościach, w których przewiduje się rozwój mieszkalnictwa, sektora gospodarczego i turystyki.

Uwzględniając w/w kryteria rozwój scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej przedstawiono w dwóch wariantach:

f) Wariant I zakłada:

- w uzgodnieniu z Gminą Miejską Siemiatycze odprowadzenia ścieków w układzie grawitacyjno-pompowym do kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Siemiatyczach (posiada ona znaczne rezerwy przy uwzględnieniu ilości ścieków z miasta w okresie kierunkowym) z miejscowości: Czartajew, Słochy Annopolskie, Turna Duża, Turna Mała, Wólka n/Bugiem, Anusin, Olendry, Siemiatycze Stacja, Szerszenie, Boratyniec Ruski,
- w pozostałych miejscowościach, o zwartej zabudowie, przyjęcie sposobu rozwiązania gospodarki ściekowej, czy w oparciu o zbiorczą kanalizację sanitarną z oczyszczalnią ścieków, czy przyjmując budowę indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków, powinno być poprzedzone szczegółową analizą techniczno-ekonomiczną.

g) Wariant II zakłada:

- budowę kanalizacji sanitarnej we wsi Czartajew i przetłoczenie ścieków, w uwzględnieniu z Gminą Miejską Siemiatycze, do kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Siemiatyczach - konieczne to jest z uwagi na ochronę czystości wody w zbiorniku retencyjnym na rz. Kamionce w Siemiatyczach,
- budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków we wsi Siemiatycze Stacja z ewentualnym włączeniem do tej oczyszczalni ścieków w miejscowości Szerszenie i Boratyniec Ruski,

W pozostałych miejscowościach, o zwartej zabudowie, przyjęcie sposobu rozwiązania gospodarki ściekowej, czy w oparciu o zbiorczą kanalizację sanitarną z oczyszczalnią ścieków, czy przetłoczenie do najbliższej oczyszczalni, czy przyjmując budowę indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków, powinno być poprzedzone szczegółową analizą techniczno-ekonomiczną.

W pierwszej kolejności należy przeanalizować tę sprawę i uporządkować gospodarkę ściekową w miejscowościach leżących w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu.

W długofalowym procesie porządkowania gospodarki ściekowej w gminie, szybki postęp techniczny w dziedzinie oczyszczania ścieków może zaowocować rozwiązaniami dziś nieprzewidywalnymi, a pozwalającymi oczyścić w ramach tych samych nakładów finansowych znacznie większe ilości ścieków, niż jest to możliwe przy obecnie znanych technologiach.

Podjęcie decyzji co do budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w danej wsi wymagać będzie każdorazowo:

- sondażu wśród mieszkańców co do chęci i możliwości partycypacji w kosztach inwestycji,
- rozeznania możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego,
- wyznaczenie lokalizacji oczyszczalni ścieków, przepompowni i kanałów sanitarnych w trybie planowania przestrzennego.

- f) Na obszarach zabudowy rozproszonej, w której nieracjonalna jest budowa systemów scentralizowanych, przewiduje się preferowanie indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków dla budownictwa mieszkaniowego, a dla zakładów produkcyjnych kontenerowych oczyszczalni ścieków. Należy dążyć do eliminowania odprowadzenia ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, gdyż jest to rozwiązanie uciążliwe dla użytkowników i nie zapewnia ochrony środowiska, zwłaszcza wód gruntowych. Zbiorniki szczelne należy traktować jako rozwiązanie przejściowe, na terenach jeszcze nieuzbrojonych, ale przewidzianych do objęcia kanalizacją zbiorczą.
- g) Wywóz ścieków z urządzeń lokalnych, których ilość będzie maleć, w miarę porządkowania gospodarki ściekowej w gminie, w dalszym ciągu będzie odbywać się do punktu zlewnego przy oczyszczalni w mieście Siemiatycze.

7.3. Gospodarka odpadami stałymi

- a) Stworzenie systemu gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych w sposób racjonalny, gwarantujący ochronę środowiska i maksymalne wykorzystanie wtórne składników użytkowych, odpowiadającego nowym przepisom prawnym, w których uwzględniono wymogi Unii Europejskiej (ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie - Dz. U. Nr 132 poz. 622 z 1996 r. oraz ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach - Dz. U. Nr 96, poz. 592 z 1997 r.) wymagać będzie:
- przystosowania wiejskiego wysypiska w Kułygach do potrzeb gminnego wysypiska poprzez jego modernizację i rozbudowę.
 - prawidłowej, zgodnej z założeniami projektowymi eksploatacji gminnego składowiska odpadów stałych,
 - wprowadzenia obowiązku zorganizowanego wywozu odpadów stałych ze wszystkich terenów wiejskich o zwartej zabudowie np. poprzez ustawienie we wsiach kontenerów na odpady stałe,
 - opracowania specjalistycznego projektu techniczno-organizacyjnego systemu uwzględniającego efekty rzeczowe, etapową realizację, wariantowe rozwiązania przejściowe i zasady finansowania,
 - przygotowania organizacyjnego systemu selektywnej zbiórki odpadów stałych i prowadzenia wśród mieszkańców kampanii promocyjnej tego systemu,
 - wprowadzenie w gminie systemu selektywnej zbiórki odpadów uwzględniając w pierwszej kolejności większe miejscowości: Czartajew, Siemiatycze Stacja, Słochy Annapolskie, Baciki Bliższe, Anusin, Baciki Średnie, Boratyniec Ruski,
 - wybrania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą systemu gospodarki odpadami w gminie z ustaleniem zadań jakie będą do niego należały,
 - tworzenia warunków i zachęt do rozwoju lokalnego przetwarzania surowców wtórnych,
 - rekultywacji wiejskich wysypisk odpadów stałych po wprowadzeniu we wsiach w których istnieją tj. Słochy Annapolskie, Krupice, Szerszenie, Boratyniec Lacki, Czartajew i Kłopoty Bańki zorganizowanego systemu wywozu odpadów stałych,
 - likwidacji istniejących mogiłników w Anusinie i Słochach Annapolskich w ramach programu Wydziału Ochrony Środowiska Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku finansowanej ze środków Funduszu Ochrony Środowiska.
- b) Specjalistyczny projekt techniczno-organizacyjny systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych, wykonany na zlecenie gminy powinien w szczególności określić:
- mankamenty funkcjonowania dotychczasowego systemu i wstępne opinie mieszkańców co do kierunków jego zmian,
 - prognozę co do ilości i składu odpadów w tym ilości i rodzaj odpadów do recyklingu,
 - określenie systemu zbiórki odpadów w miejscu wytwarzania tj.
 - rozwiązanie wielopojemnikowe, w których ilość pojemników uzależniona jest od ilości zbieranych asortymentów surowców wtórnych (makulatura, metal, szkło, tworzywa sztuczne, tekstylia) oraz odpadów do unieszkodliwiania przez przedsiębiorstwa specjalistyczne i odpadów, których nie można wykorzystać gospodarczo,

•rozwiązanie dwupojemnikowe - surowce wtórne i odpady do unieszkodliwiania w jednym pojemniku z późniejszą segregacją w zbiornicy odpadów i w drugim pojemniku do wywieżenia na składowisko odpadów,

- celowość ekonomiczna i techniczna bezpośredniego odbioru selekcionowanych odpadów w miejscu wytwarzania i transportu surowców wtórnych do zbiornicy odpadów, a odpadów, których nie można wykorzystać gospodarczo na składowisko gminne, albo zastosowanie kontenerów we wsiach z okresowo transportowanymi odpadami (w większych ilościach) do zbiornicy odpadów lub na składowisko w zależności od ich rodzaju,
- w przypadku wariantu z kontenerami ich lokalizację z uwzględnieniem: maksymalnej dostępności w ruchliwych punktach - obok szkół, zakładów usługowych, handlowych itp.
- określenie ilości i lokalizację zbiornic odpadów z wykorzystaniem tam gdzie to jest możliwe i racjonalne nie zagospodarowanych terenów usługowych rolnictwa bądź wyznaczenie nowych w planie miejscowym,
- określenie niezbędnego wyposażenia zbiornic odpadów,
- określenie warunków techniczno-ekonomicznych do ewentualnego lokalnego przetwarzania surowców wtórnych oraz zachęt do rozwoju tego typu działalności,
- koszty przedsięwzięcia, sposób jego finansowania z uwzględnieniem środków pozyskiwanych z zewnątrz i efektywności użytkowej,
- harmonogram realizacji przedsięwzięcia z uwzględnieniem etapowania i rozwiązań przejściowych.

c) Przygotowanie organizacyjne systemu selektywnej zbiórki odpadów wymagać będzie:

- podjęcia przez samorząd gminy uchwały o wprowadzeniu systemu selektywnej zbiórki odpadów i uchwalenie "Regulaminu gospodarki odpadami", który powinien szczegółowo regulować funkcjonowanie tego systemu, a przede wszystkim określić:
 - rodzaj pojemników jakie powinny być stosowane w systemie,
 - miejsce lokalizacji pojemników,
 - asortymenty surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania jakie powinny być selektywnie odzyskiwane,
 - rodzaj pojemników jakie powinny być stosowane w systemie,
 - miejsce lokalizacji pojemników,
 - asortymenty surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania jakie powinny być selektywnie odzyskiwane,
 - sposób usuwania odpadów wielkogabarytowych (czy mieszkańcy we własnym zakresie wywożą do zbiornic odpadów, czy następuje zbiórka odpadów wystawionych przed posesją w określonych dniach np. raz w kwartale,
 - graniczną częstotliwość wywozu pojemników z odpadami,
 - co należy robić z odpadami nie zagospodarowanymi,
 - zadania i odpowiedzialność przedsiębiorstw obsługujących system,
 - system opłat za wywóz i utylizację odpadów z uwzględnieniem zachęt do selektywnej zbiórki odpadów,
 - obowiązki mieszkańców, administracji budynków mieszkalnych i innych podmiotów gospodarczych objętych systemem,
 - sankcje administracyjne i ekonomiczne w przypadku niewłaściwego wypełniania zadań przez uczestników selektywnej zbiórki odpadów.

d) Zadania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą systemu gospodarki odpadami w gminie:

- współudział w organizowaniu systemu,
- zawieranie umów z mieszkańcami zobowiązujących do selektywnego zbierania i odstawiania odpadów,
- rozstawianie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów - zgodnie z regulaminem,

- dostarczanie mieszkańcom worków do selektywnej zbiórki,
- systematyczne odbieranie worków z zebranymi odpadami w cyklach określonych w zawartych umowach,
- systematyczna wymiana pojemników z zebranymi odpadami na puste,
- ewidencjonowanie odbieranych worków i pojemników z wyselekcjonowanymi surowcami wtórnymi i odpadów do unieszkodliwiania,
- wystawianie mieszkańcom rachunków za wywóz i utylizację odpadów, jeśli koszty nie są wliczone w cenę worka lub w podatek,
- segregowanie surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania na poszczególne odmiany,
- wywóz zebranych surowców wtórnych i odpadów do zakładów przetwarzających surowce wtórne bądź na wysypisko,
- nadzorowanie i kontrolowanie prawidłowości selektywnego gromadzenia odpadów przez mieszkańców,
- obsługa rejonowych zbiornic odpadów,
- zgłaszanie w gminie wniosków o ewentualne sankcje wobec mieszkańców, którzy nie przestrzegają regulaminu gospodarki odpadami,
- okresowe konserwacje i czyszczenie pojemników we własnym zakresie, bądź przez przedsiębiorstwa usługowe,
- zabezpieczenie składowanych odpadów przed zamoczeniem, spalaniem, zabrudzeniem, a surowców wtórnych dodatkowo przed kradzieżą,
- poszukiwanie odbiorców surowców wtórnych oraz zakładów utylizujących pozostałe odpady,
- zgniatanie i belowanie surowców wtórnych i pozostałych odpadów przeznaczonych do dłuższego transportu,
- zawieranie umów z odbiorcami na dostawę surowców wtórnych i utylizację pozostałych odpadów,
- ewentualne prowadzenie procesów uzdatniających i przetwarzających odpady - surowce wtórne,
- ewentualna eksploatacja gminnego składowiska.

7.4. Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego

7.4.1. Dostosowanie systemu do potrzeb odbiorców wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania województwa i gminy oraz dostarczenie energii elektrycznej w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób wymagać będzie:

a) rozbudowy systemu poprzez:

- budowę linii w kierunku Drohiczyzna (łączenie istniejących odcinków linii projektowanymi odcinkami na trasie m. Siemiatycze - Słochy Annapolskie - Klekotkowo - Zajęczniki - Drohiczyn),
- budowę linii SN 15 kV do projektowanych stacji transformatorowych w miejscowościach Baciki Bliższe, Baciki Średnie, Kol. Czartajew, Czartajew, Boratyniec Ruski, Słochy Annapolskie, Bułogi,
- budowę stacji transformatorowych w miejscowościach jw.,
- zarezerwowanie terenów pod stacje transformatorowe i linie SN 15 kV zasilające te stacje na terenach potencjalnej działalności gospodarczo-produkcyjno-usługowej i rekreacyjno-turystycznej,
- budowy linii n.n. w zakresie niezbędnym dla poszczególnych odbiorców,

– budowę linii elektroenergetycznych, stacji transformatorowych oraz

GPZ łączących elektrownie wiatrowe z istniejącą siecią elektroenergetyczną

b) modernizację systemu poprzez:

- modernizację linii WN 110 kV Adamowo - Siemiatycze - Siedlce,
- modernizację linii SN 15 kV relacji : Siemiatycze - Wiercień - Dziadkowice, Siemiatycze - Krupice - Drohiczyn,

- demontaż stacji transformatorowych w miejscowościach: Baciki, Kol. Czartajew, Boratyniec Ruski, Krupice, Ogrodniki, Słochy Annopolskie, Kułygi,

- wymianę stacji transformatorowych w złym stanie technicznym lub starego typu na nowe stacje transformatorowe w miejscowościach Baciki, kol. Czartajew, Boratyniec Ruski, Słochy Annopolskie, Kułygi,

- demontaż i remont odcinków istniejących linii SN 15 kV zasilających w/w stacje,

- demontaż i remont odcinków istniejących linii n.n. zasilających z w/w stacji transformatorowych.

Zestawienie prac w zakresie reelektryfikacji na terenie gminy, z podziałem na okres zakładanej realizacji przedstawiono w tabeli niżej:

I.p.	Miejscowość	Stacje transformatorowe		
		do demontażu	projektowane	do wymiany
	1999 - 2000 r.			
1.	Baciki Bliższe	1	1	1
2.	Baciki Średnie	1	2	
3.	Kol. Czartajew	1	1	1
4.	Czartajew		3	
5.	Boratyniec Ruski	1	2	1
6.	Krupice	2		2
	2001 r.			
7.	Kol. Czartajew I,		2	
	II Kurnik,			
8.	Ogrodniki	1	2	

	2002 r.			
9.	Słochy Annopolskie	2	2	2
	2003 r.			
10.	Kułygi I	1		1
11.	Kułygi II	1	1	1
	Razem	11	16	9

7.4.2. Zmniejszenie uciążliwości urządzeń systemu elektroenergetycznego. Wymagać to będzie:

- budowy linii elektroenergetycznych w sposób niekolizyjny z długofalowym rozwojem osadnictwa oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,
- preferowanie rozwiązań technicznych powodujących zmniejszenie zajętości terenu przez urządzenia elektroenergetyczne.

7.4.3. *W północno-zachodniej części gminy wskazano orientacyjną lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wynikającemu z określonego w przepisach prawa dopuszczalnego poziomu hałasu w zależności od przeznaczenia terenów. Ze względu na przewidywane oddziaływanie turbin na klimat akustyczny wyznaczono:*

• wewnętrzną strefę ochronną, w której obowiązuje zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej i zabudowy zagrodowej,

• zewnętrzną strefę ochronną, w której obowiązuje zakaz lokalizowania zabudowy mieszkaniowej.

W tej części gminy konieczna będzie rozbudowa infrastruktury technicznej - sieci elektroenergetycznej a także rozbudowa układu komunikacyjnego zapewniającego dostęp do poszczególnych turbin. Do lokalizacji linii elektroenergetycznych obsługujących elektrownie wiatrowe i Głównego Punktu Zasilającego wyznacza się tereny pomiędzy planowanymi turbinami a istniejącą siecią elektroenergetyczną.

Realizacja turbiny we wskazanej na rysunku lokalizacji w miejscowości Zalesie, której zewnętrzna strefa ochronna znajdowałaby się częściowo w granicach gminy Grodzisk, możliwa jest wyłącznie w przypadku spełnienia wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa dotyczących rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz ich stref ochronnych, a także dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu.

7.5. Kierunki rozwoju ciepłownictwa

Rozwój ciepłownictwa w gminie będzie odbywał się poprzez:

- a) sukcesywne zwiększanie udziału proekologicznych nośników energetycznych dla zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, takich jak: gaz, energia elektryczna, olej opałowy oraz energia słoneczna i wiatr.
- b) Zmniejszanie strat ciepłych w konstrukcji nowych budynków i poprzez modernizację starych o złych warunkach termoizolacyjnych.
- c) Wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych dla nośników energetycznych określonych w pkt. "a", zwiększających efektywność ich wykorzystania i ułatwiających obsługę i zmniejszających w efekcie koszty eksploatacji. Dotyczy to instalacji wewnętrznych grzewczych, a w szczególności sprawności kotłów energetycznych i różnych rodzajów instalacji grzewczych, a także stopnia automatyzacji obsługi oraz sprawności dostaw nośników energetycznych.

7.6.Kierunki rozwoju gazownictwa

Zapewnienie dostaw gazu ziemnego do wszystkich wsi gminy jest podstawową przesłanką rozwoju systemu województwa.

Szacuje się (wg opracowanej koncepcji gazyfikacji województwa białostockiego), że docelowy pobór roczny energii w gminie wynosić będzie - 7,02 mln m³/ rok a moc (pobór szczytowy): dolina - 0,16 tys. m³/ha a szczyt - 1,66 tys. m³/ h.

Główne elementy realizacji systemu gazowniczego w gminie, zapewniające dostawę w/w ilości gazu ziemnego, to budowa:

- a) gazociągu w/c Sławatycze gm. Sarnaki - Słochy Annopolskie,
- b) gazociągu wysokiego ciśnienia od istniejącego gazociągu w/c na terenie m. Siemiatycze (w południowej części miasta) - do stacji redukcyjno-pomiarowej I° w okolicach wsi Słochy Annopolskie oraz odcinek od w. Słochy Annopolskie - do stacji redukcyjno-pomiarowej I° w okolicach kol. Rogawka.
- c) Stacji redukcyjno-pomiarowych I° w okolicach miejscowości Słochy Annopolskie i kol. Rogawka,
- d) Sieci gminnej średniego ciśnienia na obszarze całej gminy zasilanej z w/w stacji redukcyjno-pomiarowych.

"Studium programowe możliwości rozwoju gazyfikacji województwa białostockiego wykonane przez Gazoprojekt Wrocław zakłada, że docelowym zasilaczem gminy Siemiatycze oraz sąsiednich Drohiczyzna, Grodziska i Dziadkowice będzie gazociąg w/c DN 200 wybudowany od głównego gazociągu w/c DN 700 Wysokoje - Hołowczyce - Rembelszczyzna (przebiegającego w południowej części woj. białostockiego) jako odgałęzienie w punkcie początkowym ~ 10 km za tłocznia w Hołowczycach w miejscowości Sławatycze gm. Sarnaki woj. Zostanie on spięty z planowanym do budowy gazociągiem DN 100 Siemiatycze - Drohiczyzn, który to gazociąg stanowić będzie przedłużenie istniejącego gazociągu DN 100 Mielnik Siemiatycze.

Przedłużenie gazociągu w/c DN 150, zasilającego stację redukcyjno-pomiarową I° w Rogawce będzie zasilac gm. Dziadkowice, drugą stację redukcyjno-pomiarową I° w gm. Drohiczyzn oraz w późniejszym etapie gm. Grodzisk.

Wg w/w koncepcji również w późniejszym etapie odgałęzienie od gazociągu w/c Sławatycze - Siemiatycze pozwoli zasilić gminę Nurzec Stacja.

Zakłada się etapową realizację gazyfikacji na terenie gminy.

Priorytety tej realizacji to:

- a) pierwszeństwo wsi o największym zadeklarowanym przez mieszkańców zapotrzebowaniu na gaz, w tym położonych najbliżej stacji redukcyjno-pomiarowych i tworzących ciągi liniowe,
- b) pierwszeństwo wsi, w których będą względnie duże odbiory gazu na potrzeby ciepłownicze urządzeń obiektów komunalnych (np. szkoły, ośrodki zdrowia) oraz obiektów gospodarczych,
- c) pierwszeństwo terenów istniejącej i projektowanej zwartej zabudowy mieszkaniowo - usługowej.

Projektowanie sieci gazowych średniego ciśnienia, winno uwzględniać tam, gdzie jest to racjonalne z techniczno-ekonomicznego punktu widzenia i możliwe do koordynacji czasowej - obsługę położonych blisko sieci miejscowości gmin sąsiadujących.

Powyższe działanie wymaga stosownych uzgodnień z władzami samorządowymi zainteresowanych gmin i ludnością wsi.

7.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji

Rozwój telekomunikacji w gminie będzie odbywał się poprzez dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy tj:

- a) pełne wykorzystanie istniejących urządzeń telekomunikacyjnych,
- b) utrzymanie istniejących urządzeń w dobrej sprawności technicznej dla zapewnienia sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemu,
- c) zakończenia prac związanych z wymianą central telefonicznych analogowych na cyfrowe i włączenia ich w system istniejących linii światłowodowych i miedzianych,
- d) rozbudowy linii abonenckich na terenie całej gminy (zrealizowanie zaległych wniosków potencjalnych abonentów),
- e) utrzymanie pasów ochronnych pod urządzenia radiokomunikacji i teletransmisji,
- f) ***umożliwienie realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym słupów, wież i anten telekomunikacyjnych, przy jednoczesnym zakazie lokalizowania słupów, wież i anten na terenach i obiektach objętych ochroną konserwatorską.***

7.8. Ropociąg

W polityce rozwoju gminy należy uwzględnić obecność tranzytowego ropociągu przemysłowego poprzez utrzymanie strefy ochronnej.

8. OBRONA CYWILNA I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W gospodarce przestrzennej gminy należy stosować następujące zasady służące zabezpieczeniu potrzeb obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej.

8.1. Obrona cywilna

- a) w rejonach budownictwa wielorodzinnego należy przewidywać rezerwę terenów pod budowle ochronne (schrony, ukrycia, szczeliny),
- b) w budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno-usługowych i mieszkalnych - należy na etapie sporządzania planów realizacyjnych przewidzieć schrony i ukrycia,
- c) w rejonach budownictwa jednorodzinnego należy przewidywać ukrycia typu II wykonane w podpiwniczeniach budynków przez mieszkańców we własnym zakresie w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa,
- d) bez względu na typ zabudowy zarezerwować należy tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (7,5 l na osobę/ dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych lub zgrupowań ludności powinna wynosić najwyżej 800m,
- e) istniejące studnie powinny być zabezpieczone przed likwidacją i przystosowane do sprawnego uruchomienia i eksploatacji w sytuacjach kryzysowych,
- f) oświetlenie zewnętrzne (ulice, zakłady pracy) należy przystosować do zaciemniania i wygaszenia,
- g) należy uwzględnić system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń poprzez syreny alarmowe przyjmując promień słyszalności syreny do 300 m,
- h) układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki:
 - szerokość ulicy powinna uniemożliwić ewentualne zagruzowanie,
 - powinny być połączenia z traktami przelotowymi - zapewniające sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,
 - należy wyznaczyć trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,
- i) przy opracowaniu miejscowych planów wsi, osiedli w skali 1: 1.000 należy na przedsięwzięcia obrony cywilnej wykonać aneks do planu,
- j) należy zachować istniejące lub projektowane obiekty obrony cywilnej nie dopuszczając do ich likwidacji,

- k) wszelkie plany zagospodarowania przestrzennego należy przed ich uchwaleniem przez Radę gminy uzgadniać z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Ochrony Ludności i Spraw Obrony Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

8.2. Ochrona przeciwpożarowa

- a) należy zachować istniejące w gminie obiekty straży pożarnej we wsiach: Baciki Średnie, Kłopoty Bujny, Krupice, Słochy Annopolskie i Tołwin,
- b) przy realizacji sieci wodociągowej należy przewidywać na terenach zabudowanych odpowiednią ilość hydrantów dla celów przeciwpożarowych w odległości około 100 m od siebie,
- c) przy projektowaniu i modernizacji obiektów przemysłowych i usługowych należy przewidywać drogi pożarowe - dostępne do obiektów,
- d) dla nowo projektowanych i modernizowanych budynków mieszkalnych i innych należy przewidywać niepalne pokrycia dachów,
- e) należy dążyć do eliminacji niepalnych pokryć dachów na istniejących budynkach,
- f) wszystkie budynki mieszkalne i niemieszkalne powinny posiadać instalacje odgromowe.

Przedsięwzięcia wymienione pod literami a, b, c, d powinny być uzgadniane z Powiatową Komendą Straży Pożarnej.

9. KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI

Rozwój lokalny powinien być rozumiany jako kompleks pozytywnych przeobrażeń jakościowych dotyczących obszaru gminy w zakresie ludności tu zamieszkałej.

Szeroko pojęty rozwój gminy jest procesem złożonym, ukierunkowanym na wykorzystanie zasobów ludzkich, potencjału produkcyjnego i usługowego oraz struktur instytucjonalnych.

W celu realizacji złożonej polityki przestrzennej gminy władze samorządowe powinny:

- a) być rzeczywistym gospodarzem obszaru gminy i zajmować się wszystkimi składnikami gminy, niezależnie od charakteru własności i rozwiązań instytucjonalnych,
- b) odpowiadać za rozwój gminy, nie ograniczając się jedynie do działań doraźnych, lecz zajmować się również tworzeniem i realizacją strategii rozwoju,
- c) realizować zadania, do których jest powołana (zaspokojenie potrzeb wspólnoty gminnej) nie tylko swoimi bezpośrednimi przedsięwzięciami, lecz także za pośrednictwem działań podmiotów innych, a więc ogółu podmiotów gospodarujących na terenie gminy. Władza gminna ma za zadanie kształtować zachowania podmiotów gospodarczych pod kątem osiągnięcia założonych celów strategii rozwoju gminy.

Zadaniem gminy służącym osiągnięciu celu jest przede wszystkim ożywienie (poprawa) gospodarki i tworzenie klimatu do lokalizacji i dobrego funkcjonowania podmiotów gospodarczych w gminie.

Realizacja zadań władz lokalnych może odbywać się poprzez:

- działania własne zmierzające do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych kapitału zewnętrznego na terenie gminy (w tych działaniach niezbędny jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, by móc oferować tereny lub obiekty pod zainwestowanie),
- stwarzanie ułatwień dla istniejących i nowo powstających firm - zwłaszcza w początkowym okresie działania podmiotów gospodarczych.

Narzędziami w realizacji polityki przestrzennej gminy są:

- a) polityka finansowa realizowana w budżecie gminy (świadome stwarzanie ulg w podatkach, zróżnicowane opłaty za korzystanie ze środowiska),
- b) współpraca z władzami regionalnymi,
- c) skuteczne funkcjonowanie instytucji wspierających biznes,

d) programy rozwoju, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, e) kontakt zawarty między gminą a organami Państwa (może być zawarta umowa między gminą a Wojewodą z udziałem podmiotów gospodarczych w sprawie pomocy gminie w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, udowa urządzeń kulturalnych, budowa sieci transportowych itp.).

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr X/114/2019
Rady Gminy Siemiatycze
z dnia 30 października 2019 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA

nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Siemiatycze uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemiatycze w trakcie jego wyłożenia do publicznego wglądu w dniach od 13 września do 4 października 2019r. i 21 dni po jego wyłożeniu.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.) Rada Gminy Siemiatycze stwierdza, że w okresie wyłożenia projektu zmiany studium do publicznego wglądu nie wniesiono żadnych uwag.